

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprite strani

SLAVKO GABER

Jesen je. Čas je, da postanemo državljani!

ALI ŽERDIN

Tri mesece po aretaciji

DR. MANCA KOŠIR

Smo v času preobrata

Mediji »pumpamo« kar naprej. Lahko pa se sprenevedamo, da tega ne delamo. Govorimo lahko o obojem: da je slovenska javnost vse bolj osveščena, kar nam kažejo raziskave javnega mnenja, Roška, miting, naklade Mladine itd.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

V središču pozornosti

Vprašanje lastne barve

Ko bi bile naše življenjske razmere drugačne, kot so, bi za idejni zaslug v sindikatih rekli, da se vrača v kapitalizem. Toda delavec je, pa naj to priznamo ali ne, v meznem položaju in od sindikalne organizacije pričakuje, da se postavi na čelo gibanja za boljši položaj meznega delavca, to pa je oblasti nasprotni pol. Vsaj tako je razumeti nove pobude v organizaciji, ki se sčasoma začneja zavajati, čigava je in h katerim konkretnim vprašanjem se mora obrniti.

Na primer k vrtoglavi cenam, ki nam siromašijo življenje, da se ljudstvo ob jutrih tepe za socialni kruh, ker celo hrana postaja cenovno nedostopna. Osnovni življenjski proizvodi bi morali biti za ljudi po zmernih cenah, sindikat pa bi moral od vlade zahtevati, da iz proračuna krije razliko do ekonomske cene teh izdelkov. Ali pa na primer plače. Najnižjo bi kakor nekdanja določila sindikalna lista in to vsak mesec sproti, ne pa dvakrat letno kot sedaj, ko je smešno nizki znesek bolj napitnina kot pa plačilo enomesečnega dela in še zdaleč ni zadosti niti za delavčovo enostavno reprodukcijo, kot učenec rečemo temu, da se delavec vsaj prehrani. Zaradi druginje danes že kar tretjina ljudi niti o tem več ne more odločiti, kako bodo razporedili tisto, kar dobe v plačilni kuverti (za hrano seveda), odločanje o delitvi OD in do-

hodka je ob tem zgolj nabuhla parola. Že tovarnam ostane le polovica lastnih sredstev, medtem ko so pred dvema desetletjema odločale še o 80 odstotkih le-teh. Ko ob tem dejstvu govorimo o razbremenjevanju gospodarstva, je prevečkrat po glavni krivec družbeni standard, tam jemljeno, ne meneč se za udarce, ki jih potem v obliki večje participacije v zdravstvu, doplačevanja šole, manj stipendij, dobivamo nazaj. Sindikat se ob tem ogreva, da bi za enak delež prikrajšali tudi proračun.

Dokler bodo sindikalni aktivisti le grmeli izza govorniških odrov, kaj vse morajo storiti za delavca, ti impulzi ne bodo posebno prepričljivi. Sindikati bi morali na primer pred vsakim odločilnim zasedanjem skupščin sklicati skupine delegatov in jih opremljene tudi z nedvoumnimi zahtevami sindikata in delavcev poslati odločit. Ker se za vsakodnevno življenje ljudi pomembne stvari dogajajo predvsem v zborih združenega dela, bi morali tam sklepati partnerska razmerja. V družbenopolitičnem zboru pa je sindikat lahko le ena od družbenopolitičnih organizacij, od te pa se v svoji klasično zaščitni vlogi oddaljuje. Gre torej za istovetnost sindikata, za vprašanje lastne barve. Pri ljudeh, pri delavcih, pa kajpada štejejo samo konkretni uspehi.

D. Ž. Zlebir

Radoživni dnevi poletnih počitnic so se iztekli — Včeraj so se spet odprla šolska vrata in v hišo učenosti so vstopili mladi nadobudneži, polni pričakovanj, kaj jim bo prineslo novo šolsko leto. Sodeč po zajetnih torbah na ramah, bodo morali popisati kar precej zvezkov in se spoznati z vsebino prenekaterega učbenika in knjige, preden bodo na vrsti spet nove počitnice. Zato naj tako učencem kot njihovim učiteljem zaželimo kar največ uspeha pri teh nalogah! (S) — Foto: F. Perdan

Nove obresti

Zaradi povečanja maloprodajnih cen v avgustu za 14,7 odstotka, so se spremenile tudi obrestne stopnje, ki jih ta mesec obračunavajo na vezane hranilne vloge in kredite z rokom odplačila, ki je daljši kot leto dni.

Združenje bank Jugoslavije je obvestilo poslovne banke in poštne hranilnice, da na te depozite oziroma kredite za avgust po letni ravni obračunavajo revalorizacijske obresti, ki znašajo 418,5 odstotka.

Tistim varčevalcem, ki večjejo denar za več kot šest mesecev, pripadajo poleg revalorizacijskih obresti tudi realne, ki ne smejo biti nižje kot 6 odstotkov. Varčevalci se torej splača, saj bodo varčevalci za hranilne vloge in kredite, vezane za en mesec, z rokom odplačila, ki je krajši od 12 mesecev, dobili obresti glede na gibanje maloprodajnih cen v predhodnem mesecu. Ta stopnja je avgusta znašala 14,7 odstotka, zato bodo septembra varčevalcem obračunali 318,5 odstotne revalorizacijske obresti. Sedanje obresti veljajo mesec dni, nove bodo določili ob koncu septembra.

V soboto Jugoslavija: ZRN

Kranj, 31. avgusta — Letni bazen v Kranju te dni gosti olimpijski vaterpolski reprezentanci Jugoslavije in ZR Nemčije. Obe reprezentanci bosta teden dni imeli zaključne priprave za letne olimpijske igre, ki bodo v Seulu. Srečanje bo to soboto ob 17.30 v letnem bazenu v Kranju. Prenašala jo bo tudi jugoslovanska TV mreža.

Tekmo bosta sodila mednarodna sodnika Fred van Dorp z Nizozemske in Pierre Van de Vreken iz Belgije. Delegat na tekmi bo član predsednik FINE Ante Lambaša. Prijateljska tekma bo dobrodošel trening za obe reprezentanci, saj prav Jugoslavija v Seulu brani zlato odličje iz olimpijskih iger leta 1984 v Los Angelesu.

Že drevi ob 20. uri bo v letnem bazenu prva prijateljska tekma med Jugoslavijo in ZRN, v nedeljo ob isti uri pa še ena. Cena vstopnic je 3000 din za odrasle, za otroke pa 1000 dinarjev. V ponedeljek in torek bodo ob 20. uri še dve tekmi za trening.

D. H.

Da ne bi bili prvi koraki tudi zadnji

Varna pot v šolo

Spet je konec poletnih počitnic in pred nami je novo šolsko leto. Z njim niso povezana samo razmišljanja v zvezi s poukom, ampak tudi skrbi, kako bodo šolarji, predvsem prvošolčki, varno prihajali v šolo in se vračali iz nje domov.

Zakon zavezuje šole, da imajo prometno-varnostni načrt. Seveda, ker papirji niso namenjeni le za zadostitev predpisov, je prav, da so z njihovo vsebino seznanjeni tako starši kot otroci. Dolžnost učiteljev je, da na prvih srečanjih s starši opišejo varne poti v šolo in opozorijo na nevarnosti v šolskem okolišju. Prav starši pa lahko največ store, da se bodo otroci navadili uporabljati najvarnejšo pot. Zato naj svoje prvošolčke le spremenjajo v šolo in domov toliko časa, da bodo vajeni prave poti in pravilne hoje po njej. Pa tudi pri večjih šolarjih ni odveč vsaj občasna kontrola, kod in kako hodijo do hiš učenosti.

In še nekaj je pomembno! Rumene rutice, ki so namenjene malim šolarjem, niso samo za okras. Otrok naj si jo zaveže okrog vratu vsak dan in vse šolsko leto, saj bodo vozniki tako

nanj bolj pozorni. Pomembno je tudi, da so otroci oblečeni v oblačila živih barv, še zlasti v dnevih brez sonca. Če je vidljivost zmanjšana, naj obvezno nosijo s seboj tudi v naselju kresničko, ki že od daleč opozarja voznike na pešce v prometu.

Starši naj nikar ne dovolijo vožnje s kolesom otroku, če še ni opravil kolesarskega izpita, ali če nima ustrezno opremljenega in urejenega kolesa; za zelo razširjena kolesa BMX namreč velja, da niso primerna za vožnjo v cestnem prometu! Še bolj strogi pa bi morali biti starši do otrok, ki bi se hoteli voziti brez dovoljenja z motornimi kolesi.

Ne le šola in starši, tudi vsi drugi bi se morali po svojih močeh zavzeti za čim večjo varnost šolarjev na cestah. Vozniki motornih vozil vsekakor ne smejo prezreti lepakov in transparentov, ki jih navajajo k večji pozornosti do otrok. Sedaj je zadnji čas, da komisije za prometno varnost po krajevnih skupnostih pregledajo razmere na svojih cestah in ugotovijo pomanjkljivosti. Ob pomoči svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

tu ter pristojnih služb naj tudi zagotovijo odpravo vsega, kar bi utegnilo ogroziti varnost otrok v prometu.

Morda bo kdo porekel, da vsako leto ponavljamo iste stvari. Res je, pa še prav je tako, saj si moramo za boljšo prometno varnost prizadevati stalno! Gotovo si vsi želimo, da ne bi bili prvi koraki našega otroka v šolo tudi zadnji.

S. Saje

Še devet dni

Na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili v terek v prostorih Rdečega križa Slovenije, so zbranim novinarjem predstavili osnovne informacije v zvezi s »Tekom proti času«, ki smo jih na straneh našega časnika že objavili. Ponovno je bilo potrjeno, da bo kranjski tek v nedeljo, 11. septembra, s startom ob 17. uri na Titovem trgu, osrednja tovrstna slovenska prireditev, njen začetek pa naj bi predvidoma označil predsednik slovenske SZDL Jože Smole.

Kot je povedal Sašo Govekar, sekretar OK ZSMS Kranj, za prireditev potekajo zadnje priprave. Glede na pričakovano večstotoglavno množico, so sklenili dose-danemu scenariju dodati še nekaj vsebinskih točk. Vse o celotnem programu kranjskega »Teku proti času« boste lahko prebrali v Gorenjskem glasu v petkovih številki, 9. septembra.

V. Bešter

Martin Pogačnik gre v New York

Kranj, 31. avgusta — Svetovna organizacija Rdečega križa vsako leto organizira humanitarno akcijo »Tek proti času« za pomoč revnim in lačnim v svetu. S startno zbrani denar pošljejo najbolj ogroženim prebivalcem Afrike in drugim ubogim po svetu. Udeleženci teka bodo 11. septembra hkrati pričeli teči v 23 mestih na vseh celinah, glavni tek pa bo v New Yorku. Organizirali bodo tudi koncerte z znanimi rock skupinami in pevci.

11-letni Kranjčan Martin Pogačnik je eden izmed dveh Jugoslovancev, ki se bosta udeležila enokilometerskega teka po newyorških ulicah. Martina je izžrebala mestna OZN na junijskem teku po Kranju, kjer je zasedel enajsto mesto. Skupaj s spremljevalko in mladim Splitčanom bodo najprej potovali v London, kjer bodo ostali dva dni. Nato gredo v New York zastopat Jugoslavijo na tradicionalni tek. »Na junijskem teku sem bil enajsti, zato se mi niti sanjalo ni, da bom odšel v Ameriko. Ko sem prišel z morja, mi je prijatelj povedal, da sem izžreban. V vse to sem prišel po naključju, vendar sem vesel, da sem izbran. Prav zelo dober ne bom, ker bodo druge države poslale svoje najboljše tekače,« pravi Martin. Karte za polet v London in New York je podaril JAT. Martinu Pogačniku želimo srečno pot in upamo, da se bo v New Yorku dobro izkazal.

M. Možgan

Praznovanje delavcev Peka

Šušarski praznik v Trziču

Trzič, 2. avgusta — Konec tega tedna bo v Trziču vrsta prireditev, vse pa bodo povezane s tradicijami čevljarstva mesta. Tako bo v soboto osrednja svečanost ob praznovanju petinosemdesete obletnice obstoja Peka, v nedeljo pa bo že tradicionalna, letos jubilejna, XX. šušarska nedelja.

Program prireditev se bo začel že danes, 2. septembra, z odprtjem razstave Ex tempore v Kurnikovi hiši. Jutri in v nedeljo bo ves dan tudi razstava ptic društva »Kalinka« v Domu družbenih dejavnosti, obutev Peka pa bo razstavljena v paviljonu NOB. Poleg športnih tekmovanj bo osrednja proslava ob 85-letnici Peka v soboto, ob 15. uri za Virjem, ob 17.30 uri pa se bo začel zabavni program na tržnici. Še več veselja in zabave bo v nedeljo, ko bo že od 7. ure naprej šušarski semenj na Trgu svobode, ob 10., 12. in 14. uri bodo modne revije s prikazom starih čevljarških običajev za Virjem, pred paviljonom NOB pa bo »šušarska delavnica«. Ves Trzič bo v znamenju čevljarstva, obeta se bogata ponudba čevljev, praznovanje pa bodo zaključili z veliko šušarsko veselico in srečelovom, ki se bo začel ob 15. uri.

V. Stanovnik

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

V Kranju nezadovoljni z rezultati gospodarjenja

Tudi dobrim se tla majejo

Kranj, 31. avgusta — Povečan izvoz in umirjeno zaposlovanje ob povečanem številu nezaposlenih sta svetlejši točki letošnjega gospodarjenja v kranjski občini, sodeč po polletnih rezultatih. Problemi se selijo tudi v nekatere, v preteklosti dobro stoječe firme.

Aktualnejše poročilo o razmerah v občini, ne le v gospodarstvu, bo izvršni svet podal na seji občinske skupščine, tokrat pa je gradil le na podatkih za prvo polletje primerjanih z enakim lanskim obdobjem. Večina, razen izvoza in rasti zaposlenosti, jih je negativnih. Predvsem ne kaže biti brezbrizen ob 11,5 odstotnem padcu industrijske proizvodnje, ter ob 2,5 odstotnem zmanjšanju zaposlenih, tudi produktivnosti. Načrtovane 4,5 odstotne enoletne rasti proizvodnje tako do konca leta ne bo mogoče več ujeti. Proizvodnja upada v gradbeništvu, tudi na račun ukinitve opekarne, elektroindustriji, Savi, tekstilni industriji in v še nekaterih panogah oziroma tovarnah. Izvoz je na splošno zadovoljiv, vendar izvozna sapa poenjuje tudi v nekaterih, v preteklosti vodilnih podjetjih pri izvozu (Planika, Eksoterm, Ikos). Nelikvidnost se vedno bolj bohoti, dohodek je realno padel za 14 odstotkov, predvsem na račun Telematike, saj je njen delež v občini padel s dobrih sedem na polovico odstotka. Izgub je za dobrih 21 milijard (štiri petine akumulacije), na vrhu pa je Telematika, ob njej pa sta Mlekarna in Hranilnokreditna služba Cerklje. Blagosevedno težje prodaja, problemov ne bo zmanjkalo in s tem v zvezi se utegne razen Telematike najpogostejše pojavljati Tekstilindus.

Ob množici podatkov in števil kaže biti pozoren na dvoje. Ob drastičnem upadanju zaposlenih v gospodarstvu se je število zaposlenih v družbenih dejavnostih povečalo za 3,3 odstotka, ob tem, da se dejavnost ni širila, prav tako pa tudi nova šola na Planini v teh podatkih ni upoštevana. Kranjski izvršni svet se je odločil za analizo tega pojava. Dva obraza pa ima tudi zmanjševanje števila zaposlenih. Logično je, da podjetja ubirajo že dolgo znano metodo: dva odideta, enega sprejmemo. Na prvi pogled je vse v redu, komentira ta pojav Franc Belčič s skupnosti za zaposlovanje. Vendar je to isto, kot bi »umazano mizo pokril s svežim prtom«. Problem se prelaga na mlado generacijo.

J. Košnjek

Izredni zbori v jeseniški Železarni

Železarji zahtevajo višje plače

Jesenice, 30. avgusta — Delavci valjarne bluming štekel in hladne valjarne Bela so zahtevali višje osebne dohodke in 200.000 dinarjev kot pomoč za nakup oziroma in šolskih potrebščin. Se več podobnih izrednih zborov po vsej Železarni.

V jeseniški Železarni po temeljnih organizacijah potekajo izredni zbori, na katerih delavci razpravljajo predvsem o problematiki osebnih dohodkov. Najprej so se zbrali delavci valjarne bluming štekel in hladne valjarne Bela in odločno zahtevali povečanje osebnih dohodkov od 40 do 50 odstotkov. Med drugim so terjali tudi znižanje prispevkov iz bruto osebnega dohodka, vsakemu delavcu pa naj bi izplačali 200.000 dinarjev kot pomoč pri nakupu oziroma, šolskih potrebščin za otroke...

Nedavna prekatizacija in reorganizacija sta v Železarni pustili vrsto odprtih vprašanj. Delavci so zahtevali, da se v proizvodnih obratih ponovno uvedejo premije za boljšo proizvodnjo. Njihove kritike je bilo deležno hančno poslovanje in vedno višje obresti, neizterjane terjatve do kupcev. Večkrat so poudarili, da bi delavci v družbenih dejavnostih morali deliti usodo s proizvodnimi delavci, o dejanskih problemih delavcev črne metalurgije in same panoge pa se v naši družbi premalo sliši.

Predsednik sindikata Železarne Edo Kavčič je delavcem, ki so se udeležili izrednega zbora, predstavil stališča in aktivnosti, ki jih vodi tovarniški sindikat. Pri izplačilih osebnih dohodkov bi morali izkoristiti vse možnosti za njihovo kar največjo rast. Tudi predlog sindikata po enotnem izplačilu posebnega dodatka za vse delavce Železarne je dobil podporo zaposlenih in bi ga morali uresničiti. O predlaganem povišanju osebnih dohodkov bodo v teh dneh tako v jeseniški Železarni kot na izvršnem svetu skupščine občine Jesenice še razpravljali.

Predsednik poslovnega odbora Boris Bregant je delavcem predstavil probleme in težave, s katerimi se srečuje delovna organizacija ter zakonske omejitve, ki so še posebej restriktivne pri gibanju osebnih dohodkov. Dejal je, da so do zdaj izplačevali najvišji možni osebni dohodek in da omejitve ne dovoljujejo izplačila v višini, ki ga zahtevajo delavci. Strinjal se je z zahtevo po hitrejšem reševanju problemov črne metalurgije, katerih osebni dohodki neupravičeno zaostajajo za povprečjem gospodarstva Slovenije. Zagotovil je, da bodo notranje možnosti za povečanje osebnih dohodkov še vnaprej vztrajno izkoriščali in iskali možnosti za povečanje osnov osebnih dohodkov in inovacijskega dohodka za letos. Se nepopolni izračuni kažejo, da bi bila najvišja možna višina do 170.000 dinarjev, enako za vse železarje.

Poslovni odbor bo skupaj s strokovnimi službami pripravil pismene odgovore na nekatera vprašanja zaposlenih.

D. Sedej

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Tržič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naši počitniški sodelavci so **Matjaž Gregorič**, **Miriama Možgan** in **Petra Škofic**.

Akontacija naročnine za 2. polletje 24.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

V srcu Evrope se sramotimo s socialnim kruhom

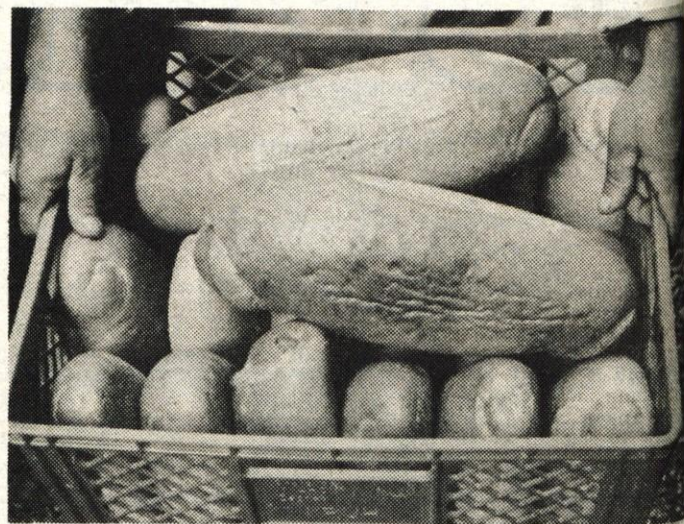
Kranj, 30. avgusta — Stavek, ki ga je izrekel eden od sindikalistov na gorenjskem posvetu, nazorno ilustrira, v kakšnem socialnem položaju je naš delavec. Medtem ko tone v gmotni in duhovni revščini, njegova organizacija ne ve, kaj bi.

Na posvetu, organiziranem na Gorenjskem po junijski razširjeni seji slovenskih sindikatov, se je večina razprav sukala okrog socialnega položaja delavcev, kar zbujala nekaj upanja, da delavska organizacija začne razpoznavati bistvo. Ob gospodarskih tokovih zadnjih let na Gorenjskem vse bolj zastajamo v nerazvitosti, je bilo rečeno. V prvem polletju so delavci 17 gorenjskih delovanih organizacij dobivali zajamčeni osebni dohodek, v povprečju plače ne presega 460 tisočakov, v primerjavi z lanskim polletjem so zaostale za 21 odstotkov, kar presega mejo, ki sta jo postavila ZIS in mednarodni monetarni sklad. Veliko ljudi mora ob visokih življenjskih stroških živeti ob minimalnem in zajamčenem dohodku. Ker mora že kar polovica tovarn najemati kredite za plače, tudi ne kaže, da bo kmalu bolje. Kje je tu sindikat, ki bo zaščitil delavca, mu izposloval tako delitev plač, ki bo omogočala normalno življenje, spodbujala k delu, ne pa miloščino za socialni kruh in odrezke za živež, je med drugim spraševal **Branko Iskra**. Strojovna usposobljenost in moč je tisto, kar manjka sindikalni organizaciji, da bi se učinkoviteje bila za delavca.

Bogo Košnjik iz Radovljice je govoril o papirnatih akcijah sindikata in njegovem strahu od

enega izplačilnega dne do drugega, kdaj bodo delavci spet terjali dostojnejše plače. **Sandi Bartol** iz Škofje Loke je poudaril, da sindikat ne bi smel sprejemati zgolj neobvezujočih stališč, temveč zahteve, besedo pa bi moral imeti tudi pri bistvenih življenjskih odločitvah, kot so na primer cene. Zdaj ima v sistemu odločanja žel le posvetovalno vlogo. Izvršni svet, denimo, njegova priporočila poslušajo, jim priklanja, ni pa mu jih treba upoštevati. Tudi informacije so za sindikat akcijska nujnost, je dejal. Brez sprotne podatkov o zadnjih izplačilih, o najnižjih plačah, o delitvenih razmerjih, o kreditih, najetih za plače, je organizacija zvezanih rok.

Jože Antolin iz Kranja pa je dejal, da sindikat igra vlogo blazilca napetosti med delavci in vlado, da ga takšnega delavci ne sprejemajo za svojega, temveč za del »establishmenta«, ki duši socialne nemire, namesto da bi se bil za potrebe delavcev. Sindikat bi se moral uveljaviti na mestih, kjer sprejemajo odločitve in se iztrgati iz okov političnih koordinacij, ki ga delajo odvisnega od oblasti. Govorec je obudil tudi misel na »sindikalno listino«, ki bi določala najnižje osebne dohodke. **Vera Umek** iz Tržiča je med najaktualnejšimi sindikalnimi nalogami poudarila skrb za primerne plače, zagota-

vljanje dela tistim, ki ostanejo brezposelni, zagotoviti socialnih pravic in pripravo programov, ki bodo mlademu rodu zagotavljali prihodnost. Tudi v tej občini je precej delavcev, ki ne dobijo niti 320 tisočakov mesečne plače, med drugim v BPT, Peku, Gradbincu, Novosti. Čeravno sindikat ni za uravnilovko, se v takih primerih ogreva, da v tovarnah, kjer niso sposobni zagotoviti delavcem niti minimalne plače, zanje vzamejo onim pri vrhu. **Marjan Drolc** z Jesenic se je pridružil, da gre razbremenjevanje gospodarstva na škodo standarda, medtem ko proračunska poraba ostaja nedotakljiva. Osvrknil je tudi uravnilovko: še pred leti so bila v občini razmerja med najvišjo in najnižjo plačo 5 proti 1, danes so komaj 3,65 proti 1. To ni več delitev po delu, temveč razdeljeva-

nje ostanka delavcem, zato delavci preživijo.

Čeprav je bilo tudi na posvetu videti, da se sindikat ukvarja preveč nalogami in tako v gozdu ne vidi drevca, se vendarle kažejo obrisi pravih problemov. Sindikat bi jih za delavce, kar kaže tudi zahteva po novi sindikalni listini po vplivu na cenovna razmerja po razbremenitvi gospodarstva, tudi na rovaš proračuna, po škodi za delavce, ki se znajdejo med »tehnološkimi presežki«. Seveda ne sicer prevladuje misel, da gre vse to skozi sistemske ustave, nove, radikalnejše glasovi pa zahtevajo tudi druge poti. Če ne bo nič spremenilo, če bo oblast gluhih ušes za delavca, mora sindikat zateči tudi k splošni stavki. Misel, ki je bila še nedavna bogokletna!

D. Z. Žlebir

Se v škofjeloški občini (spet) obetajo črne gradnje?

Vsi zazidalni načrti še pred rdečo lučjo

Škofja Loka, 30. avgusta — Če se v občini še nekaj časa ne bodo odprle nove lokacije za gradnjo, prav lahko pričakujemo, da se bo moral spoprijeti s črnimi gradnjami, so po obravnavi informacij o pripravi prostorskih načrtov v škofjeloški občini menili delegati izvršnega sveta. Na zavodu za družbeni razvoj namreč ugotavljajo, da niti za en zazidalni načrt ni mogoče reči, kdaj se bo lahko začel izvajati. Tako za sedaj ostaja nedorečen tudi začetek gradnje novega naselja Kamnitnik.

V letošnjem letu naj bi škofjeloški izvršni svet obravnaval zazidalni načrt Kamnitnik, zazidalni načrt Dobenska Amerika, zazidalni načrt Log-Kolnik Železniki, zazidalni načrt Plastuhova grapa Žiri, ureditvene načrte Visoko, Marmor Hotavlje, LTH Trata in lokacijske načrte

rekonstrukcije ceste Lipica-Stari dvor, rekonstrukcije železniške postaje in ceste Podlubnik-Lipica. Kot je na torkovi seji izvršnega sveta povedala direktorica Zavoda za družbeni razvoj **Mana Veble-Grum**, pa se prav povsod srečujejo s problemi, ki gradnje oz. popravila oddaljujejo od uresničitve. To pa povzroča tudi težave pri delu Zavoda za družbeni razvoj, saj je pri izdelavi, obravnavi in sprejemu dokumentov pogosto še toliko nerešenih vprašanj, ki posredno vplivajo na izvedbene dokumente. Programi posameznih investitorjev so pogosto nedorečeni, navzkrižni z interesi pogodbenjalcev. V času izdelave dokumenta se spreminjajo programski izhodišča, rešitve pa se pogosto iščejo skozi finančne možnosti investitorjev. Pred pričetkom izdelave posameznih dokumentov ni izdelanih sanacijskih programov, ki jih zahteva nova zakonodaja in tako dalje. Tako skozi obravnavo posameznega izvedbenega dokumenta odseva-

jo vsi nakopičeni družbeni problemi, ki pa jih v okviru enega prostorskega izvedbenega dokumenta ni moč razrešiti. Novi zazidalni načrti v škofjeloški občini zato še vedno stojijo pred različnimi preprekami, pa naj gre za problem negativnih soglasij (kot je to v primeru Kamnitnika), za nekorektno opravljena dela izdelovalcev (Log-Kolnik), nedorečenost v konceptih pozidave krajev (Plastuhova grapa v Žireh) ter vedno pogostejše problematike komunalne ureditve naselij (Dobenska Amerika). Če k temu do-

Na torkovem zasedanju škofjeloškega izvršnega sveta so sprejeli tudi sedmo poročilo o izvajanju programa ekološke sanacije v Termik. Niso pa sprejeli osnutka odloka o ureditvenem načrtu LTH Trata, saj so na podlagi novega zakona delovne organizacije na Trati dolžne pred kakršnokoli investicijsko gradnjo sprejeti sanacijske programe. Tega pa v LTH še niso izdelali.

damo še najrazličnejše formalizme in probleme, ki jih prinesejo javne razprave pri vsakem zazidalnem načrtu, pa delovne organizacije, ki skušajo graditi razvojnih planov, potem ni čudno, da niti ena zazidalni projekt v škofjeloški občini ni obstajal na strokovno predlagani lokaciji. Na gradnjo vplivajo celotni problemi, kot so manjše krajevne vlad in funkcionarjev (primer Plastuhove grape) ter drugi formalizmi, ki pa na navadno pomenijo, da stroka (načrtovalci posameznih dokumentov) morajo popustiti pred vsemi ostalimi.

V. Stanovnik

Neurje in suša prizadela Bohinj

Radovljica, 31. avgusta — V radovljiški občini je bilo zaradi neurja poškodovanih največ cest v Bohinju. Suša bo vplivala tudi na sadlarski pridelek.

V radovljiški občini so že ocenili škodo, ki jo je povzročilo neurje v noči od 20. do 21. avgusta, predvsem na območju Bohinja. Neurje je hudo poškodovalo dovozno cesto Požrv na Zgornjih Gorjušah, kjer je struga hudournika ob cesti razkopala brežine, poglobila strugo, material pa nanosila na kmetijske površine. Na tem območju je nastalo sedem usadov.

Prav tako bodo morali sanirati poškodbe na cesti pri Matijevcu na Spodnjih Gorjušah, v »Kurji vasi«, na cesti Jereka-Podjelje in delati koritnice na lokalnih cestah v krajevni skupnosti Srednja vas. Poškodbe so nastale še na cesti Ravne, na Obrah, v Nomenju... Ko je posebna strokovna komisija ocenjevala škodo, je ugotovila, da je največ škodo v krajevnih skupnostih Koprivnik in Gorjuše, v Srednji vasi, v Stari Fužini, v Bohinjski Bistrici, na Bohinjski Beli, v krajevnih skupnostih Gorje, Bled in Ribno. Najbolj je prizadeta kmetijska Zevt na Podjeljih, kjer je poškodovana pot in onemogočen dostop. Pod hišo je nastal usad zemlje, tako da je stanovanjska hiša v nevarnosti. Močno poškodovano je zemljišče Srna - Obrne, na vsem območju pa je okoli 120 hektarov poplavljenih zemljišč, od tega 25 hektarov več ali manj zasutih s kamenjem. Posebno močni usadi zemljišč so na Podjeljah in Krniškem Lomu.

Tudi zaradi dolgotrajne suše ima radovljiško kmetijstvo precej škodo. Silažna kultura je prizadeta na vseh 68 hektarih družbenih zemljišč in na 170 hektarih zasebnih zemljišč. Prizadeti so tudi travniki, na 325 hektarih družbene lastnine in 950 hektarih v zasebni lasti. Proizvodnja bo močno zmanjšana, marsikje pa so zaradi poplone uničene travne ruše prešli na zimski brok. Zaradi suše bo pridelek manjši tudi v sadovnjakih, kjer bo le malo prvovrstnega sadja.

D. Z. Žlebir

Na Brdu pri Kranju so se uspešno končali mednarodni študijski dnevi Tehnološke spremembe in kultura upravljanja

Kultura vodenja se mora začeti na vrhu

Brdo, 31. avgusta — Usodno razmerje med tehnologijo in njenim razvojem ter kulturo vodenja in upravljanja je eden najaktualnejših problemov razvoja. Vendar se morajo spremembe najprej začeti na vrhu, pri direktorjih in vodilnih. Kultura vodenja in kulturni medsebojni odnosi lajšajo udarce tehnologije in sproščajo ustvarjalnost ter inovativnost.

Tehnologija, menedžment in celotno področje vodenja so vedno bolj povezani s kulturo. Gospodarski voditelji, poslovneži, menedžerji mora biti celovita, vsestranska, razgledana in kulturna osebnost, nikakor pa ne zgolj togi gospodarstvenik ali samo pravoverni politik. Dva vzporedna, prav tako pomembna dejavnika, sta tudi učinkovitost raba kapitala in skrben, k dobroti ali profitu naravnani pristop pri izkoriščanju lastnine.

Takšna je kratka, strnjena ocena v sredo končanih petih mednarodnih študijskih dnevov na temo Tehnološke spremembe in kultura upravljanja v devetdesetih letih, kratko imenovanih "workshop" (študijska delavnica). Udeležba 70 vrhunskih strokovnjakov iz 27 držav potrjuje vrhunsko kakovost srečanja. Skoraj polovica udeležencev iz vzhoda, zahoda, nekaterih azijskih držav in iz Jugoslavije, se je predstavila s referati, ki so bili prebrani in predebatirani v štirih delovnih skupinah. Veliko resnice je bilo povedanih v referatih. Ugotoviti velja, da se pogledi vzhoda in zahoda na to področje ne razhajajo več v tolikšni meri, ampak se zblížujejo, tudi v tem, da sta gospodarska in obča svoboda medsebojno povezani in da so togi, unitaristični, državoplanski, zaprti in z vrha dirigirani sistemi velika ovira pri uvajanju tehnologije, človeške ustvarjalnosti in slepo napredku.

Tehnološka nepismenost, glavna nevarnost prihodnosti

V skupini, ki je premlevala tehnologijo in učinkovitost vodenja, so predvsem poudarjali, da je uspešnost in učinkovitost vodenja neodvisna s tehnološkimi inovacijami, da je uvajanje novih tehnologij za zdaj, predvsem za zahod, korak k zniževanju stroškov, proizvodnje, kakovosti in kontroli izdelkov, da pa nova tehnologija terja od vodstva več in boljše planiranje. Pogoji za doseganje teh ciljev so tudi decentralizacija, več individualizma delavcev, več participacije pri odločanju. Stari sistemi vodenja so protiproduktivni. Kitajci so na primer na posvetovanju povedali, da je tudi njihova partija spoznala povečano vlogo znanosti in tehnologije, znanstvenikov in tehnologov.

Tehnološke spremembe in tradicionalna kultura vodenja je bila tema, ki je vzbudila največ zanimanja. V referatih so med drugim povedali, da se načini vodenja na Vzhodu in Zahodu zblížujejo, vendar dajejo na vzhodu večji poudarek povezavi med plačo in storilnostjo delavca, na zahodu pa dajejo dodatno poudarek še skrbi za ljudi, tako imenovani socialni plači. Nova tehnologija terja prenovo izobraževanja, tudi sindikalnih aktivistov, tradicionalna kultura pa je pogosto največja ovira novostim, kot so prihranki pri energiji, inovacije, pisarne brez papirja in podobno.

Ekonomske reforme in kultura vodenja v devetdesetih letih je bila glavna tema tretje skupine. Največja pozornost je veljala gospodarskim in s tem v zvezi tudi političnim spremembam na Vzhodu s perestrojko na čelu. Ugotovljali so, da gre v Sovjetski zvezi predvsem za dopolnjevanje državnega vodenja gospodarstva z ekonomskim urejanjem, ne pa za pomembnejše radikalne spremembe. Zato je perestrojka le dopolnjevanje državnega in ekonomskega vodenja gospodarstva, s precejšnjimi odpori državne birokracije. Kako motivirati ljudi za gospodarski razvoj, tudi potem, ko bodo njihove potrebe zagotovljene, so spraševali. Kitajci se lotevajo reforme z dopolnjevanjem marksistične teorije blagovnega gospodarstva s praktičnimi izkušnjami. Madžari in Čehoslovaki so poudarjali na pomembno vlogo države pri gospodarskem razvoju, tudi v reformi, vendar je država sedaj svojo progresivnost že izčrpala. Zakaj, so se spraševali, gre reforma počasi, čeprav je CSSR najbolj razvita v Sevu, zakaj dela na enakih temeljih kot leta 1968, ki so povzročili politične težave in v kolikšni meri so češke reforme odsev sovjetskih.

Metode in izsledki mednarodnih primerjalnih analiz organizacij je bila glavna tema četrte skupine. Tu je bil v ospredju pomen podjetniške kulture vseh in usmerjenosti na ljudi in delovne naloge, kar velja za zahod, vzhod pa še vedno gradi pretežno na tehnologiji in manj na ljudeh, ki so še preveč podrejeni tehnologiji, za kar pa so vzroki v organizaciji njihovih družb.

J. Košnjek

Dr. Danica Purg:

Mednarodna uveljavitev

Direktorica Centra za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu dr. Danica Purg je strnila svoje vtise in ocene posvetovanja, ki ni bilo pomembno samo za Center, ampak tudi za vključevanje Jugoslavije v sodobne prijeme vodenja in upravljanja.

Študijske dneve pripravljamo vsaki dve leti, kar pomeni, da imajo že desetletno tradicijo. Pobudnik zanje je bil Evropski inštitut za menedžment iz Bruslja, ki zbira okrog sebe vse, kar na področju menedžmenta, organizacije in vodenja danes kaj pomeni v svetu. Glavno breme je bilo naše, Belgijci so nam pomagali le z imenom in naslovi ljudi, ki bi jih radi srečali na Brdu. Najprej smo pozvali okrog 1000 ljudi, strokovnjakov za organizacijo, mi pa smo želeli še strokovnjake s področja uveljavljanja tehnologij. Spisek smo razširili na 2000 imen. Zadelo smo v polno, na Brdo so prišli oboji, pa profesorji s 15 menedžerskih šol, direktorji teh šol in poslovneži, med njimi predsednik finske organizacije delodajalcev. Cilj, izmenjava mnenj, je bil dosežen. Drug drugemu smo marsikaj povedali tudi o raziskavah na tem področju, novih knjigah, soočili so se različni pogledi, pa tudi precej ljudi je navezalo prijateljske in znanstvene vezi. Uspeli študijski dnevi dajejo našemu Centru nove šanse razvoja. Prihajajo ponudbe, da bi takšna srečanja še organizirali. Direktor mednarodnega inštituta za menedžment iz Moskve Victor Starodubrovsky nas je prosil, če bi lahko na Brdu šolali skupino sovjetskih direktorjev. Posla smo se lotili profesionalno. To nam vsi pri-

znava. Zaposleni v Centru govorimo angleško. Vsako jutro smo se namesto klepete ob kavici vadili v angleščini, dve sodelavki sta odšli v London, ena v Švico in ena v Združene države Amerike. Goste smo popeljali v Ljubljano. Dali smo jim nekaj osnovnih informacij o našem glavnem mestu, potem pa smo dali besedo dvema arhitektoma, ki sta znala strokovno predstaviti Ljubljano. Navdušeni so bili nad Plečnikom in primeri secesije v začetku tega stoletja.

Največ smo govorili o vplivu tehnologije na kulturo vodenja. Težimo, da bi tudi kultura vodenja vplivala na tehnologijo, da bi bil to vzajemni proces. Razvoj tehnologije je v veliki meri odvisen od odgovornih po firmah, kako jih bodo vodili, kako bodo spodbujali inovativnost ljudi, kakšna bo bančno naša prihodnost. Tehnologija je večdimenzionalna. Nanjo vpliva organizacija, okolje, stopnja razvoja, vrednote, ekonomski in politični sistem. Zanimive so bile primerjave med izkušnjami razvitih in vzhodom, vključno z nami. V razvitem svetu so veliko sprejeli, tudi zato, ker so se mnogo prej tega zavedli. Vzhod to priznava, vendar išče načine, kako motivirati ljudi, da bodo delali, da se z delom identificirajo, da razumejo probleme okolja in so zato tudi primerno nagrajeni. Ustvarjalnost se ne spodbuja s prisilo in pretnjami. Tuji so bili presenečeni nad našo odprtostjo, razgledanostjo in razumevanjem mednarodnih razsežnosti tega procesa. Naše zastopstvo je bilo dobro. Kot pogoj za udeležbo smo terjali referat, vezan na obravnavano področje.

Reči moram, da so tiste firme, kjer so začeli razumevati povezanost tehnologije in kulture, menedžmenta, poslovnosti ter znanja najprej na vrhu in odtod navzdol, večinoma dobre. Tudi v težkih časih se lahko organizira dobro podjetje. Miselnost se spreminja, kar kaže tudi povečan obisk na naši šoli. Sprva smo jih prosili, sedaj pa je že nujna selekcija. Kako boš na primer trgovač z ZDA, če ne znaš jezika, če ne veš njihovih navad, če nisi več pogajanj, če ne poznaš njihovega sistema.

In na koncu se povabilo. Danes ob 18. uri bo v Cankarjevem domu v Ljubljani Victor Starodubrovsky predaval o vplivu perestrojke na vodenje podjetij v Sovjetski zvezi.

Dva izleta kranjskih planincev

Kranj, 30. avgusta — Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 3. septembra 1988, enodneвно planinsko turo v Kamniške Alpe. Vodniki Šinkovec, Čelik in Kloor bodo izletnike popeljali po Slovenski smeri do Kranjske koče na Ledinah in od tod po krajšem odmoru mimo ledenika pod Skuto čez severno ostenje Rink na vrhu Koroške Rinke. Zatem bodo obiskali še Kranjsko in Štajersko Rinko ter nadaljevali pot čez Velike in Male pade na Mlinarsko sedlo, s katerega se bodo spustili na Ravni in mimo Češke koče v Ravensko Kočo do izhodišča izleta. Tura je ena lepših v naših gorah, vendar je precej zahtevna in dolga, saj bo hoje od 8 do 9 ur. Na izlet se bodo udeleženci podali s osebnimi avtomobili; odhod bo ob polšesti uri izpred hotela Creina v Kranju.

V petek, 16. septembra 1988, ob 15. uri bodo planinci odšli na dvodnevni izlet na Triglav, ki ga organizira PD Kranj skupaj s planinsko sekcijo Iskra. Iz Kranja se bodo odpeljali v dolino Krma, od koder se bodo vzpeli na Kredarico in tam prenočili. Naslednji dan bo sledil vzpon na najvišji jugoslovanski vrh, od tam pa bodo planinci sestopili mimo koče Planika in Vodnikovega doma na Velem polju na Rudno polje. Za izlet, ki ga bosta vodila Meta parovec in Tone Grobin, se je moč prijaviti do 2. septembra v društveni pisarni in tam vplačati 2 tisočaka za stroške izleta.

S. Saje

Mednarodni obrtni sejem v Celju bo od 9. do 18. septembra

Najpomembnejša prireditev obrtništva v Jugoslaviji

Ljubljana, 31. avgusta — Namen celjskega obrtnega sejma že dolgo ni zgolj prikaz dosežkov jugoslovanskega obrtništva, temveč je pomembna stopnica pri navezovanju poslovnih stikov, sklepanju kooperacijskih pogodb in prodoru na trg. Hkrati sejem velja za največjo tržno manifestacijo obrti in drobnega gospodarstva v Jugoslaviji s poudarkom na predstavitvi proizvodnih in storitvenih zmogljivosti in inovativnih dosežkov zasebne obrti ter drobnega gospodarstva družbenega sektorja. Tudi letošnji, XXI. mednarodni obrtni sejem, je ohranil že uveljavljeno geslo sejma: »Obrt za vse, vse za obrt.«

Že v preteklosti je sejem pomembno prispeval k spremembi odnosa do obrtništva v naši družbi, ki pa s prehajanjem na tržno gospodarstvo pridobiva še večji pomen. Sejem namreč želi s svojo poslovnostjo prispevati k povečanju deleža drobnega gospodarstva oziroma obrti v celotnem družbenem proizvodu, česar so se organizatorji letos lotili še posebno zagrizno. Kot je na sredini tiskovni konferenci pred začetkom sejma povedal predsednik organizacijskega odbora letošnjega celjskega obrtnega sejma Ernest Draš, se kvaliteta sejma vsako leto

Letošnji sejem bo odprt od 9. do 18. septembra, vsak dan od 9. do 20. ure. Na skupno 28.000 kvadratnih metrov bo svoje izdelke razstavljalo 3102 obrtnikov, kooperantov in organizacij združenega dela iz Jugoslavije in tujine. Organizatorji sejma so Zveza obrtnih združenj Slovenije, Splošno združenje drobnega gospodarstva Slovenije in Zavod ŠRC Golovec Celje. Sejem bo v petek, 9. septembra, ob 10. uri odprl predsednik ZIS Branko Mikulič.

povečuje, letos pa se je povečal tudi razstaviščni prostor, saj so zgradili novo halo s 3400 kvadratnimi metri površine, ki omogoča tudi specializirane predstavitve po posameznih panogah. Sprememba v programu letošnjega sejma so tudi posamezni poslovni dnevi razstavljalcev, poseben poudarek pa bo dan razstavljalcem s področja lesarstva, kovinske predelave in tekstila. Na sejmu se bodo predstavile tudi posamezne strokovne sekcije, kar bo mladim omogočalo celovito informiranje o obrtnih poklih. Organizatorji sejma so pripravili tudi poseben sejemski katalog, v katerega so poleg podatkov o razstavljalcih vključili tudi podatke o obrtnikih, ki bodo sodelovali na prodajnem delu sejma. Na voljo bodo računalniške informacije o razstavljalcih in storitvah, novost sejma pa bo tudi pravna služba, ki bo nudila pomoč pri sklepanju pogodb in druge pravne nasvete.

V okviru sejma bodo organizirane številne spremljevalne prireditve, tiskovne konference, poslovni dnevi, zbori posameznih obrtnih sekcij, posveti in srečanja. V soboto, 10. septembra, bo dan športnikov, v nedeljo, 11. septembra, dan najmlajših obiskovalcev, v ponedeljek, 12. septembra, dan lesarjev, v torek, 13. septembra, dan kovinarjev in elektrifikarjev, v sredo, 14. septembra, bo izobraževalni dan, v četrtek, 15. septembra dan obrti republik in pokrajin, v petek, 16. septembra, dan inozemskih razstavljalcev v soboto, 17. septembra, pa bo dan gostincev.

V času sejma bo tako na sejemskem prostoru kot v mestu vrsta športnih in kulturno-zabavnih prireditev, organizatorji pa predvidevajo, da bo obiskovalcev še več kot lani, ko je sejem obiskovalo rekordnih 230.000 ljudi.

V. Stanovnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Okleščena letina sončnic

Te dni so v Vojvodini že začeli žeti sončnice, kot pa ugotavljajo, je suša uničila kar 70 odstotkov pridelka. Zlasti je uničen pridelek na peščenih poljih subotičkega in vršaškega območja. Kot pravijo na poslovni skupnosti za industrijske rastline Vojvodine, bo na 127 tisočih hektarjih namesto pričakovanih 320 tisoč ton pridelka vsega le 255.000. Ker bo manjša količina sončnic, bo tudi olja za okoli 12 tisoč ton manj od načrtovanega.

Vina vsako leto manj

Zavod SR Slovenije za statistiko je objavil analizo, iz katere je moč prebrati, da se količine prodanih pijač v gostinstvu združenega dela iz leta v leto zmanjšujejo. Zmanjšanje je še posebej izrazito pri vinu, saj se njegova poraba v zadnjih letih naglo zmanjšuje. V desetletnem obdobju se je zmanjševala po letni stopnji 1,7 odstotka, v zadnjih petih letih pa po letni stopnji 5,6 odstotka. Čeprav količine piva presegajo vino, pa zadnja leta ne kažejo tolikšne rasti kot prej. Zanimiv pa je tudi podatek, da so pred 25 leti gostinske enote v Sloveniji prodale približno enako piva in vina, lani pa so piva iztočili kar trikrat več.

V Ljubljani teden vina

Na letošnjem sejmju Vino 88, ki so ga v ponedeljek odprli v Ljubljani, se je zbralo 480 razstavljalcev iz 20 držav. Tudi mesto se je prepletlo z množico kulturnih in zabavnih spremljajočih prireditev, kar je letos novost, ki pa se je že izkazala kot prijetna popestritev obsejmskih dogodkov. Kot je ob otvoritvi sejma povedal Feri Horvat, predsednik zveznega komiteja za turizem, je Jugoslavija s 6 milijoni hektolitrov pridelave v lanskem letu uvrščena med deset vodilnih pridelovalcev vina v svetu. Lani so jugoslovanski vinarji izvozili 1,1 milijona hektolitrov vina ali 18 odstotkov vsega vina. Ker se v svetu povečuje potrošnja kakovostnih vin, mora biti ravno pridelovanje takšnih vin glavna usmeritev naših vinarjev.

razman telefonije v Bugojnu — Bosansko-hercegovske organizacije ptt spominjajo na športna društva. Pri razvoju telefonije namreč očitno tekmujejo. Ob 45 letnici osvoboditve mesta so delovno zmago proslavili s podvojitvijo obstoječega sistema Metaconta 10 C in vključili v promet končno centralo Iskra 500 A. Kot je povedal direktor TOZD PTT Bugojno, Josip Kolovrat, je bila pri izpeljavi projekta pomembna poslovnost Iskre, ki je dobavila komutacijsko opremo. Centrala je začela z delom celo 35 dni pred dogovorjenim rokom. Slika: Kazimir Mohar

uredništvo tel. 21860

Tržni inšpektorji opozarjajo na kršitve

Tržni inšpektorji so pretekli mesec opravili v Jugoslaviji več kot 11 tisoč nadzornih pregledov in ugotovili, da je vsaka delovna organizacija, v katero so pokukali, prekršila kakšen predpis. Uvedbo različnih ukrepov so izrekli v okoli 5 tisoč primerih, za odkritje pomanjkljivosti pa so tržni inšpektorji pristojnim javnim tožilstvom predlagali odvzem nezakonito pridobljene premoženjske koristi v vrednosti 705,5 milijona dinarjev.

Trst je najdražje italijansko mesto

Statistični podatki in redna avgustovska anketa kažejo, da je Trst najdražje italijansko mesto. V zadnjem času so se močno poražila oblačila, obutev, električni tok, gorivo in stanarine. Tako je letošnja stopnja inflacije v Trstu za tamkajšnjo javnost zaskrbljujočih 5,4 odstotka. Kljub temu je Trst še vedno najljubši nakupovalni center Jugoslovancev. Gospodarstveniki in trgovci pa že glasno zahtevajo rešitve za zajezitev inflacije.

V Telematiki čakajo na odgovore

Delavci nočejo praznih obljub

Kranj, 30. avgusta — Izteka se rok, ki so ga stavkajoči delavci kranjske Telematike 20. avgusta postavili vodstvu tovarne in širši skupnosti za izpolnitev spiska zahtev. Med šestimi zahtevami sta v ospredju zahtevi po 450 tisočih dinarjih najnižjega osebnega dohodka in poročunu za julij.

Ne na tri dve ne na ostale do dneva pred magičnim datumom (31. avgust je bil postavljen rok) ni bilo odgovora. Natančnega izračuna življenjskih stroškov za junij, ki bi jim povedal, koliko smejo povečati plače, namreč še ni bilo, prav tako ne podatka o razpoložljivi masi OD od Iskrinega sozda. Tovarna v izgubi namreč ne more mimo dejstva, da jo omejuje zakon o sanaciji, ki delavce prisiljuje v zajemčene plače. Delavci z najnižjimi prejemki pa se s tem dejstvom niso pripravljali sprizniti, kajti živeti je treba, pa tudi izključne krivde za izgubo niso pripravljali prevzeti na svoja pleča.

Kot je povedal predsednik Telematike sindikalne konference Alojz Lakner, bi pri avgustovskem izplačilu več sto delavcev prejele le 270 tisočakov, ko jim ne bi izplačali razlike do 315 tisoč dinarjev. Okoli 600 delavcev je bilo še vedno globoko nezado-

voljnih s plačami, saj niti ta popravljeni znesek ni dovolj za življenje. Nezadovoljstvo, ki pa ni od včeraj, vendar doslej ni izbruhnilo zaradi strahu, da se stavkajoči ne bi znašli na seznamu odvečnih in za odpust primernih delavcev, je tudi po stavki vsak dan večje. Odgovorov na šestoro zahtev še ni, pred ponedeljkom najbrž ne bodo sklicali sindikalne konference, kajti pred delavci si ne upajo brez natančnih podatkov in s praznimi obljubami, čeprav ti grozijo z novim štrajkom.

Nič čudnega, da je tudi kranjsko sindikalno predstvo, ki bi se moral dan pred iztekom postavljenege roka izjasniti do zahtev Telematikinih delavcev, slednje dolgo tehtalo. S človeškega in sindikalnega stališča se jim je zdela zahteva po 450 tisočakah najnižjega dohodka docela utemeljena. Toda med kranjskimi tovarnami je še ne-

KOŠČEK NEBA
v strešnem oknu

F. mira Radovljica tel. 75-036

kaj takih, ki izplačujejo podobno bedne plače. Blizu 1200 delavcev v občini (vključno s Telematikinimi) se prejema plače med 220 in 320 tisočaki, vendar njihovih tovarn ne bremenita izguba in zakon o sanaciji tako kot Telematika. Da ne bi še tam prišlo do socialnih nemirov, je kranjski sindikat tokrat zahteval, naj bo v Telematiki najnižji OD za avgust 320 tisočakov, povečan za rast življenjskih stroškov, medtem ko so tovarni sami prepustili odločitev, kako bodo razdelili večjo maso OD. To priložnost je kranjsko sindikalno predstvo izkoristilo tudi za to, da je republikemu svetu zveze sindikatov naložilo, naj v razmerah, ko se življenjski stroški povečujejo dnevno, mesečno spremlja podatke o zneskih najnižjih plač. To se je namreč do sedaj dogajalo le dvakrat letno.

D. Z. Žlebir

Kulturni koledar

KRANJ — V Mali galeriji Mestne hiše je odprta prodajna razstava del članov likovnega društva Kranj — *Likovno poletje 88*, posebno razstavo svojih del pa ima *Jožef Muhovič* iz Ljubljane.

V gornjih prostorih Prešernove hiše razstavlja slikarska in kiparska dela *Zlata in Jože Volarič*, v kletnih prostorih pa se z izborom slik predstavlja *Andrej Pibernik*.

V kava baru *Kavka* razstavlja *Boni Čeh*.

KRANJ — Danes, v petek, ob 18. uri v Prešernovi hiši odpirajo spominsko razstavo grafičnih in slikarskih del *Stefana Simoniča*. V Galeriji Mestne hiše pa ob obletnici smrti slikarja *Ljuba Ravnikarja* ob 18.30 odpirajo razstavo akvarelov Roma antiqua.

RADOVLJICA — V galeriji Kamen na Linhartovem trgu je odprta prodajna razstava likovnih del *Staneta Žerka*.

V Šivčevi hiši je odprta razstava O barvarski in nekaterih tradicionalnih obrteh v radovljiški okolici.

BLEJ — V Festivalni dvorani je odprta razstava del akademskega slikarja *Vladimirja Potočnika*.

ŠKOFJA LOKA — Jutri v soboto in v nedeljo, ob 16. uri, bo v galeriji Loškega gradu *Jana Stražinar* ponovila *lutkovno predstavo*.

ŠKOFJA LOKA — V Groharjevi galeriji je odprta razstava slik akademskega slikarja *Bogoslava Kalaša*.

V galeriji loškega gradu je odprta razstava Scenografije in lutke za lutkovne predstave avtorice *Jane Stržinar*. Stalne zbirke loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 7. do 17. ure.

VRBA — Prešernova hiša je odprta vsak dan, od 10.30 do 13. ure, ob sobotah je zaprta.

TRŽIČ — Tržiški muzej je odprt od torka do petka, med 10. in 17. uro, ob sobotah in nedeljah med 14. in 18. uro, ob ponedeljkih je zaprt.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, 2. septembra, ob 18. uri odprli razstavo slik akad. slikarja *Leona Koprca*.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava slik akademске slikarke *Alenke Sotler*.

Gledališki seminar zaključen

Škofja Loka, 30. avgusta — Zveza kulturnih organizacij Slovenije je v Škofji Loki že tretje leto zapored organizirala gledališki seminar. Tema letošnjega šest-dnevnega seminarja je bila *Commedia dell'arte*.

V torek zvečer so pred gostilno Krona zaključili gledališki seminar s predstavitvijo dela šestih dni, ko so udeleženci seminarja prikazali tri igre. Predavatelja na letošnjem seminarju sta bila Sandra Mladenović, profesorica na mednarodni šoli za gledališče, gib in mimiko Jacques Lecdo v Parizu in Branko Završan, diplomat te šole. »Letošnja predavatelja sta vrhunske kvalitete, bolj-ših si ne bi mogli želeli. Program simpozija je bil natrpan, udeleženci so se dobro seznanili s šolo Commedia dell'arte,« je ocenila delo letošnjega simpozija v Škofji Loki *Metka Zobec*.

M. Možgan
Foto: F. Perdan

Jeseniški godbeniki

Jesenice, avgusta — Pihalni orkester Jeseniških železarjev si v poletnih mesecih ni privoščil veliko počitka. Godbenike vabijo na najrazličnejše proslave in srečanja, imajo pa tudi več samostojnih koncertov. Vsako leto so gostje na promenadnih koncertih na Bledu, sodelovali so na prireditvah ob prazniku občine Jesenice ter na dveh gasilskih jubilejih. Več nastopov načrtujejo tudi v septembru. Jutri, v soboto, 3. septembra, bodo ponovno nastopili na Bledu, v nedeljo, 4. septembra, pa bodo gostovali pri zamejskih Slovencih v Zabnici v Italiji.

J. Rabič

Živ-žav 88

Tretje in hkrati zadnje obvestilo pred začetkom letošnje otroške veselice. Na velikem odru vas bodo zabavali: Agropop, Big ben, Davor Božič, Pop design, Pink panter, Song... Posebni brezplačni avtobus pa bo vozil od 10. ure naprej v smeri avtobusna postaja, Vodovodni stolp, Primskovo, Planina, Stražišče in nazaj.

V. B.

V okviru Kieselsteinskih prireditev pripravljajo, jutri, v soboto, 3. septembra, s pričetkom ob 18. uri na vrtu gradu Kieselstein veliko prireditev, na kateri bodo nastopili Adria dixieland band, kranjski kulturni in športni delavci. Ob podpori Adria Airways, Gorenjskih oblačil, Pivovarne Laško in Alpetoura se tako po dveh letih končno obeta spet prireditev na Kieselsteinskem vrtu, ki jo ljubitelji kulturnih prireditev na prostem zanesljivo ne bodo zamudili! V. B.

GLASOVA AKCIJA

Najtežji pridelki v Cerkljah

Cerklje - Turistično društvo Cerklje bo letos prvič pripravilo v začetku meseca oktobra zanimivo prireditev, na katero bodo lahko domačini prinesli najtežje letošnje poljske pridelke, za katere pa bodo prejeli posebna priznanja in nagrade.

J. Kuhar

uredništvo tel. 21860

Sreča v nesreči za Petro

Kranj, 2. septembra — 9-letna Petra Jager, ki je včeraj vstopila v tretji razred primskovske osnovne šole, si bo kanjon Kokre za vekomaj zapomnila. Pred tremi tedni je bila namreč neprevidno zašla na rob obrežja blizu gostilne Viktor, v coklah ji je spodrsnilo na pesku, nato pa je po »plazu« listja in odvrženih smeti zdrsnila v globino.

Tri tedne po nesreči

Sreča v nesreči, bi lahko rekli, kajti dogodek se ni usodno končal. Deklica, potem ko je nekaj dni prebila v bolnišnici s pretresom možgan in potolčenim kolonom, spet veselo skače okoli.

»Otroci so otroci,« pravi Petrin ded Peter Zupin, kmet s Primskovega, ki je tistikrat kosil ob kanjonu Kokre. Nekoč je bil delavec pri Elektru, zdaj pa je s svojim nekdanjim podjetjem dogovorjen, da mu pripada tamkajšnja košnja. »Petra in leto dni mlajši Igor sta se igrala na travi, jaz pa sem ju vseskozi opominjal, naj ne hodita preblizu robu. Dokler sem ju imel na očeh, sta ubogala, potem pa sem stopil po konja in tedaj se je zgodilo. Otroka sta lezla v Kokro in deklici je spodrsnilo. Igor mi je prikel povedat, kaj se je pripetilo. Prišel je miličnik, poklical je reševalce in z vrvo so otroku pomagali spet ven. Nesreča bi se lahko komurkoli ponovila, saj je kanjon Kokre na več mestih nezavarovan. Vsaj na bolj izpostavljenih mestih, ki so ljudem dostopnejši, bi morala biti ograja!«

Smrtno nevarni kanjon Kokre sicer nikjer ni posebej zavarovan, na nekaterih mestih pač razni objekti ljudem otežujejo dostop vanj. Vendar pa tudi nikjer, razen ob Partizanski cesti tja do stadiona in naprej do Jelovčinega obrata, ne hodi toliko ljudi, ki imajo priložnost zaiti na rob in čezenj.

»V zadnjih štirih letih smo na teh mestih zabeležili kake tri, štiri padce v reko, vsi se niso ta-

Reševalci so ponesrečeno Petro

izveli iz kanjona Kokre.

ko srečno končali kot zadnji,« je povedal Janez Rupar, namestnik komandirja na Postaji milice v Kranju. »Iz kanjona Kokre pa smo na tem kraju potegnili tudi ljudi, ki so si sami stregli po življenju. Na tem dokaj obiljudnem območju (tod sta tudi dva gostinska lokala in stadion, kjer se zbirajo mladi) je kanjon do-

nem bregu iskati skrivnih kov, da o otrocih, ki vse pre-nejšo (kakor Petra in Igor) in gluhi za dobronamerna svamiti ne govorimo. Vrvica z opornimi zastavicami ne prvih drugih ne tretjih ne zadrži. rej — ograja!

D. Z. Zle
Slike: G. Šin

Za boljšo prometno varnost mladih

Več znanja, manj nesreč na cestah

Škofja Loka, 30. avgusta — Na današnjem sestanku predsednikov svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu iz vseh gorenjskih občin z mentorji iz osnovnih šol so razpravljali o prometni vzgoji osnovnošolcev. Dogovorili so se tudi, kako bodo učencem zagotovili najvarnejšo pot v šolo ob začetku novega šolskega leta.

Prometna vzgoja v osnovni šoli je v pouk od prvega do osmega razreda vpletena v razne predmete in je bolj poglabljena zlasti na nižji stopnji izobraževanja. Žal je zaradi natrpanosti učnih programov le redkokdaj in redkokje moč izpolniti vse predpisane ure za teme s prometno vsebino, je seznanila predstavnice SPV na Gorenjskem Stanka Tržanova iz kranjskega zavoda za šolstvo. Medtem ko je na štela, da bi osnovne šole morale imeti kabinet za prometno vzgojo, poligon z urejenimi križiščem in napravami za praktično vožnjo ter vsaj nekaj koles, je povedala, da smo pri nas še daleč od tega. Med 30 gorenjskimi osnovnimi šolami imata svoj kabinet le šoli na Jesenicah in v Žireh, drugod pa si največkrat pomagajo z učilnicami tamkajšnjih AMD. Tudi povsem urejeni poligoni so redki, koles je premalo, predvsem pa primanjkuje denarja za izvedbo kolesarskih tečajev in izpitov. Kot problematično je naglasila, da le okrog 16 odstotkov učencev sodeluje v in-

tereznin dejavnosti iz prometne vzgoje, za kar je tudi kriv že nekaj let nespremenjeni program prometnih tekmovanj.

Na sestanku se je na srečo izkazalo, da so se ti podatki iz nekaj let stare analize do danes nekoliko izboljšali, vendar so razmere za pouk prometne vzgoje v osnovnih šolah še daleč od

idealnih. Več pozornosti pri prometni vzgoji pa bo treba usmeriti, kot je ugotovilo nekaj razpravljalcev, zlasti v srednje šole, saj je čedalje več šolarjev iz te sta-

rostne dobe udeleženih v prometnih nesrečah.

Udeleženci srečanja so se strinjali, da le večja mera znanja lahko prispeva k boljši prometni varnosti, kar posebej velja za mlade. Zato so sklenili, da bo vod za šolstvo s posebno okroglo opozoril svoje ustanove, da stalne naloge pri prometni vzgoji otrok. Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pa bodo s svojimi programi dela redno načrtovali opremljanje šolske prometne vzgoje in si prizadevali za zagotavljanje denarja za namene. Obenem bodo pogosto preverjali prometno znanje šolarjev in pregledovali urenost njihovih koles.

V nadaljevanju sestanka so člani svetov seznanili z nalogami šol, ki jih izpolnjujejo posebej skrbno ob začetku šolskega leta, da je pot otrok v šolo in nje kar najbolj varna. Kot so povedali predstavniki svetov, so v Gorenjskem tudi letos pripravili skupaj s prometnimi milicami, pripadniki narodne zašтите in člani AMD priskočiti na pomoč šolam pri nadzoru prometnega okrog njih vsaj prve dni pouka. Obenem so priporočili, naj vključijo v skupne naloge za zagotovitev varnosti šolarjem prometu tudi komiteji za SLO vseh šolah.

S. Šin

Sladkorni bolniki gredo na izlet

Društvo za boj proti sladkorni bolezni iz Kranja pripravljajo za soboto, 24. septembra, izlet na Dolenjsko. Mimo Urha, kjer si bodo ogledali pomnik, se bodo peljali proti Litiji, se ustavili v geografskem središču Slovenije, v Vačah, obiskali grad Bogenšperk, nato pa nadaljevali pot proti Mokronogu in Šmarškemu Toplicam. Prijave sprejema v torkih, četrtkih in petkih dopoldne blagajničarka pri diabetični ambulanti Zdravstvenega doma v Kranju, kjer dobite tudi podrobnejše informacije.

Izlet na Bistriško planino

Kranj, 2. septembra — V upokojece in upokojenke vabimo, da se udeležijo izleta na Bistriško planino, ki bo v sredo, 7. septembra, z odhodom ob 7.55. kranjske avtobusne postaje. Oprema naj bo planinska. Predvidena vrnitev v Kranj bo ob 11. uri.

Novo šolsko leto na Delavski univerzi v Radovljici

Delavska univerza Radovljica je v oddelku Višje upravne šole Univerze Edvarda Kardelja iz Ljubljane sprejela 66 kandidatov, končni vpis bo 8. septembra. Pouk se bo pričel 23. septembra na Delavski univerzi v Radovljici, pripravili pa so že razpise za vse stalne oblike izobraževanja odraslih za šolsko leto 1988/89. Razpise bodo objavili še pred koncem avgusta, pouk v jesenskem semestrju bo septembra in avgusta. Organizirali bodo oddelke za 5. — 8. razred osnovne šole za odrasle, jezikovne tečaje vseh stopenj, strokovne tečaje krojenja in šivanja ter oddelke srednjih šol elektro in strojne stroke. Namen, da bi organizirali počitniški izobraževalni program v juliju in avgustu je žal sporedelet, pa ne zaradi finančnih razlogov.

Janez Kuhar

TV SPORED

PETEK

2. septembra

15.45 Video strani
16.00 Tednik, ponovitev
17.00 Poletna noč, ponovitev nadaljevanje
18.00 Oliver Twist, angleška otroška nadaljevanka
19.00 Risanka
19.00 Vreme
19.13 Video strani
19.20 TV okno
19.25 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Cagney in Lacey, 11. del ameriške nanizanke
21.05 Ko komarji pikirajo, dokumentarna odd.
21.30 Propagandna oddaja
21.35 TV dnevnik
21.50 Poletna noč
1.30 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:

19.00 Domači ansambli: Štirje kovači, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.20 Zgodbe starih mest: Mostar, oddaja narodne glasbe
20.50 Vojaki, angleška dokumentarna serija
21.50 En avtor, en film
22.05 Vrnitev, nizozemski film

Zagreb I. program

9.00 Predigra, oddaja za otroke
9.30 Človek in vesolje, izobraževalna oddaja
10.00 Poletno dopoldne
10.10 Poletno dopoldne
10.15 Program plus, ponovitev
10.30 Risanka
10.40 Številke in črke, kviz
10.50 TV kolektor
11.00 Risanka
11.30 TV dnevnik
11.40 Kriminalistične zgodbe
20.05 Varošarje, zabavna serija
21.55 TV dnevnik
22.15 V petek ob 22-tih, kulturni magazin
23.15 Program plus
1.00 Poročila

SOBOTA

3. septembra

16.45 Video strani

RADIO

PETEK, 2. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Dober dan z ... - 8.35 Mladina poje - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za ... - 12.10 Pod domačo mareljo - 12.30 Kmetijska nasveti - 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovan- skih narodov in narodnosti - 13.20 Osmrtnice, obvestila in za- bavna glasba - 13.30 Od melodi- je do melodije - 14.05-15.25 Po- poldanski mozaik - 15.30 Dogod- ki in odmevi - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Minute z ansamblom - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnik - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Pojemo in go- demo - 20.00 Mladi mostovi - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nokturmo - 00.05-4.30 Nočni program

SOBOTA, 3. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski tednik - 9.35 Napotki za naše goste iz tu- je - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Naši znanstveniki pred mi- krofonom - 11.20 Minute za sta- ro glasbo - 11.35 Naši poslušalci

KINO

KRANJ CENTER

2. septembra: PULA PO PULI 88: jug. film MAJA IN VESOLJE - 18. ur, amer. akcij. film VRAŽJI POLICAJI ob 18. in 20. ur, 3. septembra: amer. akcij. film VRAŽJI POLICAJI ob 16. in 18. ur, PULA PO PULI 88: jug. film POZABLJENI ob 20. ur, pre- miera amer. znan. fant. komed. KOKON ob 22. ur, 4. septem- bra: amer. akcij. film VRAŽJI POLICAJI ob 15. ur, amer. znan. fant. komed. KOKON ob 17. in 19. ur, premiera amer. akcij. fil- ma AMERIŠKA NINJA II ob 21. ur, 5. septembra: amer. znan. fant. komed. KOKON ob 16. in 18. ur, 6. septembra: amer. znan. fant. komed. KOKON ob 16. in 18. ur, 7. septembra: amer. komed. POLICIJSKA AKADEMIJA II ob 16. in 20. ur, 8. septembra: amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA II ob 16. in 18. ur

KRANJ STORŽIČ

2. septembra: amer. akcij. film KRALJ DISKA ob 16. in 20. ur, 3. septembra: hongkon. ka-

17.55 Spored za otroke in mladino
17.50 Poletna noč, ponovitev nadaljevanje
18.50 Risanka
19.00 Vreme
19.13 Video strani
19.20 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.30 MC Gruder in Loud, ameriški film
22.00 Propagandna oddaja
22.05 TV dnevnik
22.20 Poletna noč
1.20 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:

17.35 Kranj: Vaterpolo YU-ZRN, prenos
18.40 Dallas, ameriška nadaljevanka
19.30 TV dnevnik
20.00 YU glasba za YU šport, prenos s sodelovanjem vseh JRT studiov
00.00 Športna sobota
22.55 Atletsko prvenstvo Jugoslavije, reportaža iz Sarajeva

TV Zagreb I. program

8.05 Chick Corea, glasbena oddaja
8.50 Mladi lord Fanttleroy, ameriški film
10.20 Program plus, ponovitev
12.00 YU legenda rocka
13.30 Freske Jugoslavije, serija iz kulture
14.00 Igre, ameriški mladinski film
15.30 Kako biti skupaj
16.00 Narodna glasba
16.30 Sedem TV dni
17.15 Poročila
17.20 TV kolektor
18.30 Priručno vaši, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Ljubezan in smrt, ameriški film
21.50 TV dnevnik
21.45 Nočni program

NEDELJA

4. septembra

9.15 Video strani
9.25 Živ-žav
10.15 Oliver Twist, pon. angl. nad.

10.40 Cagney in Lacey, ponov. am. nad.
11.30 Domači ansambli: Beneški fantje in veseli planšarji
12.00 Kmetijska oddaja TV Zagreb
13.00 Video strani
14.50 Video strani
15.10 S.Woods: Šefi, ameriška nadalj. 6/6
16.00 Kitty Foyle, ameriški film
16.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
10.01 TV mernik
19.16 TV okno
19.20 Zrno
19.24 EPP, ura
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 J. Tihec - M. Jesih - S. Hren: Vrtince in kaktusi, TV nadaljevanka 1/7

20.55 Zdravo

22.25 Video strani

Oddajniki II. TV mreže

8.55 Poročila
9.00 Danes za jutri
14.00 Športno zabavno popoldne
19.30 Dunaj: Poly plus, prenos dobrodelnega koncerta resne glasbe
23.05 Športni pregled
23.35 DP v atletiki, reportaža iz Sarajeva

TV Zagreb I. program

10.20 Poročila
10.30 Otroška matineja
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Kulturna dediščina, izobraževalna odd.
13.30 In tudi letos, izobraževalna oddaja iz kulture
14.00 Dvojno življenje Matije Paskala, italijanska nadaljevanka 3/3
15.05 Videotilt, oddaja resne glasbe
15.50 Dokumentarni mozaik
16.50 Vrtinca, ameriški film
18.55 Risana serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Vrtinice in kaktusi - TV nadaljevanka
20.50 Ciklus filmov W. Wilerja - Ti trije, ameriški film
22.30 TV dnevnik
22.50 Program plus
0.50 Poročila

PONEDELJEK

5. septembra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik
10.15 Zrcalo tedna

10.30 Slepa ulica, ameriški film
12.00 Video strani
16.10 Video strani
16.25 Naš utrip, ponovitev
16.40 Zrcalo tedna, ponovitev
16.55 Poletna noč, ponovitev nadaljevanje

TOREK

6. septembra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik: Šolska TV
10.50 Risanka
11.00 Tuji jeziki: Angleščina 45. lekcija
11.20 Video strani
16.30 Video strani
17.35 Pamet je boljša kot žamet
17.40 Tedenski zabavnik, 7. odd. TV Sarajevo

Oddajniki II. TV mreže

18.45 Risanka
19.00 Vreme
19.13 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Z. Bajsić: Slike iz življenja nekega plonkarja, drama TV Zagreb
21.15 Osmi dan, oddaja o kulturi
22.55 Video strani

Oddajnik II. TV mreže

18.15 Angleščina, 45. lekcija
18.30 Mostovi
19.00 Medijev top
19.30 TV dnevnik
20.00 Oddaja resne glasbe
20.45 Zrebanje lota
20.50 Arhitektura slovenskih pokrajin, izobraževalna serija
21.20 Balerina: Telo in duša, 1. del angleške serije o baletu

TV Zagreb I. program

8.25 Poročila
8.30 Zloženska oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
15.25 Poročila
15.30 Program plus, ponovitev

17.30 Zloženska, otroška oddaja
18.00 Posvetovalnica za starše, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV kolektor
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Goesta Berling, švedska nad.
21.10 Turistični panoptikum: Budimpešta-Zagreb
21.10 Kontaktni magazin
22.40 TV dnevnik
23.00 Program plus
1.00 Poročila

SREDA

7. septembra

9.05 Video strani
10.00 Mozaik
11.05 Osmi dan
11.45 Mostovi
12.35 Video strani
15.40 Video strani
17.05 Angleščina, 45. lekcija, ponovitev
17.25 Spored za otroke in mlade
17.40 Anton Ingolić: Mladost na stopnicah
18.15 Izgubljena govorica, 1. del izobraževalne oddaje TV Sarajevo
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Mednarodna obzorja: Italija, ki se spreminja
22.50 TV dnevnik
23.05 Mali koncert
23.15 Video strani

Oddajniki II. TV mreže

16.25 Istanbul: nogomet za pokal UEFA Beshiktas: Dinamo, prenos
18.30 Rezerviran čas
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredi
21.55 Lizbona: Nogomet
23.45 Nadaljevanje športne srede
0.45 Poročila

TV Zagreb I. program

8.25 Poročila
8.30 Otroška serija
9.00 TV v šoli
10.00 Poročila
10.35 Poletno dopoldne
15.25 Poročila
15.30 Program plus, ponovitev
17.30 Otroška serija
18.00 Izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV kolektor
19.10 Risanka

19.30 TV dnevnik
20.00 Evropejka, angleški film
21.35 Morje, ljudje, obale, reportaža
22.05 TV dnevnik
22.25 Program plus
9.25 Poročila

ČETRTEK

8. septembra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik: Šolska TV
10.25 Risanka
11.00 Plamenčki, italijanski film, ponovitev
12.30 Video strani
16.35 Video strani
16.50 Mozaik: šolska TV
18.15 Slovenski ljudski plesi: Dolenjska
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.13 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Tednik
21.05 J. Goll-G.Jarolim - Tretja žena, nemška nadaljevanka

Oddajniki II. TV mreže

17.55 Zadar: Košarkarski turnir Alpe-Jadran
Zadar: Benetton, prenos
19.30 TV dnevnik
20.00 Zadnja arija, španska nadaljevanka
20.45 Dokumentarne iveri: Amerikane
21.10 Po sledih napredka
21.50 Druga godba

TV Zagreb I. program

8.25 Poročila
8.30 Oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 Poletno dopoldne
15.25 Poročila
15.30 Program plus, ponovitev
17.30 Oddaja za otroke
18.00 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja
18.30 TV razstava: J. Janeš
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV kolektor
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Črno na belem, politični magazin
20.55 Miniature
21.05 Klub 10, zabavnoglasbena oddaja
21.50 TV dnevnik
22.10 Program plus
00.10 Poročila

Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 14.05 Mehurčki - 14.45-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 22.25 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturmo - Willi- am Blake: Tiger - 00.05-4.30 No- čni program, glasba

ČETRTEK, 8. septembra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.35 Koncert za mlade

radio triglav jesenice

Petek, 2. septembra:

16.00 Pričetek programa - 16.10 Pregled kulturnih in športnih do- godkov ob koncu tedna - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Kamen spotike: Obrato- valni čas trgovin v Ukancu, Rib- čevem Lazu in Bohinjski Bistrici, telefonski priključki v Podkužah, Komunalna ureditev Kejžarjeve ulice na Jesenich - 17.45 Ak- tualno - 18.00 Čestitke poslušal- cev in EP - 18.55 Zaključek pro- grama.

Sobota, 3. septembra:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Tema dneva: Novosti pri finan- ci- ranju stanovanjske gradnje - 17.50 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.25 Športni pregled - 18.35 Minute za resno glasbo - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek pro- grama - Torek, 6. septembra:

Nedelja, 4. septembra:

11.00 Mi pa nismo se uklonili: Prešernova brigada, 4. del - 11.30 Obvestila - 12.00 Čestitke poslušalcev - 14.00 Nedeljska te- ma: Škoda po neurju in suši v ra-

dovljiški občini - 14.15 EP in za- ključek programa

Ponedeljek, 5. septembra:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Tema dneva: Novosti pri finan- ci- ranju stanovanjske gradnje - 17.50 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.25 Športni pregled - 18.35 Minute za resno glasbo - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek pro- grama - Torek, 6. septembra:

16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Tema dneva: Novosti v Jarini bi- rotehniki - 18.00 Čestitke poslu- šalcev in EP - 18.25 Aktualno - 18.35 Novosti iz zabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutriš- njega dne in zaključek programa

radio žiri

Poslušalce obveščamo, da bomo od 1. septembra dalje spet oddajali na naših valovnih dolžinah štirikrat tedensko: v torek, sredo in četrtek ob 16. do 19. ure in ob nedeljah ob 9. do 13.30 ure. Podrobnejši tedenski program bomo objavljali v Gorenj- skem glasu ob petkih.

rate film ODRED ZMAJEV ob 16. in 18. ur, 2. septembra: amer. znan. fant. komed. NAVI- GATOR ob 16. ur, amer. komed. POLICIJSKA AKADEMIJA II ob 18. ur, premiera špan. erot. dra- me DEKOLTE ob 20. ur, film ni primeren za otrok, 5. septem- bra: ZAPRTI, 6. septembra: špan. erot. drama DEKOLTE ob 16. in 18. ur, film ni primeren za otrok, 7. septembra: pre- miera jug. krim. filma OBŠOJE- NI ob 16. in 18. ur, 8. sep- tembra: nem. erot. film TIFFA- NY ob 16. in 18. ur, film ni primeren za otrok

JESENICE ŽELEZAR

2. septembra: amer. znan. fant. film NAVIGATOR ob 16. in 18. ur, PULA PO PULI 88: jug. film VARUHI MEGLJE ob 20. ur, 3. septembra: PULA PO PULI 88: jug. film MAJA IN VESOLJE ob 16. ur, amer. akcij. film POLI- CAJ IZ LOS ANGELES ob 18. in 20. ur, 4. septembra: amer. športni (hokej) film YOUNGBLO- OD - SRDITI FANT ob 16. ur, amer. akcij. film POLICAJ IZ LOS ANGELES ob 18. in 20. ur, 5. septembra: amer. glasb. film MODERNA DEKLETA ob 16. in 18. ur, 6. septembra: amer. glasb. film MODERNA DEKLETA ob 16. in 18. ur, 7. septem-

bra: amer. fant. film VOJNA ZVEZD ob 16. in 18. ur, 8. septembra: amer. črna komedi- ja ČAST PRIZIJEVIH ob 16. in 20. ur

TRŽIČ

2. septembra: amer. srhljivka MOJ SOSED JE VAMPIR ob 18. in 20. ur, 3. septembra: amer. fant. film VOJNA ZVEZD ob 18. ur, amer. erot. komed. PRIRO- ČNIK ZA SEKS ob 20. ur, pre- miera ital. western filma SODNI DAN ob 22. ur, 4. septembra: amer. glasb. film ŠKRLATNI DEŽ ob 17. ur, amer. erot. komed. PRIROČNIK ZA SEKS ob 19. ur, 5. septembra: amer. akcij. film KRALJ DISKA ob 18. in 20. ur, 7. septembra: Ni kinopredstav!

KAMNIK DOM

2. septembra: amer. erot. komed. PRIROČNIK ZA SEKS ob 18. in 20. ur, 3. septembra: pre- miera amer. akcij. filma VETE- RANI V AKCIJI ob 17. in 19. ur, premiera amer. akcij. filma AMERIŠKA NINJA II ob 21. ur, 4. septembra: amer. akcij. film VETERANI V AKCIJI ob 17. in 19. ur, premiera ital. western filma SODNI DAN ob 21. ur, 5. sep- tembra: amer. akcij. film AME- RIŠKA NINJA II ob 18. in 20. ur,

6. septembra: amer. akcij. film AMERIŠKA NINJA II ob 18. in 20. ur, 7. septembra: Ni kino- predstavl, 8. septembra: amer. komedija POLICIJSKA AKADE- MIJA II ob 18. in 20. ur

KOMENDA

2. septembra: amer. znan. fant. film-komedija KOKON ob 20. ur, 3. septembra: amer. srhljivka MOJ SOSED JE VAMPIR ob 20. ur

ČEŠNJICA

2. septembra: amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA II ob 20. ur

KRANJSKA GORA

2. septembra: ital. western film SODNI DAN ob 18. in 20. ur, 6. septembra: amer. akcij. film VRAŽJI POLICAJI ob 19. ur

DUPLICA

3. septembra: amer. glasb. film MODERNA DEKLETA ob 20. ur, 4. septembra: jug. film MAJA IN VESOLJE ob 18. ur, amer. srhljivka MOJ SOSED JE VAM- PIR ob 20. ur, 7. septembra: amer. akcij. film AMERIŠKA NI- NJA II ob 20. ur, 8. septembra: amer. znan. fant. komed. KO- KON ob 20. ur

CERKLJE

3. septembra: amer. znan. fant. film NAVIGATOR ob 18. ur, amer. črna komedija ČAST PRIZIJEVIH ob 20. ur

DOVJE

4. septembra: amer. črna komed. ČAST PRIZIJEVIH ob 19.30 ur

ŠKOFJA LOKA

2. septembra: amer. film BUD IN TERENCE - MOČNA FANTA ob 18. in 20. ur, 3. septembra: amer. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA III ob 18. in 20. ur, 4. septembra: amer. film POLI- CIJSKA AKADEMIJA III ob 18. in 20. ur, 5. septembra: amer. drama JAGODE IN KRI ob 19. ur, 6. septembra: amer. akcij. film SUPERAGENTA ob 20. ur,

7. septembra: amer. film SUPE- RAGENTA ob 18. in 20. ur, 8. septembra: angl. drama MONA LISA ob 20. ur

ŽELEZNIKI

2. septembra: amer. film POLI- CIJSKA AKADEMIJA III ob 18. in 20. ur, 3. septembra: ital. hor- ror film POŠASTI SO MED NAMI - DEMONI II ob 20. ur, 4. septembra: amer. avantur. film BUD IN SPENCER MOČNA FANTA ob 18. in 20. ur, 7. sep- tembra: amer. znan. fant. film POŠASTI KUŠTROVCI ob 20. ur

POLJANE

2. septembra: ital. horror film POŠASTI SO MED NAMI - DE- MONI II ob 20. ur, 4. septem- bra: amer. znan. fant. film POŠASTI KUŠTROVCI ob 18. ur, 6. septembra: angl. drama MONA LISA ob 20. ur

RADOVLJICA

2. septembra: amer. film OFICIR IN GENTLEMEN ob 20. ur, 3. septembra: ital. zabavni film ŠTIRI PESTI ZA RIO ob 18. ur, angl. film FANATIČNI MORILEC ob 20. ur, 4. septembra: angl. film FANATIČNI MORILEC ob 18. ur, hong. pust. film PET ZMAJEVIH KREMLJEV ob 20. ur

BLED

2. septembra: amer. film KO- BRA ob 20. ur, 3. septembra: nem. western film SKAVT ob 18. ur, amer. vojni film PEKLENSKO TABORIŠČE ob 20. ur, 4. sep- tembra: amer. vojni film PE- KLENSKO TABORIŠČE ob 18. ur, amer. pust. film KOBRA ob 20. ur, 5. septembra: ital. zaba- vni film ŠTIRI PESTI ZA RIO ob 20. ur, 6. septembra: amer. film OFICIR IN GENTLEMEN ob 20. ur, 7. septembra: hongk. pust. film PET ZMAJEVIH KREM- PLJEV ob 20. ur, 8. septembra: amer. film FANATIČNI MORI- LEC ob 20. ur

BOHINJ

3. septembra: amer. film KO- BRA ob 20. ur, 4. septembra: nem. western film SKAVT ob 18. in 20. ur, 8. septembra: amer. film OFICIR IN GENTLEMEN ob 20. ur

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE
LJUBLJANA

Ljubljana, 25. avgusta 1988

MOŽNOSTI ZA POVEČANJE PRIDEL-
KA KRME PO KONČANI SUŠI

Z izdatnim deževjem v preteklih dneh se je končalo dolgo, vroče sušno obdobje. Ker bo krma zaradi suše primanjkovala, moramo izkoristiti vse možnosti, da pridelamo v jesenskem času in zgodaj spomladi čimveč dodatne krme.

1. GNOJENJE TRAVINJA

Travnike, ki nam dajo v normalnih letih tri ali več košenj in intenzivne pašnike moramo čimprej dognojiti s 40 — 60 kg/ha dušika, to je s 150 — 220 kg/ha KAN-a (27 % N).

Z manjšim odmerkom dognojimo manj rodovitne travnike, z večjim do 220 kg/ha KAN-a pa le zelo intenzivne travnike in pašnike. Če bomo travinje takoj dognojili, bo prišlo gnojilo v mokri zemlji do korenin travne ruše, ki ga bo lahko takoj izkoristila za novo rast. S tem bomo zagotovili hitro rast in največji še možen pridelek krme.

Pridelek krme bomo lahko porabili za zeleno krmo, pašo ali za siliranje.

Dognajili bomo le travnike in pašnike, na katerih so zdaj, nekaj dni po izdatnem deževju trave že zelene.

Na travinju, kjer je bila ruša tako izsušena, da trave tudi zdaj nimajo zelenih listov in so zele- ne le posamezne zeli, se ne splača dognojiti.

Prav tako ni gospodarno dognojevanje ekstenzivnega travinja, ki daje že v normalno vlažnih letih le pičle pridelke.

2. SETEV PREZIMNIH DOSEV-
KOV

Za setev priporočamo krmne dosevke, ki so primerni za kasnejšo setev. To sta predvsem krmna ogrščica (starška) ter krmna repica (perko). Izmed travlj je primerna mnogocvetna ljuljka (sorti draga in tetraflorum).

Te dosevke moramo čimprej posejati in sicer vsaj do konca avgusta, izjemoma prve dni septembra. Ob ugodnih vremenskih pogojih dobimo zadovoljiv odos že pred zimo. Krmna repica in mnogocvetna ljuljka običajno dobro prezimita in če ju ob koncu zime izdatno pognojimo z dušikom, dasta v aprilu še en odos.

V septembru lahko sejemo, ozimno graščico v mešanici z ržjo, inkarnatko in rž. Čisti posevek inkarnatke, ki je pri nas precej razširjen prezimni dosevek, bi kazalo zaradi slabše zanesljivosti in pozne tehnološke zrelosti zamenjati z grašljanko, to je mešanico inkarnatke, mnogocvetne ljuljke in grašice ali pa z enostavnejšo mešanico inkarnatke in mnogocvetne ljuljke.

Za setev dosevkov naj bo zemlja dobro pripravljena, zlasti pri dosevkih, ki imajo drobno seme. Dosevkom gnojimo pred setvijo s fosforjem, kalijem in manjšim odmerkom dušika. Večji del dušika damo dosevkom ob koncu zime in sicer 80 kg/ha N. Grašiči in inkarnatki pa le polovico tega odmerka.

Seme za priporočene dosevke dobite pri svojih združenjih, dobavljajo pa ga SK Semenarna, ABC Pomurka in Agraria-Coop. Pri združenjih so na voljo tudi ustrezna gnojila.

S pravočasnim gnojenjem travinja in setvijo krmnih dosevkov bomo zagotovili večji pridelek krme in s tem po svojih močeh ublažili posledice letošnje izredne suše.

PREJELI SMO

IZSTOPNA
IZJAVA IZ
SEŽANSKEGA
DRUŠTVA ZA
VARSTVO
OKOLJA

»Prezrta vabila in klic na pomoč« (Janez Odar, dopisništvo Dela Koper, Delo, 11. septembra 1986). Janez Odar je ob konferenci proti nasilju nad človekom in naravo v Sežani 10. septembra 1986 napisal naslednje: »Naj še dodamo, da se je dve uri pred okroglo mizo v bližini začel posvet sekretarjev osnovnih organizacij ZK v občini. Na njem udeleženci s predstavniki višjih organov ZK vred niso imeli kaj prida povedati, razen da so drug za drugim poudarjali, kako nujna je sprememba v metodah dela ZK in kako bodo morali vsi, od najpreprostejšega člana ZK do funkcionarja, strokovnega in poslovnega delavca, svojo aktivnost veliko bolj kot doslej prilagajati potrebam in razpoloženju na terenu.«

Kot goreč vernik v svetel sij jugo socializma (socializma po meri družbene nadgradnje), sem se pač včlanil jeseni 1985 v sežansko društvo za VO. Da pa prej omenjeno društvo služi bolj sebi kot pa resnični potrebi, sem lahko ugotovil na ekološki konferenci (10. september 1986) NA-SILJE NAD ČLOVEKOM IN NARAVO. Bila naj bi prepoved, spreobrniti naj bi posvečene ali tiste, ki to šele postajajo. Bilo je sicer fenomenalno, da sem uspel sesuti (kot organizator) ustaljeni čas na Sežanskem.

Sistem ubija počasi, toda komu se mudi?

Sežanski javnosti sem predsta-

vil dva problematična tipa: dvakratnega doktorja Mareka Lenardiča in enkratnega doktorja Andreja Wehrenfenniga. Tipa sta bila res problematična (težila sta o nenasilju, ekološkem somraku tisočletja, blagodejnem učinku SO₂, visoki ekološki zavesti, etc.). Toda kot smo lahko prebrali v citatu, je problematičnost sežanskih forumov (ZK and Comp.) naravnost v nebo vpijoča.

Sicer, pa kdo pravi, da je stanje na Krasu katastrofalno?

»Čakite prosim...« bi rekel Smole-Božiček. On ni ravno doktor, ima pa veliko zdravih izkušenj do pobalinov, med katere sodim tudi jaz. Jaz na primer velikokrat vznemirjam javnost z neposvečenimi izjavami — kot je na primer tista z dne 4. 6. 88. Sežanskim politikom sem napel nekaj resnih na račun njihov visoke ekološke zavesti... Božička bi prosil, če lahko pojasni, koliko občin v SRS še ni sklicalo konference Ekologija, energija, varčevanje. Pozivam ga, naj v skladu s svojimi pooblastili zagotovi čimprejšnji sklic konference v vseh tistih občinah, ki tega še niso storile. Lahko jih seveda preštejemo na prste obeh rok.

Tovariša Šinigoja, tovariša Smoleta, tovariša Kučana, tovariša Skoljca, tovariša Potrca in tovariša Stanovnika prosim v imenu vseh Slovencev, naj vendar že kaj naredijo za sanacijo največjih onesnaževalcev in zagotovijo 400 milijonov dolarjev za zagotovitev čistilnih naprav za sveto trojico TE-TO Ljubljana, TC Trbovlje in TC Šoštanj. Nadalje jih pozivam, da s svojo avtoriteto omogočijo izvajanje sklepa konference EEEV z dne 24. 6. 87 o mehki varianti industrijskega razvoja. Zahtevam takojšnje zaprtje JE Krško, rudnika urana Zirovski vrh ter ukinitve nerentabilne proizvodnje na Jeseenicah (jeklarna) in v Kidričevem, prestrukturiranje plus zmanjšanje porabe energije na enoto proizvoda.

Tovariša Rajku Babudru, drugače predsedniku OK ZSMS Sežana, polagam na srce zelo star slovenski aforizem »Naj čevlje sodi le kopitar.«

Namesto odgovora na njegov apel meni z dne 14. 6. 88 (Primorske novice) bi ga milostno prosil za pojasnilo, kako si on razlaga svojo neudeležbo na več ekoloških tribunah ter obnem zboru Sežanskega društva za VO. Sicer pa menim, da je njegov samoohranitveni napad popolnoma brezploden. Še enkrat bom izjavil: pod njegovo štiriletno taktiko je OK ZSMS veliko nazadovala ter se spremenila v več ali manj okostenel forum. OK ZSMS Sežana se je sicer veliko zavzemala za problematiko okolja, ni pa se ji bilo vredno zavzeti za nabavo kontejnerjev za steklo.

Malo me je sicer zaneslo od bistva članka (izstopne izjave), vendar menim, da je širša pojasnitev vzrokov potrebna. Na koncu bi navedel še tri osnovne vzroke mojega izstopa. 1. Manipuliranje glede sklica konference Energija, ekologija, varčevanje na Sežanskem s strani OK SZDL Sežana ter s strani občinskih struktur. Kljub vsem lepim besedam in obljubam, konferenca še vedno ni sklicana.

2. Konzervativni in neargumen-

tirani bojkot iniciative Sežanskega društva za VO glede zbiranja podpisov za referendum o jedrskih centralah (ne proti jedrskim centralam) na razširjeni seji sveta za varstvo okolja pri SZDL Sežana. Pri tem bojkotu je imel najbolj glasno besedo tovariš Rajko Babuder, ki se v prej omenjenem časopisnem članku posipa s pepelom.

3. Tretjič in zadnjič STATUS DRUŠTVA. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1986. Odkar je registrirano, ni izvedlo nobene javne akcije, razen zbiranja podpisov proti TC Milje, jesen '85 (javnost dela). Skupščini občine Sežana predlagam: da v primeru, če društvo v bodoče ne prične z izvajanjem svojih s statutom določenih pravic in dolžnosti (predavanja o varstvu okolja, ekonomska članarina, angažiranje proti zastrupljanju Krasa), naj od upravnega odbora društva zahteva zamenjavo najodgovornejših članov.

Pa brez zamere. P. S. Če sem koga s tem članom prizadel, se mu iskreno opravičujem. Vendar pa mislim, da bi vse nas morala skrbeti usoda našega zaenkrat še deviškega Krasa.

Tomaž Švagelj

CENJENO
UREDNIŠTVO

Sem dolgoletna naročnica Gorenjskega glasa, ki prinaša in objavlja veliko zanimivosti. Posebno pozornost sta mi pritegnila članka o delu čipkarske šole iz Žirov z dne 28. 6. in odgovor z dne 9. 8. Doma EXSIM Ljubljana, pod naslovom »DOM EXSIM hoče le žeti, sejejo pa naj drugi«.

Kot dobra poznavalka razmer na čipkarskem področju po vsej Sloveniji, tako tudi v Žitreh, saj jim dobavljam za šolo, kakor tudi za druge čipkarice, kompletne za kletkanje, imam dovolj vpogleda v njihovo delo, ter sem prepričana o resnem stanju in bojazni za obstoj ene najbolj prizadevnih šol, ki pod vodstvom poštovovalnih tovariš Marice Albreht in J. Gantar, dosega pri učenkah velike uspehe. Letos približno 150 po številu. V 4 letih jih naučita dovolj za vse življenje. Ker pa že čakajo na vstop v šolo 3 leta nazaj, da pridejo na vrsto učenke in učenci, obenem je še prostorska stiska, bi se jim to ne smelo očitati, ter prekiniti pogodbe za podpiranje pouka ter naše lepe čipke, ki slovi po vsem svetu, zavoljo takih predsodkov, kot jih DOM navaja.

Zato sem prepričana, da so vsi ti očitki, ki jih navaja DOM EXSIM neumestni, ter nesprijemljivi, za vsakega, ki se razume na razmere v tem področju. Če bi se v resnici tako zanimali za delo na terenu in ga podpirali, kot izjavlja podpisana F. B., bi sploh do te polemike ne prišlo. Kako so pa počevali obveznosti? Šele na poziv pravnikar, kar ni pošteno za podjetje, ki že 40 let dobiva največ čipk iz Žirov in Poljanske doline. Tudi sama imam zelo žalostne izkušnje v odnosu Domove pomoči za razvoj tega dela na terenu. Odkar poučujem odrasle, sama skrbim za pripomočke za to delo, (punkeljne, košarice, kleklje), le-tega materiala gre usoko leto okoli 500 kompletov, in to za minimalno ceno. Zato je neresna izjava F. B., kako skrbijo »za skupna vlaganja v čipkarstvo«, vse delo za izvedbo tečajev je po mojih močeh, le najemnine za prostor v Ljubljani, kjer učim, je nekajkrat plačalo podjetje Dom. Kje in kako bodo pa

direktno vlagali, kot piše v članku, pa zelo dvomim, jaz osebno nisem za svoje nesebično delo nikoli dobila priznanja in pomoči, pač pa ravno nasprotno očitke in kritike, ker kot samostojni obrtnik za izdelovanje spominkov mimo njih dobim »kapljico« čipk, za svoje delo. Dokler bo tako egoistično mišljenje, je usoda čipkarstva zelo zaskrbljujoča. Kdo bo noval krivdo za posledice?

Julka Fortuna
Smreče 6, Vrhnika

TOVARNA POHISTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHISTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENNE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHISTVO

ZA PRIJETNO POCUTJE
IN UGOBJE
V VAŠEM DOMU

SNEG NA TV

Škofjeločani smo s samopri- spevkom zgradili TV pretvornik na Lubniku. Že od začetka imamo težave z delovanjem televizorjev. Poleg večkratnih prekinitev (vlaga, dež) imamo na ekranih tudi stalno sneženje. Sneži na vseh programih — razen Kopra, ki je bil kasneje montiran z novejšo, boljso tehniko. Manj sneži I. program, I. program pa je večno v zimi in ga moč gledati, tudi Zagreb se slabo vidi.

Vprašujemo se, zakaj niso programi enaki Kopru. Vsekakor je temu kriva stara zastarela slaba, baje poljska tehnika. Sklepamo, da ima kasnejše montirani Koper boljše in novejšo tehniko. Zakaj ne bi imeli vsi programi take. Ali Škofjeločani res nismo zaslužili boljše predvajanja TV programov?

Želeli bi stvaren, realen odgovor investitorja in izvajalca, rokom odprava.

Običajno se najdejo izgovori, ki jih bo moral dati ing. Šker. Kar slutimo, da bodo geografske narave glede na lego Lubnika, motnje zaradi vplivov drugih oddajnikov na relaciji Lubnik — Krim, Lubnik — Kravce. Najbrž so enaki vplivi tudi na relaciji Lubnik — Nanos, pa je slika v redu. Izgovori bodo tudi na vremenske razmere, sedaj vročina, statična elektrika, ozračja, eksplozije na soncu in še kaj. Najbrž pa je slaba tehnika montirana tudi na Krimu, ki je usmerjena na Lubnik.

Zato menimo, da gre za zastarelo, slabo tehniko, ki naj jo predaleti stranki zamenjava z enako koprski-sodobno. Resno bi postavili vprašanje plačevanja polne naročnine, če odgovorijo kvaliteti le 1/4 naročnine.

Škofjeločani zato lepo vložijo no prosimo realne informacije oz. uređitev in zamenjavo tehnik, da bomo v naprej še plačevali polno naročnino.

Razmislite tudi o možnosti montaže tehnike za predvajanje tujih programov (Avstrija). Ker smo že toliko let oškodovani, bi bilo treba zadevo uređiti čimprej — takoj.

Škofja Loka, 2. avgusta 1988

Gledalci — občani Ločani

IZ ZGODOVINE
NOB

Ivan Jan (27)

Raztrganci, dodatni okupatorjevi pomočniki

»Gegenbande«, ki so jih ljudje zaradi maskiranja s starimi oblekami poimenovali za raztrganci, so bile tudi plod okupatorjevih voditeljev. Okupatorjeve sile same niso uspeli uničiti sicer še maloštevilnih gorenjskih partizanov, zato so med ljudmi iskali ustrezne pomočnike. Tako je propagandni referent na Bledu okrog nemu vodji NSDAP v Radovljici 10. aprila 1942 predlagal ustanovitve »Gegenbande«, to je »proti bande«, ki naj bi pod vodstvom Nemcev s provokacijami in na razne načine zasledovale, odkrivala in uničevale organizacije OF, partizanske sodelavce in predvsem partizanske enote — »bandite«, kot so jih poniževalno imenovali. Tako so okupatorji, natančneje policijsko-gestapovski voditelji začeli zbirati ustrezne ljudi. To so bili poleg nekaterih bivših orožnikov predvsem različni pustolovci, kriminalci, sadisti, a tudi posamezni partizanski ubežniki, ki so se demoralizirali ali so jim bile tuje moralne vrline, ki so morale vladati med partizani. To so bili predvsem ljudski izkoreninjenji, narodni izdajalci, ki jih je potem vodil in plačeval gestapo ter okupatorjevo orožništvo. Postali so njihova nevarna in podaljšana roka, ki je začela delovati sicer naskrivaj, a so jih ljudje kmalu prepoznali in kljub krinkam razkrinkavali.

Nemci so jih vadili na Brezjah, mesečno pa so dobivali po 150 do 180 mark (delavske plače so bile od 80 do 120 mark).

Na Gorenjskem so sestavili pet takih »Gegenbande« in jim dali imena: »Martin« v kamni-

škem okrožju, »Ludvig« v kranjskem, »Filip« v radovljiškem okrožju ter »Štefan« in »Lux« za posebne naloge.

S temi enotami so okupatorjevi voditelji hoteli doseči še drug namen. To pa je bilo vnašanje bratomorne vojne, saj naj bi domači »raztrganci« uničevali in pobijali svoje, gorenjske ljudi, ki so se upirali okupatorjem. V tem je tičala dodatna nevarnost.

»Gegenbande« - raztrganci so bili nevarni zlasti prebivalstvu v rodnih krajih, predvsem pa manjšim partizanskim enotam in kurirjem, ki so sami hodili po določenih poteh. Marsikdo je sicer postal njihova žrtev, nad katerimi so se zurovo znašali, vendar pa večjih uspehov niso dosegali.

Izjemno nevarni so bili nekateri posamezniki. Zaradi svojih krvavih uslug okupatorju so postali razpiti zlasti Andrej Noč-Glažar s Koroške Bele, Martin Črnogelj-Najnar s Črnuča, Dušan Januš iz Domžal, Jože Dobnikar-Kobovs z Brnika, Ivan Fajfar-Bitenc iz Otoč, Urban Plemelj ali brata Pepi in Cene Poklukar z Bleda, predvsem pa Miha Perko iz Retenja, a še vrsta drugih. Tu je navedenih le nekaj najhujših. Kot gestapovski pomočniki so bili nevarni zasledovalci in uničevalci pripadnikov NOB vse do konca vojne. Tedaj pa jih je doletela usoda njihovih gospodarjev!

Prihodnjič: Delovati so začeli tudi belogardišni organizatorji

Duško Dudič

MED PESKOM IN
SNEGOM 2

Popotovanje na najpočasnejši možni način iz Pakistana preko puščave Takla-makan na streho sveta — Tibet

Spet helikopterji. Trije, kakšnih petsto metrov nad zemljo. In to vsak dan. Že nekaj let. Južno je Indija z zveznima državama Jammu in Kašmir; na vzhodu je Tibet in Ljudska republika Kitajska. Rajiv Gandhi je državni sovražnik številka ena. Sporadične obmejne praske se vlečejo že vse od ustanovitve Pakistana leta 1947. Khapulu bi bil pozabljen od vseh bogov in vetrov, če ga usoda ne bi butnila v sporni trikotnik. Tudi cesta je bila zgrajena zgolj zaradi novonastale mejne situacije.

Tako nad vasjo, v kateri ne poznajo elektrike in vsega, kar je z njo povezano, bingljajo helikopterji ameriške izdelave. Po cesti sem ter tja vozijo dodatno opremo za oporišče nekaj kilometrov naprej. Vaščani so še vedno trdo na zemlji. Med dišičimi murvami in večnim polzenjem širokega pritoka Inda. Preko reke ni mostu. Splav iz kozjih

mehov loči zemljo in nebo od samokresov košene pakistanske vojske. »Prečkanje reke je brezplačno. Splav financira vlada,« mi zatrjuje vaški učitelj z dvajsetimi dolarji mesečne plače. Ko so se mi kasneje tresle gate na hitri vodi, me je šef plovila gledal tako roteče, da sem mu moral dati pet rupij. Mirna reka je polna peščenih otočkov, tako da se v bistvu plazimo od enega do drugega. Zrak hitro izteka iz mehov in na pesku jih je treba spet napihati. Flosar se je uklonil tudi zobu časa in nekaj mehov zamenjal s traktorsko zračnico, ki jo ravno tako napiha prosto, s sapo iz pljuč...

Na mehovah koz osrednjega Baltistana so nas vode odnesle malo dlje. Bil sem tako daleč. Geografsko niti ne, a odspavalir sem tudi v nekakšen duhovni transfer. Kot bi šel čez Had. Vasice na drugi strani so bile še bolj nedotaknjene, odmaknjene, celo rahlo zaprte same vase. A ko sem prebijaal začetni zid molčečnosti, smo se stopili v fuziji prvobitnega spoznavanja. Najstarejši možakar je babe nagnal za zaprta vrata in me z majčkeno vnukinjo peljal v svojo kamro. V prašnem temnem kotu je bil zaklenjen sto let star kovček, na sredi pa se je svetlikala korba marelic. Porinil jih je predme in mi nakazal, da jih lahko jem. Imel je kakšnih petinšestdeset let in smehljaj se je tako, kot se lahko smehlja le petinšestdesetletni Baltistanec poleti, ko vsa drevesa dobro obrodijo in ko mu gorsko sonce dobro pogreje hrbtenico. Čez pol ure je na vratih slonelo par ducatov domačinov, po večini otrok, ki še niso videli tuja. Ko sva vstala, so se razbežali ko mladi svizci po svojih brlogih. Makhaba me je peljal v kaško, po-

kazal šolske zvezke najstarejšega vnuka, ki v Khapuluju obiskuje edino šolo daleč naokoli.

Ko sem iz Baraha zaplaval nazaj proti Khapuluju, sem se ulegel pod razbohoteno krošnjo mareličnega drevesa. Drobni sočni sadeži so mi skoraj padali v usta in v daljavi sem v vsej paradoksalnosti trenutka zaznal novo skupino rohnečih helikopterjev. Zaselek, kot je Barah, mi požene nove elektrone po atomskih orbitalah, popotniških možganov. Precej podobnih je po tem planetu. Na srečo. Umaknjeni so v božjo mater in lepo je, da je tako. So podobne grobega neizklesanega raja novih generacij. Zakaj sem potem srečal skupino desetih poslovnežev iz Londona na štirinajstodnevem iskanju poslovnih navdihov ravno tu?

Po Khapuluju — iz kontradiktornosti sveta poznih osemdesetih let — je bilo treba nazaj na Karakorum Highway, v Hunzo. Islam se v Pakistanu le tu sprosti. Ženske smejo nezakrite hoditi po vasi in obdelovati polja. Ismailiti so in njihov duhovni vodja Aga Khan se z v Hunzi nabranim denarjem guzi po Parizu in zahodni Evropi. Njegova palača v Karimabadu ni v sovožju z barakurami gorjanov. Travica pred poslopjem je tako lepo zelena, da me je howkidar, potem ko sem se naglo vlegel, skoraj moral vleči dol.

V Karimabadu vse življenje sloni na ledeniku Ultar. Dežja ni in ledeniška voda je glavni vir hunzaitskega življenja. Menda je zdrava — polna mineralov. V njej pa je tudi ogromno peska in je zategadelj strahotno neprosojna. Zgleda ko sivkasta usrana brozga. Ko sem domačine videl piti iz kanala, ki teče po sredini vasi, sem... Kaj sem? Ne

vem, nič. Bilo je pa precej nenavadno in sam nisem tvegall...

Ismailiti precej dajo na čistočo in v hiši, kjer sem bival, so imeli celo straniščno školjko, v kateri sem drek spiral z ledeniško vodo. Že spet. In tu di tuš. Mila pri tuširanju nisem rabil, ker je voda tako groba, da sem z ultarskim peskom lahko po drgnil vso svinjarijo s porjavele kože. Zrna so ostala v laseh, anusu, tudi za kožico pri penisovih glavičih. Ta podatek navajam (res je delikaten) za ozke specialiste in skrutiniste. Tako tuširanje ga človeka bi bilo treba še skrtlačiti ko starega konja.

A takrat v Hunzi mi je bilo tako vseeno, kako usran in čist hodim, da sem kar vrisal od sreče, ko sem plezal po ledeniku, tri ure nad baltitsko trdnjavo. Razgled z vrha je bil za glavo odsekati in »skazil« ga je le pastirjev čaj z maslom! Visoko v skalah je bila prava Gorenjska. Pastirji ko planšarji, zeleni pašniki, krave in ovce. Nisem vedel ali naj vriskam ali jodlam. Na Ultarskem vrhu sta se vžgala dva plazova, pastir je pred kamnito kočico strigel ovco.

Baltitska trdnjava je šesto let stara mojstrovina tibetanske arhitekture. Ko z Ultarja pošteno zapiha, je vse skupaj tik pred odpihom. Maja sem lomi, strop — streha je v procesu sesutja. In ravno na stropu, na tej leseno blatni konstrukciji nas haviš odepelje naprej v Alahovo prostranstvo. Zvečer se nas je par zgublencev vedno uspelo sestati na Baltitu in zahtevati v umirajočo prozaičnost kar mabadskega sončnega zahoda.

(se nadaljuje)

Urednikova beseda

Današnje, prve počitniške Odperte strani smo odpri mislim o dogodkih, ki so med počitnicami polnili časopisne stolpce. Petra Škofičeva se je pogovarjala z Manco Koširjevo o slovenskem novinarstvu, predsednik slovenske mladine Jože Školc, odgovorni urednik radia Student in profesor Slavko Gaber pa pišejo o aktualni politični jeseni.

Naslednje Odperte strani bodo izšle 16. septembra in jih bomo odpri dogodkom na Kosovu.

Leopoldina Bogataj

Jugoslavijooo, Jugoslavijooo...!

● V Jugoslaviji nič novega: tu še vedno samoiniciativno odstopajo samo tapete od zidov.

***

● Tovarišice in tovariši, kot veste, imamo pri nas nekaj malega problemov. Pravzaprav nekaj malega problemov nimamo.

***

● Tudi moja dvanaestletna hči je politično angažiran človek; odkar je slišala, da bo njen sladoledar v tistih dneh zaprl svoj kiosk, se odločno distancira od prihoda Srbov in Črnogorcev v Slovenijo.

***

● Samozvani patriciji nove Jugoslavije so nam pokazali, kako se prevzame oblast, kako se je ne sme izvajati in kako se jo obrani pred bolj sposobnimi.

***

● Zdesetkana fronta ukročenih kapitalistov po 40 letih predlaga še eno nacionalizacijo prigrabljenih imovine samo zato, ker hoče pomladiti svoje vrste z ukročenimi karieristi.

● Ljudstvo se je končno spravilo h koritu: regresiran Mikuličev kruh v Srbiji bratsko žro svinje in socialno ogroženi občani.

***

● Civilno udinjanje vojski v Jugoslaviji že imamo: kosovci hodijo naokrog v civilu.

***

● 1948: tujega nočemo, svojega ne damo! 1988: dolgove na tujem delamo, poceni svoj ugled prodamo!

***

● Laž ima kratke noge, a kaj to pomaga, ko pa jih na poti od zvočnikov do mikrofonov ne potrebuje.

***

● Iz dobro obveščenih krogov sem zvedel, da je beograjski matični urad dobil prošnjo nekega Miloševića za spremembo priimka. Po novem bi bil rad Slobodan Titošević.

Igor Guzelj

SPOROČILA TUDI ZA NAŠ ČAS

PETER VODOPIVEC

Devetdeset let po Dreyfusu

V začetku letošnjega leta je vsaj pri nas precej neopaženo preteklo devetdeset let, odkar je francoski pisatelj Émile Zola obtožujoče posegel v afero Dreyfus in s svojim »J'accuse« dosegel njen preobrat. Znano je, da je Zolajeva »ura resnice« dobesedno razdvojila francosko javno mnenje: ne le zato, ker se je tedaj že osemindesetletni pripovednik, v javnosti med drugim znan zaradi svoje zadržanosti do politike, naposled pojavil na političnem prizorišču. V prvi vrsti zato, ker je svojo polemiko ost uporil v del državnega vrha, ki je po tistem konsenzu veljal za nedotakljivega: v vrhovne vojaške poveljnice, v vojaško sodstvo in v posebne državne službe, ki so varno zaščitene pred javnostjo pod oznako »državne skrivnosti« skrbela za državno varnost in obrambo.

Kratko si osvežimo spomin: topniški kapetan Alfred Dreyfus, po roku iz premožne alžaske židovske družine, je bil decembra 1894 v Parizu obtožen izdaje francoske vojaške skrivnosti nemškemu diplomatom. Proces je potekal za zaprtimi vrati: verodostojnost obremenilnega dokumenta naj bi potrdile analize pisave, podrobnosti so bile javnosti neznane, saj so ostale vojaška skrivnost 22. decembra 1894 je bil Dreyfus s soglasno odločitvijo vojaškega senata obsojen na doživetno premožnost in po odvzemu vseh vojaških funkcij in popolni degradaciji poslan na Hudičev otok v francoski Gvajani. Zanj se ni sprva zavzel nihče: celo vodja francoskih socialistov Jaurès je menil, da bi bila kazenski Nemcem lahko strožja: torej smrt.

Toda Dreyfus je vztrajno trdil, da je nedolžen. Za njegovo »izdajo« dejansko ni bilo razumnih razlogov: denar ni mogel biti motiv, saj ga je bilo v družini več kot dovolj. Njegova družina je bila hkrati v celoti obrnjena k Franciji: za pronomška čustva njenih članov ni bilo dokazov. Sum v korektnost postopka proti Dreyfusu, ki so ga najprej pobudili bližnji sorodniki, je postopoma dobival nove privržence: že leta 1896 so vanj med drugim posumili nekateri visoki francoski častniki in celo odkrili pravega krivca: majorja Walsina Esterhazija, pehotnega oficirja madžarskega rodu, znanega zaradi zadržanosti in razsipnosti. Visoke vojaške oblasti pa sodne in politične napake niso bile pripravljeni priznati. Januarja 1898 je vojaško sodišče na Esterhazijevo zahtevo pretreslo njegovo krivdo in ga oprostil. Dva

dni po razsodbi se je v časopisu »L'Aurore« oglasil Zola: svoje pismo je naslovil na predsednika francoske republike, udarni naslov: »Obtožujem« - »J'accuse« mu je dodal Clemenceau.

Zolajeva obtožba so bile hude: ugotavljal je, da je sodišče, ki je sodilo Dreyfusu, kršilo zakone, saj je sodbu utemeljilo v dokumentu, ki je ostal tajen. Vojaškim oblastem je očital, da so pristale na to nezakonitost, ko so - še vedno pod okriljem »vojaške skrivnosti« - prikrile in opostile pravega krivca. Visoke vojaške poveljnice je obtožil, da so z vztrajnim zanikanjem »afere Dreyfus« in »odvratno kampanjo« v časopisju zavestno zavedli javnost. Tolikšne obtožbe seveda niso mogle ostati brez odmeva. Zola je bil na pritisk vojaškega vodstva in konzervativnega dela francoske politike februarja 1898 sam postavljen pred sodišče in kljub neizpodbitnim dokazom obrambe o Dreyfusovi nedolžnosti zaradi žalitve visokih vojaških osebnosti in ustanov obsojen na maksimalno kazeno: leto dni strogega zapor. Sodbo je 18. julija 1898 potrdilo drugostopenjsko sodišče, toda tedaj se je Zola že umaknil v Anglijo, od koder se je vrnil šele čez slabo leto, ko je že tekkel postopek za revizijo Dreyfusovega procesa.

Z Zolajevim posegom na politično prizorišče se je Francija sredi leta 1898 razdelila v dva tabora: prvi, zbran okoli 4. junija 1898 ustanovljene Lige za človekove pravice, je bil v začetku v manjšini, toda zato glasno zavezan opredelitvi človekovih pravic, kot jih je razglasila francoska revolucija leta 1798. V očeh njegovih pristašev sta bila zakonitost in javnost postopka temeljni kamen pravne države; nikakršni »višji« in »sveti« državni interesi ne morejo opravičiti omejevanja ali krnitve teh pravic, nobena »javna« ali »državna« korist ne more biti razlog za kršitev načela o državljanski enakosti. Spoštovanje človekovih pravic lahko zato zagotovi tudi nadzor civilnih ustanov nad vojaškimi, dosledna ločitev izvršne, sodne in zakonodajne oblasti in popolna samostojnost sodstva. »Dreyfus ni več francoski častnik, niti le francoski državljani, je človeštvo samo,« je v tem smislu vzkliknil že omenjeni vodja francoskih socialistov Jean Jaurès, ko se je pod težo Zolajevih argumentov postavil na Dreyfusovo stran.

Na popolnoma drugačnem stališču je stal drugi - sprva bistveno številčnejši - tabor francoske politike in javnega mnenja, ki je

videl v vojski in njenih poveljnikih enega stebrov družbenega in državnega reda in eno najpomembnejših zagotovil državne varnosti in enotnosti. Njegovi glasniki in zastopniki so govorili o »domovini«, o »patriotizmu«, o »časti« in narodnem »ponosu«. Omenjali so različne nevarnosti, ki groze francoski samostojnosti in neodvisnosti, opozarjali na notranje in zunanje sovražnike, pozivali vlado, naj zaščiti vojsko pred nenadzorovanimi napadi javnosti. »Pravi zločin je vzeti vojski zaupanje v njene poveljnice,« je ob Zolajevem procesu leta 1898 vzkliknil predstavnik francoskega generalnega štaba. »Kaj bodo storili ti poveljniki, če jim vojaki ne bodo zaupali, na dan, ko bo nevarnost tu - in ta dan je morda bliže, kot se v splošnem misli...«

Skratka: ob aferi Dreyfus in zlasti po Zolajevem nastopu v Dreyfusovo korist sta se spopadli dve Franciji in z njima dva načina mišljenja: prvi, ki je videl v doslednem spoštovanju posameznikove integritete in individualnih človekovih pravic enega najpomembnejših civilizacijskih dosežkov in temeljno zagotovilo pravičnosti in svobode. In drugi, ki je avtoriteto države in njene interese postavljal nad posameznika in njegove pravice in si lastil izključno sodbo o tem, kako daleč lahko sežejo njihove meje. S stališča zgodovine seveda ne smemo prezreti, da je imel spopad med dvema Francijama in dvema povsem nasprotnojučima si pogledoma na razmerje med posameznikom in državo, ki je prišel do izraza ob Dreyfusovi aferi, svoje konkretno politično ozadje. Vojska s svojimi pristaši je predstavljala tradicionalno Francijo: sprva majhna in nehomogena, a postopoma vsa močnejša skupina zagovornikov revizije Dreyfusovega procesa radikalno in demokratično meščansko republiko. Zmaga zahtev po reviziji procesa v drugi polovici leta 1898 je pomenila zmago meščanskih radikalov nad konzervativnimi političnimi silami, pri čemer so k tej zmagi svoje prispevali socialisti. Vseeno je moral Dreyfus na popolno rehabilitacijo čakati še osem let: šele sodni senat v Rennesu 12. julija 1906 je Dreyfusa povsem oprostil krivde in kot pravega izdajalca imenoval majorja Walsina Esterhazija. Zola sodbe ni dočkal, saj je v do danes ne v celoti pojasnjenih okoliščinah (zastripitev zaradi zamašitve dimnika) umrl že leta 1902, ko je pripravljala končno redakcijo svojega besedila o Dreyfusovi aferi z naslovom »Resnica«.

Dreyfusova afera je bila izraz notranje francoske družbene in politične krize v zadnjem desetletju 19. stoletja: ta je na eni strani rastla iz ozračja negotovosti in prepričanja o zunanji kakor notranji ogroženosti Francije, ki ga med drugim nazorno označuje obsedeno iskanje vo-hunov in zarotnikov; na drugi je maksimalno razvnela strasti, kar so posebej dramatično razkrili množični izbruhi antisemitizma. Toda po splošnem mnenju je sicer počasen, a vendar pozitiven razplet pomenil zmago civilnih in pravnih norm nad patriarhalno vojaško logiko, demokracije nad avtoritativno državno arbitražo, spoštovanja posameznikove človeške integritete nad abstraktno patriotsko pate-tiko. Pisci, ki so pisali o Dreyfusovi aferi se strinjajo, da se je z revizijo Dreyfusovega procesa za francosko politiko začelo dvajseto stoletje. Najbolj optimistični med njimi trdijo, da v zahodnoevropskih demokracijah repriža Dreyfusove afere ni več mogoča, kar naj bi do mere potrjevala novejša zgodovina. Bolj črnogledi - kot Hannah Arendt - ugotavljajo, da Dreyfusova afera v celoti pripada 19. stoletju, »umirajočemu svetu človekovih pravic«, ko se je pravo še lahko ukvarjalo s posameznikom in njegovim razmerjem do države in družbe. V 20. stoletju so zmogale drugačne težnje: tisto, kar je v Dreyfusovi aferi napovedalo 20. stoletje, po Arendtovi ni bila Dreyfusova oprostitev, temveč zahteva po linču.

Kakšno je torej lahko sporočilo Dreyfusove afere devetdeset let po Zolajevem »J'accuse«? Kakšno za naš čas in kakšno za naš prostor?

Zgodovinarji različnih aktualiziranih vzporednic ne ljubimo preveč, toda hkrati se družba, v kateri živimo, kar naprej potrjuje v zgodovini, ne da bi se iz nje resnično želela kaj naučiti. V razgreditih monologih, ki smo jim danes priča, je tako mogoče razpoznati mnoge elemente razprave, ki se je v Franciji zaključila že pred devetimi desetletji. Že pri Dreyfusovem procesu - kot naj bi bilo razvidno iz povedanega - ni šlo le za Dreyfusa; šlo je predvsem za dve povsem različni videnji vojske in družbe, dolžnosti in pravic, pojmovanja varnosti in svobode. Če je res, da je izvor vse oglasi v ljudstvu, kot so to trdili francoski razsvetljski filozofi in za njimi deklaracija o človeških pravicah, sprejeta avgusta 1789 kot najpomembnejši dokument francoske revolucije, potem seveda ne sme

biti noben - zlasti pa ne pravni akt - povsem izvzet javnemu nadzoru. »Državna in vojaška skrivnost« sta v tem kontekstu relativna pojma: v francoskem vojaškem vrhu prisotno tezo, da o tajnosti in njenem obsegu lahko presoja le vojska sama, so posamezniki že leta 1898 ocenjevali kot vrnitev za stoletje nazaj: v »ancien régime« predrevolucijske Evrope.

Trditev, da le vojska ve, kaj je skrivnost in nato sama zapira, obtoži in obsodi, je preveč spominjala na »letres de cachet« (»tajne zaporne naloge«) francoskih kraljev, da bi lahko dolgoročneje obvladovala javno mnenje. Pri tem je značilno (in poučno), da v trenutku preobrata v Dreyfusovi zadevi renomeja ni izgubljala vojska kot celota - izgubili so ga le eksponirani posamezniki. Vsa kasnejša francoska zgodovina namreč kaže, da kljub spremenjenim odnosom med vojsko in državo francoska vojska v francoski družbi ohranja svoje prestižno mesto. Francija dveh vojn v prvem udaru ni izgubila zaradi izdaj ali preširokogrudnega obveščanja javnosti o vojaških skrivnostih, marveč zaradi slabe notranjepolitične in vojaške organizacije. Je v tem pogledu presenetljivo, se sprašuje Wilhelm Herzog, da so postali leta 1940 nekateri najbolj vneti Dreyfusovi nasprotniki glavni zagovorniki Petainove Francije?

Prepričanje, da je vojska lahko eden izmed temeljnih stebrov državne trdnosti in enotnosti, je zgodovinsko gledano ne le nevarno, temveč tudi nepričljivo in dvoumno: nanj so se že v predmarčnem režimu sklicevali stari avstrijski vojaški poveljniki, vendar niso ubranili habsburške Avstrije pred notranjimi pretresi. Dejstvo, da se je v Franciji problem razmejitev med vojaškimi in civilnimi pristojnostmi razrešil šele ob koncu 19. stoletja, jasno kaže, da je imel prav francoski zgodovinar Georges Lefebvre, ki je trdil, da je Francija temeljna načela francoske revolucije uresničila šele sto let in več po napadu na Bastillo. In vendar: kaj potem pomeni, da razprava o pravi in dolžnosti do obrambe domovine pri nas še ni končana, da se nasprotno, začnema tam, kjer je v zahodnem svetu že dobila legitimno mesto pred sto, celo dvesto leti?

Bržčas je res, da so tim. »proletarske«, »boljševiško-socialistične« države, nastale po prvi in drugi svetovni vojni, odnos med »ljudsko vojsko«, »ljudsko

oblastjo« in »proletarsko demokracijo« opredelile na način, ki je drugačen od opisane evropske civilizacijske in kulturno-zgodovinske izkušnje. Afera Dreyfus je v tem smislu zapisana znotraj te izkušnje, vse, kar spremlja afero Janša, zunaj nje. Toda tudi v tem primeru, če želimo kdaj resnično stopiti v 21. stoletje kot enakopraven del razvitega sveta, so slovenske in jugoslovanske razprave o vojski, vojaških skrivnostih in domovinski ljubezni leta 1898 - na pragu dvestote obletnice francoske revolucije - nevaren in skrajno kratkoviden anahronizem. Zola je umrl leta 1902, Dreyfus leta 1935: eden Dreyfusovih najodločnejših nasprotnikov in najvnetejših skrbnikov za ugled francoske vojske polkovnik Henri se je ubil sam. Kaj pomeni torej v naših sodobnih razmerah razkorak med računalniškim razumom, ki vodi MIG-29, in vojaškim poveljstvom, ki govori z govornico konca 19. stoletja?

Z vidika zgodovine (in sodobnosti) bi morda kazalo razmišljati še o nekaterih drugih vidikih afere Dreyfus. Na primer o antisemitizmu kot nepogrešljivem pomagalu političnega obračuna, ki v številnih otenkih spominja na antislovenizem dela sodobne jugoslovanske politike in žurnalizma. V konkretnih francoskih stiskah konca 19. stoletja so postali Židje očitno funkcionalen objekt nekanalizirane, zavrtne nacionalne in socialne agresivnosti. Ali niso podobno vlogo nekateri jugoslovanski politiki in mediji v zadnjem času namenili Slovincem? Kaj je lahko Slovenec, ki se je obogatil na račun južnih bratov, ki je sebično osredotočil denar in kapital v svojem prostoru, ki ga ne zanima skupnost, temveč njegovi posebni interesi, in ki je v končni posledici nezainteresiran za varnost države, drugega kot nekakšen sodobni jugoslovanski Žid?

Toda pustimo to. Naš zamik za zahodno Evropo postaja - devetdeset let po aferi Dreyfus - z našo lokalno afero Janša nov dokument naše civilizacijske počasnosti. Stari, vendar ne prestari Zola - umrl je, ko je imel dvainšestdeset let - je poizkušal prezagretim vojaškim poveljnikom povedati, da s svojim ravnanjem škodijo tako vojski kot Franciji.

Naš problem je in ostaja: kako besedi vrniti prepričljivost in zgodovini zaupanje? (objavljeno v Naših razgledih, 24. junija 1988)

Odperte strani
13

POGOVOR Z DR. MANCO KOŠIR

PETRA ŠKOFIČ

Smo v času preobrata

V pogovoru v zagrebški reviji Svijet, ki ga je Manca Košir dala pri nekaj meseci stoji naslov »Vse sem poskusila!« Povedala je, da to ne drži povsem, res pa je, da je poskusila že marsikaj. Prav zato se mi je zdelo umestno vprašanje, kakšno je njeno poslanstvo v tej družbi. Manca Košir pravi, da se ji zdi, da je nekakšen vratar, ki odpira vrata, skozi katera potem drugi vstopajo. Ljudje se nanjo obračajo, ker vedo, da jo zanima rojevanje novega, inventivnost, da z velikim veseljem marsikaj prebere in glede nato, da pozna veliko ljudi, tudi marsikomu pomaga odpreti kakšna vrata. Pa naj bodo to vrata založniških hiš ali pa medijev, v katere bi radi vstopili njeni študentje.

Kdo je torej Manca Košir? Diplomirana predmetna učiteljica matematike in fizike, diplomirana novinarka, magistra socioloških znanosti in doktorica filoloških ved, ženska, ki je bila manekenka in filmska igralka, trenutno pa je profesorica na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo ter članica Odbora za varstvo človekovih pravic. Skratka intelektualka, ki pusti vtis energične, samozavestne in izjemno zgovorne ženske.

da bodo zmagale dogmatične sile in bo Mladina zatolčena, slovenska pomlad pa se bo spremenila v zaledenelo zimo; če sem optimistka in to sem, bom rekla, da je, ne samo Mladina, ampak splošna demokratična slovenska zavest na tako visoki stopnji, da naša politika ne more delati več brutalnih korakov nazaj. Ob tej priložnosti bi rada ponovila znano misel, ki sem jo prebrala v krasni Bachovi knjigi Iluzije, kjer pravi, da je konec s stališča gosenice njena smrt, s stališča metulja pa rojstvo in nov začetek. S svojo optimistično naravnostjo sem prepričana, da se približuje konec gosenice in da se rojeva nov metulj. Izredno sem vesela, da živim prav v tem času, ker sem prepričana, da je to čas preobrata, ko lahko še na lastne oči gledam to staro paradigmo in rojstvo nove dobe, dobre modrosti, ljubezni in drugačne skupnosti.

»Niti v Sloveniji niti v Jugoslaviji ne moremo govoriti o novinarstvu, kot o profesiji in zato bi si Društvo novinarjev Slovenije moralo prizadevati za uveljavljanje kriterijev za profesijo. Teh je kar nekaj:

- da ima razvito svojo teorijo in stroko, kar se pri nas že dogaja
- da ima svoj kodeks
- da morajo člani-novinarji izkazati svoje znanje s posebnim izpitom

Mediji so torej pod vplivom in v odvisnosti od politike. Vsaj pri režimskih se to lepo kaže. Bi lahko rekli, da gre pri Mladini vsa stvar v obratno smer, da Mladina vpliva na SZMS oziroma da SZMS dobiva ideje iz Mladine?

Ne bi rekla, da gre v obratno smer, kot to propagira uredništvo Mladine. Dostikrat se nasmejem, ko berem njihovo trditve, da oni oblikujejo politiko. Zagotovo ne v taki meri, ko se reklamirajo sami. So pa učinkoviti tudi v reklamah in vsa čast, da so si izmislili tako duhovito in inventivno reklamo. Zagotovo pa to ne drži.

Tudi ta delitev na režimske in alternativne časopise ne vzdrži. Če beremo Delo in komentarje Mileta Šetince, Augusta Pudgarja, Marjana Sedmaka, duhovita zbadanja Alenke Puhar, bomo videli, da v njih ni niti kapljice

politiko» reklamno zelo uspešen, v realnosti pa ne zdrži.

V čem je skrivnost takšnega angažiranja novinarjev Mladine, radija Študent, Tribune...? Je to plod teh kriznih družbenih okoliščin ali pa morda tudi slovenske novinarske šole?

Če bi govorili o slovenski novinarski šoli, bi se verjetno morali pogovarjati o naši fakulteti, glede na to, da pa večina teh angažirancev ni diplomirala na FSPN, bi lahko sklepali, da obstaja kakšna druga novinarska šola. Ne vem, da bi obstajala, niti si ne bi upala trditi, da je to posledica kakšne novinarske šole. Morda pa se ravno to, kar se sedaj dogaja oblikuje v zametke neke novinarske šole. V strokovnem smislu v slovenskem žurnalizmu ne vidim nobene specifičnosti. Tudi to, kar je v svetu že mnogo let hit, to je raziskovalno novinarstvo, se na Slovenskem zelo redko pojavlja. Odstopanje od znanih okvirov je na primer Ervin Hladnik-Milharčič, vendar je vprašanje, ali je to še žurnalizem. Po mojem je to publicistika. Odkod angažirano vrenje mladih slovenskih novinarjev? Naj mi oprostijo, ampak tudi v tem ne vidim nobene posebnosti. Ko sem študirala, smo tukaj strašno angažirano izdajali časopis. Pisala sem tudi v Mladino in to, po mojem takratnem mnenju in mnenju drugih, zelo angažirano, zelo »fre« in domišljavo, kar je sploh značilnost mladih ljudi in Mladinih piscev. Seveda jih razumem, saj ima pri teh letih človek najbrž to pravico. Sicer pa se dobro spominjam, da sem delala anketo »Ali Jugoslavija razpada?«, kar si mnogi še danes ne bi upali objaviti.

Omenili ste visoko stopnjo slovenske demokratične zavesti. Ali gre pri tem za dejansko osveščenost Slovencev ali zgolj za napumpano ljudi od Mladine in drugih medijev?

Mediji »pumpamo« kar naprej. Lahko pa se sprenevedamo, da tega ne delamo. Govorimo lahko o obojem: da je slovenska javnost vse bolj osveščena, kar nam kažejo raziskave javnega mnenja, Roška, miting, naklade Mladine itd.; prav tako tudi drži, da tu nastopa nekaj zalet in polet, ki ima krila zgolj na nekih ljudskih emocijah, ki so spodbujene s takšnim načinom pisanja. In če je v čem izjemna zasluga Odbora za varstvo človekovih pravic, je v tem, da ne igra na struno emocij, temveč dela s tre-

lim si, da bi se takšna organizacija pojavljala na vseh področjih človekovega delovanja. Ta spontanost in samoorganiziranost, kar sta značilnosti tega Odbora, bosta prišli v slovensko družbeno zgodovino in s tem se bodo sociologi zagotovo ukvarjali.

Kako se je v tistih trenutkih Odbor sploh konstituiral?

Ko se je izvedelo, da so aretirali Janeza Janšo, so se njegovi prijatelji takoj sestali na Kersnikovi 4. Prišli so seveda tudi drugi sodelavci, kajti to se zelo hitro razve, saj dobro funkcionirajo telefoni in ustna komunikacija. Zbrani so se podpisali na prve zahteve Odbora, ki so se najprej tikale samo Janše. Naslednji korak je naredila Nova revija, ki je sestavila znano zahtevo, ki so jo prebrali na zboru kulturnih delavcev v Ljubljani in jo je podpisalo 88 pomembnih političnih in kulturnih imen. Teh imen seveda ni bilo težko dobiti, saj so bili vsi polni jeze in pripravljenosti nekaj storiti. Razen uglednega funkcionarja SZDL na zelo visokem nivoju, ki mi je rekel:

»Prepričana sem, če bi bile sedaj svobodne volitve v Sloveniji in bi recimo Igor Bavčar kandidiral za predsednika predsedstva SRS, Mile Šetinc za predsednika Izvršnega sveta, drugi pa za določene ministre, da bi vsi nasproti kandidati pogoreli. Do svobodnih volitev pa seveda še dolgo ne bo prišlo.«

»Manca, moráš razumeti. Ne morem tega podpisati, ker sem vendarle na takem položaju.« Izjemno sem bila razočarana, ker od njega tega nisem pričakovala, saj so ga že nekaj let polna usta svobode in angažiranja in velja v slovenski javnosti za enega najbolj demokratičnih voditeljev. Ta je edini, ki je odklonil podpis.

Potem so se začeli ti sestanki Odbora in trdo jedro Bavčar, Korsika, Šetinc, Močnik in Gantar so se družili od jutra do večera. Zdi se mi, da je ta Odbor rastele ne samo v fizičnem smislu, temveč kot neka duhovna kvaliteta, kot nekaj grozd, ki se vedno bolj razvija in je že zelo bogat.

V kakšnih odnosih je Odbor s slovensko politiko?

Bila sem dosti zraven pri obiskih slovenskih politikov. Bila sem pri Stanovniku, Potrču in predsedniških zborov v skupščini. Tako sem si vsaj ogledala od blizu, kako ti naši politiki funkcionirajo in moram reči, da sem bila na začetku razočarana prav v tem profesionalnem smislu, kako so neboljani in kako sploh ne znajo opravljati svojih političnih nalog. V kakšnih povezavah so z Odborom, b. težko rekla. Prepričana sem, da si ne telefonirajo in ne izmenjujejo mnenj, ampak da je Odbor avtonomen politični subjekt. Deluje po neki črti, ki ni pod neposrednim vplivom slovenske politike.

Odbor torej ohranja živce in deluje po mirni poti, javnost pa je vznemirjena, nekateri celo mislijo, da po takšni poti Odbor ne bo nič dosegel.

Ne vem, kdo to očita. Odbor je dosegel veliko. Dokazal je, da taka pot obstaja, da ni edina pot spremembe te dežele v tankih in z oboroženo revolucijo. Eno revolucijo imamo zadosti in ne želim si nobene več. Torej gre za evolucijo in to je moderna politika.

Pri nas nimamo razvite kulture dialoga, kar je še posebej opazno tudi pri politikih in na TV v raznih omizjih. Kje so vzroki za to?

Kultura dialoga je pri nas na psu. Že študentje se ne znajo pogovarjati in če v kaj, veliko energije vlagam v to, da bi se naučili pogovarjati in predvsem poslušati. Študentje ne znajo ne enega ne drugega. To je krivda celotnega izobraževalnega sistema, kjer se temu ne posveča nobene pozornosti.

Pri stari šoli politikov, ki je navajena poslušati lepi glas in odmev svojih fraz, ni nobenih možnosti, da bi prišlo do kakšnega dialoga. 60-letnih ljudi žal ne bo-

mo spremenili, da se bodo začeli pogovarjati, če celo življenje poslušajo svojo besedo in se

slajajo ob zvenu in donenju svojih mogočnih puhlih fraz. No, politiki, ki pa prihajajo, že kažejo voljo do poslušanja in dialoga. Ko pa bo nekega dne tudi politika profesionalna dejavnost, bo funkcionirala tako kot funkcionira v meščanski družbi, ki v parlamentu nastopajo brez vnaprejšnjega pisanja papirjev, scenarijev, ampak stopijo na govorniški oder in rečejo, kar je v tistem trenutku umestno, bo pri njih tudi kultura dialoga v politiki počasi zaživela. Začeti pa moramo v vrtcu, ne pri Stanetu Dlaču, kjer je že vse izgubljeno.

Tudi z uporabo pravilnega jezika ne gre v javnem življenju imamo Slovenci velike težave, največkrat izgovorijo zelo nenaravno, kar je najbolj vidno na televiziji. Kakšen jezik torej uporabljati v teh medijih?

Moderna lingvistika pravi, da je dober jezik tisti, ki dobro funkcionira, ki doseže svoj učinek. Kar pomeni: če se akademik pogovarja z rudarji v pravilni slovensščini, ga nihče ne bo razumel in jezik ni opravil svoje naloge, če pa bo imel ta isti akademik predavanje in bo govoril v nepravilni slovensščini, bo jezik prav tako slab, ker ne bo upošteval konvencije znanstvene in kulturne civilizacije, ki pravi, da se v takem civilizacijskem okolju govori knjižni jezik. Moje mnenje je, da na TV na primer voditelji, novinarji in spikerji morajo govoriti knjižni jezik, ki ga razumejo vsi Slovenci. Govorci, ki pa sedajo za omizjem, imajo seveda vsaj pravico uporabljati pogovorni jezik.

Kaj mislite o radiu Študent (RŠ), ki je znan po uporabi izrazito pogovornega jezika?

RŠ ima dober jezik, ker je funkciji tega medija in poslušalcev. Zlasti so izvrstne reklame duhovite napovedi, itd. Oni se tak jezik lahko privoščijo in razne pogovore bi si ga lahko tudi di TV.

Za konec bom pogovor obrnila v drugo smer. Bili ste filmska igralka in zanima me, kako gledate na sodobni slovenski film?

Jugoslovanskih in slovenskih filmov ne obiskujem tako fanatično, kot sem jih včasih, zato jih tudi težko ocenjujem. Moram povedati, da ne razumem filmske politike, ki ne da dela človeku, ki je med slovenskimi in jugoslovanskimi režiserji med najbolj nadarjenimi, to je Karplo Godina. In če je na filmskem področju tako, da človek, ki je posejben talent za tak posel, tega posla ne dobi, se bojim, da je tako tudi na drugih področjih ter da slovenska »fovšija« še vedno terja svoj davek.

Foto: Gorazd Sinik

V čem je fenomen Mladine, časopisa, ki je okoli sebe zbral intelektualno elito in ki ima z visoko naklado izjemen vpliv na javnost? Kakšno je novinarstvo, ki ga predstavlja Mladina?

Mladina je v naših razmerah res velik fenomen, ker ima tako visoko naklado in tako močan vpliv, kar ni značilno za alternativne časopise drugod po svetu. Ti imajo manjšo naklado in politično niso tako pomemben faktor. Toda v naših razmerah se temu ne smemo čuditi, ker je pri nas tako vse pomešano in je pomešano tudi marsikaj v novinarstvu. Delitev dela pri nas zagotovo ni na tako visoki ravni kot v razvitem svetu, prav tako tudi ne delitev politične in komunikacijske moči. V tem primeru lahko včasih celo rečemo »Hvala bogu!«, vedno pa ne. V našem tisku se na primer dogaja, da tipično rumeni tisk, kot lahko rečemo časopisom na jugu (kot je npr. Reporter), ki v svetu prinaša izključno gole dekline in opravljanje, prinaša zelo aktualne politične komentarje in intervjuje. To je jugoslovanska specifičnost, s katero bi se morali pozabavati raziskovalci. Kaže pa na to, da smo res neka specifična, neurejena, anarhična družba, kjer pravila sploh še niso vzpostavljena.

Osebnost me zelo veseli, da Mladina zbira okoli sebe, ne bi si upala reči prav vso intelektualno elito, ampak zagotovo napredne in kritične ume. Odgovor na to, zakaj ji to uspeva, je relativno preprosto. Zato, ker je sama nase prevzela opravljanje neke naloge, ki bi jo morala opravljati neka druga množična občila. In ker je naša stopnja demokratične zavesti zelo visoka, v primerjavi z drugimi republikami seveda, je nekdo moral prevzeti to nalogo. Človek bi si mislil, da bo tak politični tednik Teleks, ki pa šele v zadnjem času postaja tednik z višjo naklado in resnim premišljevanjem v tej smeri. Dolgo časa se ni ujel, in ker so ljudje raje segali po Mladini, ki je bila hitrejša in udarnejša, je naklada strahovito padla. Sicer Mladina zagotovo odpira teme, ki jih odpirajo vsi alternativni mediji po svetu, teme, ki si jih velike novinarske hiše ne upajo privoščiti. Funkcija alternativnih medijev je ravno v tem, da naredijo ta korak naprej, drugi pa čakajo, kaj se bo zgodilo. Če se ne zgodi nič, je to zelena luč, da poskusijo še drugi, če pa se kaj zgodi, drugi se malo počakajo. Skratka, alternativni mediji po svetu testirajo politično strpnost oziroma tolerantnost in so tisti, ki v komunikacijskem prostoru zelo uspešno premikajo meje komunikacijske svobode.

Mladina pri nas to zelo uspešno počne. Primer je rezultat samoprispevka leta 1986, ko je Mladina pisala popolnoma drugače kot drugi in je veliko prispevala, da je zadeva propadla. Če bi na vaše vprašanje odgovarjala s strokovnih vidikov, bi morala reči, da je Mladina dostikrat prisiljena iti v določene skrajnosti. V primeru samoprispevka so vsi uradni mediji enostavno delali propagando za samoprispevek, brez sprenevedanj so se šli agitprop, torej to, kar smo delali po vojni in delamo še vedno. Politične strukture jih pokličijo, jim svetujejo, da se vključijo v to napredno akcijo in mediji storijo vse, da bi ljudi prepričali, kako je to pomembno, koristno in skratka v njihovem interesu. To je ena skrajnost, druga je ta, da se gre v obratno smer. Profesionalno novinarstvo je dolžno pokazati obe strani in pustiti bralcu, da se sam odloči. Zaradi te agitpropovske funkcije uradnih medijev so alternativni prisiljeni, da zagrabiijo stvar pri drugi strani.

Kje je prihodnost takšnega novinarstva, kot ga ponuja Mladina?

Če bi se pogovarjali o normalni civilno-pravni državi, bi lahko razmišljali o prihodnosti. Ker pa živimo v državi, kjer leva roka ne ve, kaj dela desna, kjer se ne ve, kdo pije in kdo plača, kjer je taka zmeda, da se načrti gospodarske, politične in ne vem kakšne reforme še delajo sproti, skratka, ker smo v profesionalno politično tako nestrukturirani in pravno neurejeni družbi, o prihodnosti ne Mladine ne slovenskega naroda ne moremo govoriti. Prihodnost se lahko napoveduje, če imamo trdne podatke o preteklosti in sedanjosti. Mi pa jih nimamo. Sta pa dve varianti: če sem pesimistka, bom rekla, da je prihodnost nikakršna,

»V TV tedniku me je zadnjič kolega Zoran Medved vprašal, kaj mislim o manipulacijah medijev, ki jih je vedno več. Odgovor je potem zelo spretno izpustil, ker je tudi on manipuliral z mojimi besedami. Televizija ima naplošno največ možnosti za manipulacijo. Sicer pa sem mu odgovorila, da je po mojem mnenju manipulacija celo manj, kot jih je bilo včasih. Samo vidne so bolj in tako vsaj vemo, pri čem smo. Po vojni so prihajali uvodniki in silni komentarji kar iz CK-ja in nihče ni pomislil, da bi v časopis lahko prihajale kakšne bolj avtentične informacije.«

režimskega premišljevanja in zato nimamo pravice Dela imenovati režimski časopis. Tudi TV si ne bi drznila označiti za režimski medij, ker sploh ne vem, kaj je režim pri nas v Sloveniji in tako tudi ne morem vedeti, kakšni so režimski časopisi. Tako, kot Mladina ni več alternativni medij v tistem klasičnem smislu, kot je to po svetu, tudi nimamo protitežni režimskega časopisa. Mislim, da je Mladinin slogan »Mi oblikujemo

zno glavo, in to je modrost, ki bi jo morala vsebovati vsaka politika. Člani Odbora kažejo, mogoče prvič po vojni, kako naj bi se slovenska politika sploh obnašala. Naši profesionalni politiki se lahko učijo od njih.

Kako gledate na Odbor kot zelo edinstven primer organizacije demokratične javnosti za doseg nekega cilja?

To je res edinstven primer in že-

ALI ŽERDIN

ODGOVORNI UREDNIK RADIA ŠTUDENT

SLAVKO GABER

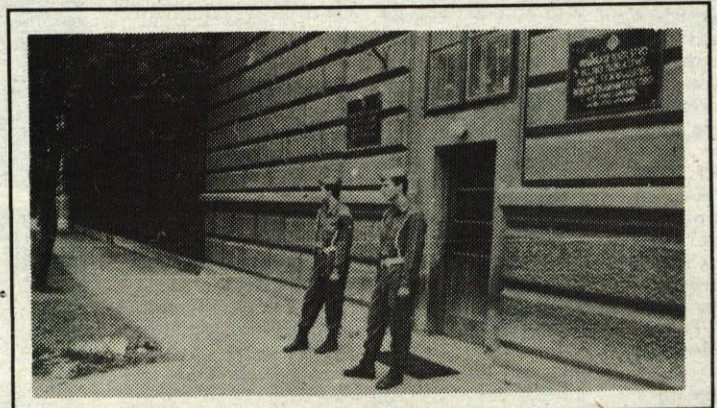
Tri mesece po aretaciji

struja ni računala, saj izkušnje sedemdesetih let (tudi takrat je prihajalo do političnih montiranih procesov) niso povezane z mobilizacijami širšega javnega življenja. Kako široka je bila ta mobilizacija, pove že podatek, da so v njej bolj ali manj uspešno sodelovali praktično vsi javni mediji (jasno, z izjemo televizije). Hkrati se je v borih treh mesecih izoblikoval izjemno močan Odbor za varstvo človekovih pravic (po zadnjih znanih podatkih šteje 70 000 individualnih članov in okrog 1000 kolektivnih podpisnikov). Hkrati ta odbor predstavlja organizacijski in intelektualni podvig, saj so člani odbora organizirali stvari, ki se zdijo na prvi pogled neizvedljive, hkrati pa so ves čas izjemno temeljito analizirali nastale razmere (metodologija analize je

Sam razplet tega boja je v mnogočem nejasen. Razpolagamo z eno samo fiksno spremenljivko: to je demokratična javnost. Vse druge spremenljivke pa so nejasne. Tu je najprej republiško

predsedstvo, ki mora odgovoriti na vprašanje o naravi spornega dokumenta. Svoj odgovor oblikuje že cel mesec, kar dokazuje vsaj dve stvari: najprej, da je dokument res izjemno problematičen in zato tudi dajanje odgovora na samo vprašanje. Drugič: predsedstvo samo nima enotnega stališča, pač pa znotraj njega potekajo latentni boji. Jasno, ti boji se ne odvijajo pred očmi javnosti.

Drugi faktor, ki ga moramo upoštevati, je federalna politika. Ta je še bolj zapletena in politični

bila različna: pač glede na intelektualno usmeritev posameznega analitika, rezultati pa so bili na moč podobni. Hkrati je odbor po zelo kratkem času dobil vso potrebno legitimnost. Če je na začetku svojega delovanja še potreboval potrditev s strani politike, je ob koncu procesa politi-

kapital, ki se pretaka v tej igri je še mnogo večji.

Tretji faktor je armada: sama nikakor ne bo hotela priznati, da je z ljubljanskim procesom doživela strahovit moralni in politični poraz. V tem poletju so bile metode dela njene kontraobveščevalne službe vsaj dvakrat pro-

ka potrebovala lastno potrditev s strani odbora. K temu nizu je potrebno dodati še izjemno zrelost ljudi, ki so sodelovali na demonstracijah na Roški ulici. Niti en provokator ni uspel dobiti podpore, vsi incidenti so bili onemogočeni že vnaprej. Prav tako ne moremo pozabiti, da so bile demonstracije na Roški tudi dejanje velikega državljanskega poguma: izza oken sodišča je na publiko ves čas gledalo budno oko kamere in snemalo celotno dogajanje, posameznike... S tem so se kartoteke nedvomno močno napolnile, a ljudje so zavestno šli v to tveganje.

Če seštejemo vse napisano, vidimo, da so aretacijo prinesle mnogo več škode kot koristi tistim, ki so s temi dejanji namestili omajati demokratično iniciativo. Iniciativa je po sami aretaciji postala tako močna, da jo bo zelo težko zlomiti, ukrepi, ki bi dosegli ta zlom, pa bi morali biti še mnogo bolj drastični od ukrepov, ki so bili uporabljeni proti četverici.

blematizirane: ob primeru Bogataj in ob sojenju četverici.

Hkrati pa bo imelo sojenje četverici še kup drugih posledic. Od tega sojenja je v marsičem odvilen potek sprejemanja nove ustave (predvsem način financiranja JLA). Po vsej verjetnosti je to ključni zastavek celotnega konflikta. In še in še...

Za konec vendarle optimistična prognoza. »Glasnost« (javnost) je tisti, faktor, ki perestrojki daje upanje (na dolgi rok). Javnost je tudi tisti element, ki lahko na dolgi rok spodnese vse okostenele in represivne strukture naše družbe. Ta faktor bi ob vseh zastavljenih vprašanjih moral prevladati. Res je sicer, da je javnost še vedno krhka kategorija, da so same zakonske osnove, na katerih se javnost lahko razvija, še vedno nezadostne (od člena 133, 157, do Zakona o javnem obveščanju). Kljub vsemu pa je to edini element, na katerega lahko stavimo in na katerega lahko jahamo. In to ne v svetlejši jutri, pač pa v danes, ki ne bo bolj siv od včeraj.

Jesen bo. Čas je, da postanemo državljani!

letno zgodovino trpljenja, zavzema se za njegovo/mojo samobitnost in »ve«, da po njej strežejo povsem konkretni narodi (bosanci) z Balkana, vrača se k zemlji, svetosti življenja, mika jo prvinskost tu blizu Avstrije, tako rekoč onstran Alp.

Poti zapeljujejo. Se jim je mogoče iztrgati? Zdi se, da je mogoče. Še več. Lahko bi rekli, da je Odbor za zaščito človekovih pravic to vojaško poletje že praktično pobeg obema potema. Njegov sestop z nivoja Socialističnega, Samoupravnega, Delavskega, Revolucije, Jugoslovanskih in Delavskih občin interesov ni šel le navzdol do naroda. Nedvomna pravica naroda do svobode in suverenosti je bila dojeta kot nekaj, kar postane dejansko šele, če se razpusti še naprej v svobodo in »suverenost« gibanj, skupin vse do državljana. Prav stava na državljana kot temelj moderne, v tem prostoru še ne obstoječe države, je bila tisto, kar je Odboru omogočilo izjemno konsistentno in vsej demokratični javnosti v Jugoslaviji in svetu dopadljivo držo. Odbor je s tem dosegel nivo abstrakcije od parcialnega, posebnega, ki oboje šele omogoča in predstavlja model, ki se ga kaže držati, če hočemo doseči vsaj princip meščanskih demokracij. Šele demokracija utemeljena na pravicah in svobodah državljanov sploh zasluži to ime in je vredna, da o njej govorimo.

Kot Slovenca vredna drža se tako kaže, ne slovensko zagrizena drža, ampak šele državljanska drža. Šele, ko Slovenec dojame, da bo dosegel nacionalno emancipacijo zgolj tako, da bo lastno državnost gradil na principu državljanstva in bodo tako ljudem, ki živijo v Sloveniji pripadale pravice in svobode glede na to, da so državljani te države, bo imel pravico s ponosom reči Slovenec sem. Pamenen Slovenec bo to jesen državljan. Jesen namreč bo!

1. Naskok na nebo se spreminja v sesutje. Socialistično samoupravljanje, interes delavskega razreda, bratstvo in enotnost, jugoslovanstvo ipd. - vse je pripeklano do pojma? Resnica velikih mož, besed in dejanj izstopa transparentno in kar preveč materialno? Štiri desetletja novih in novih zmag, enkratnih in neponovljivih voditeljev ter enkratne poti, s katere ne kaže skreniti, se iztekajo? Mar res v več kot milijonsko brezposelnost; v vse večjo nestrpnost med narodi; v pozive vojski naj naredi red v državi; v ponovne insecirane politične procese in v zadnji dosežek enkratne poti - v pretepe lačnih delavk za črni kruh?

Je to mar vsa resnica fantazme? Gotovo ne. Vendar pa je gotovo tudi, da je vse zapisano vsaj rezultat, ki spremlja njen razpust/sesutje.

2. Konec fantazme, pa naj se zdi na prvi pogled še tako zaželen, pa je kot kaže prehitro. Hitrost sesutja grozi, da bo s sabo na dno potegnili tudi tisto neveliko, obrobno - to kar je nastalo v njenem okrilju kot nerevolucionarno, kot rezultat zdrsov totalizirajoče logike.

Nekatera ne ravno neštevila podvzeta opozarjajo na to, da se je bati, da bodo pregrete glave v okrilju modrega vodstva oblastnih struktur, ki jim gori pod nogami pogladi k hudiču tisto, kar nam je tako ali drugače uspelo. Vsaj troje je znamenj, ki opozarjajo na nevarnost. Izbor je ordinaren, pa vendar daleč od slučajnega, kot je daleč od slučajnega:

1. ponovno vse glasnejše zaklinjanje Titu;
  2. meteorski in s strani množic podprt vzpon Slobodana Miloševića;
  3. ponujanje slovenstva in slovenske nacionalne samobitnosti kot ključa za razplet nastalega položaja.
3. Zaklinjanje Titu je zazvenelo note svoje dejanske melodije šele na znamenitem »mitingu solidarnosti« v Titovem Vrbsu. Vsakomur, ki ima vsaj trohico poguma uporabljati svoj razum, nikakor ne more uiti dejstvo, da je resnica današnjega zaklinjanja Titu Slobodan Milošević. Verjetno gre na srečo le za srbskega Tita in je čas možnosti vsejugoslovanskega voditelja

mimo, kljub temu pa ni na odmet, če si še enkrat predočimo, kako poje pesem:

Slobodane slobodom te zvali, tebe vole veliki i mali, / Dok se Sloba ovom zemljom kreće/narod nikom robovati neće/Sad se narod naveliko pita/Ko će nama da zameni Tita/Sad se znađe ko je drugi Tito/Slobodan je ime ponosito/Slobodane, ti narodni sine/sad se narod o slobodi brine/

Pesem, ki kaže očitno tendenco po pesnitvi, izreka več resnic in se je nikakor ne da odpraviti z gesto, češ »glej ga barabo, kam meriš«. Nobenega dvoma ni, da Sloba na velikem številu področij ne seže Titu niti do gležnjev, vendar pa je »ljudski« poet zelo lucidno opazil vsaj dve potezi, po katerih je Sloba precej podobno ljubljenu. Brezkompromisno, hitro in dokončno poračunavanje z drugače mislečimi zlikovci in usodno privlačnost za množice.

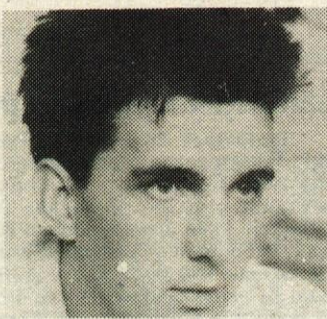
Ni dvoma, da je Sloba pokazal ogromno sposobnost zavajanja privlečenih. S kombinacijo ideologije »edino pravega interesa delavskega razreda« in nacionalnega interesa (pri tem je emancipacija dejansko ogoljufanih Srbov dojeta kot prevlada slobodanščine v celotni Jugoslaviji) lepi nase dokaj široke množice tistih, ki jim avtoritarnost in fašistoidnost nista tuji.

Če je Slobin »put« pravkar opisan »put«, njegov »put« pa je Titov »put«, potem se zdi, da kaže odslej peti »Druže Tito mi ti se kunemo, da na tvoj put ne skrenemo.«

4. Ni pa Titova pot, ki je postala Slobodanova, edina, ki se ji kaže ogniti. Za drugo podobo nevarnega kolovoza se zdi, da je trenutno v defenzivi. Prav je tako. Bog daj, da bi prespala jesen, prek zime pa zamrznila. Bati pa se je, da temu ne bo tako. Njen neznošno vabeč potencial se namreč vedno znova najavlja kot nekaj, kar spregovori zdaj dlje, potem pa zopet bliže organizirano obrambo pred agresivnostjo razpuščajočega se (velika fantazma, o kateri je govora na začetku se) v Sloveniji razpušča, v velikem delu Jugoslavije pa gre za sesutje in grožnjo nevarnosti Slobine »slobode«. Ta pot stavi na Slovenca, na njegovo tisoč-

JOŽE ŠKOLČ

Sojenje četverici

Najprej je treba ponoviti že stokrat povedano, da si mladinska organizacija s tem, ko zastavlja najrazličnejša vprašanja, ne jemlje pravice v svoje roke. Različni dvomi, ki so se ob tem sojenju pojavili tudi v ZSMS, še ne pomenijo definitivne odločitve do krivde sedaj že obsojenih, niti do sodišča, oz. organov pregona. Hkrati pa moram zapisati, da moramo ribariti v kalnem, kot nam nekateri očitajo, predvsem zato, ker ne dobimo popolnih in preglednih odgovorov na javno in natančno zastavljena vprašanja.

Ponoviti moram, da sem še zmeraj prepričan, da so bile naše zahteve po obrambi s prostosti, civilnih zagovornikov in javni obravnavi tiste zahteve, ki bi po eni strani zagotavljale civilizacijsko pravni nivo, za katere-

ga sem verjel, da smo ga že dosegli in hkrati onemogočile vsak dvom v korektnost celotnega postopka. Od vsega začetka je bilo naše izhodišče, da gre tu za uso do štirih posameznikov - državljani (tudi treh naših aktivistov, kar ima še posebne implikacije v nizu poskusov kriminalizacije dejavnosti ZSMS) in vse naše zahteve so šle v smer spoštovanja osnovnih človekovih pravic.

»Sojenju četverici« zaenkrat še ni videti konca. V tem momentu pričakujemo, kaj bodo prinesle pritožbe obsojenih in tožilca. Vprašanje je, ali bodo stvari po tem kaj bolj jasne. Če ne bodo, bo potrebno pretehtati uporabo izrednih pravnih sredstev.

Hkrati pa je dejstvo, da je ta proces dobil razsežnosti največjega političnega ekscesa v novejši zgodovini v Sloveniji. Mlada generacija žal primerljive dogodke premalo pozna, da bi lahko ob njih tehtala ta eksces. To pa je že druga zgodba, ki seveda ni čisto brez povezave s to, ki jo sedaj razpletamo.

Če je torej prvi del prizadevanj ZSMS usmerjen v zahteve po spoštovanju pravnih norm, zaščiti pravic sedaj že obsojenih ..., gre drugi snop vprašanj v politiko, v ozadje in posledice tega

procesa, vprašanja funkcioniranja sistema, suverenosti slovenske države, dejavnosti organov pregona, učinkovitosti skupščine...

V tem smislu v mladinski organizaciji veliko pričakujemo od seje Predsedstva SRS, ki bi se je udeležili tudi predstavniki našega Predsedstva in seveda sedma sila.

Institucije, na katere smo naslavljali najrazličnejša vprašanja, bi po mojem mnenju morale pokazati tisti prepreden šepček dobre volje in političnega razuma in odgovoriti čimbolj jasno in nedvoumno na zastavljena jim vprašanja. Trdovratno molčanje in vnaprejšnja diskvalifikacija vsake pobude, vsakega vprašanja, bo nezadovoljstvo med ljudmi samo razpihovala. Seveda se bo potrebno vprašati, če nima ta neprobojni molk tudi ali predvsem tega namena.

Hkrati v mladinski organizaciji pripravljamo analizo, ki bo skušala osvetliti metode pritiska in diskvalifikacije ZSMS v daljšem časovnem obdobju. Proces namreč pušča sledove tudi na podobi mladinske organizacije.

Vse drugo je zapisano v že znani Politični oceni strategije protireformnih sil in stališč 1. seje Predsedstva RK ZSMS.

V nedeljo popoldne konjeniška prireditve na Brdu

Obračun najhitrejših jugoslovanskih kasačev

Brdo, 1. septembra - Startali bodo vsi najhitrejši, v Jugoslaviji rojeni in vzrejeni kasači, zagotavljajo organizatorji nedeljske konjeniške prireditve na Brdu. Osrednja točka bo spominska dirka maršala Tita, že nekaj let vrhunec domače kasaške sezone. Tokrat za prireditev na Brdu vstopnine ni, na njej pa bodo za spremljajoč spored poskrbeli še godbeniki iz Mengša, najboljši jugoslovanski kolesarji, ansambel Samo tako, ki bo po dirki igral do desetih zvečer, in seveda gostinci.

»Vstopnine tokrat ne bo, kar je zasluga pokroviteljev vsakotletne dirke. Če bo še vreme primerno, potem pričakujemo v nedeljo popoldne na Brdu najmanj 15.000 gledalcev. Slovensko konjeništvu je v vzponu in prevladuje v Jugoslaviji, zato narašča tudi zanimanje med občinstvom. Naša dirka v spomin maršala Tita je vsa leta elitna, pomeni vrhunec kasaške sezone v Jugoslaviji in to raven hočemo obdržati. Še naprej mislimo organizirati na leto samo eno dirko, pa to kvalitetno. Tudi v vzrejnem pogledu naš center napreduje in je že med vodilnimi vzrejnimi družbenimi centri v državi. Naša Lady Lucy je med drugim že dobila jugoslovanski kasaški derbi v Beogradu,« je povedal pred dirko predstavnik Rejnega centra Brdo in organizacijskega odbora dirke Jože Oseli.

Nedeljski spored na hipodromu na Brdu se bo začel ob pol treh s koncertom godbe na pihala iz Mengša in pozdravom predstavnikov pokroviteljev, gorenjskih občin, predsednika tržiške skupščine Ivana Kapla. Na sporedu bo osem dirk: dirka Kranj, dve izločilni dirki za finalno spominsko dirko maršala Tita, v kateri bodo startali po trije najhitrejši iz vsake skupine, drugi pa v tolažilni skupini, dirka Radovljica, dirka Tržič (tolažilna skupina), finalna dirka, dirka Jesenice in dirka Škofja Loka za dvoprege. Spored bo končan okrog šeste ure. Med dirkami bodo nastopili naši najboljši kolesarji vključno z reprezentanti za olimpiado v Seulu, po dirki pa bo do desetih zvečer družabno srečanje, na katerem bo igral ansambel Samo tako Alberta Gregoriča. Organizirane bodo stave in sploh bo za občinstvo dobro poskrbljeno.

Spominska dirka bo oster boj najhitrejših, v Jugoslaviji rojenih kasačev. Že samo imena Fit Avia, Calypso, Lahor, Lady Lucy, Liša B, Nepal B, Kaja B veliko povedo, na vajehtih pa jih bodo imeli izkušeni vozači Jože Hrovat, Marko Krušič, Vlado Rancigaj, Lojze Gorjanc itd.

Zagotavljajo, da bo parkirišče dovolj, na cesti Kokrica-Preddvorje pa bo med 13. in 20. uro enosmerni promet.

Nedeljske konjeniške prireditve na Brdu bodo že osme po vrsti in nikdar doslej tribune hipodroma niso bile prazne.

J. Košnjek

Uspela kolesarska dirka po ulicah Radovljice

Kolesarji Lipe zdesetkani

Radovljica, 28. avgusta - Skoraj preveč neopazno je minila zadnja nedeljska kolesarska dirka po ulicah Radovljice, ki sta jo skupaj pripravila LIP Bled in skupščina občine Radovljice. Udeležba slovenskih kolesarskih klubov je bila množična, saj je sodelovalo kar 19 klubov v sedmih kategorijah.

Sicer pa je z domala najskromnejšo udeležbo sodeloval gostitelj, Kolesarski klub LIP Bled, ki med radovljiško mladino nima privrženec, deloma pa tudi zaradi nedorečenih razmer v klubu. Zaradi pomanjkanja trenerjev zapuščajo klub tudi mladi, ki so sicer že pokazali obetavne rezultate. Med tremi predstavniki gostiteljev sta se dva dobro izkazala: Jelka Rakuš je bila četrta v kategoriji žensk A, Matija Mordej pa je bil enajsti med mlajšimi pionirji. Uroš Ambrožič je imel težave s kolesom.

Sicer pa pogledimo razvrstitve najboljših v posameznih kategorijah. Med pionirji A so bili najhitrejši Jože Zupanc (KD Matija Gubec), Andrej Gimpelj (Krka), Mitja Hudoklin (Sava), Boštjan Pavli (Rog) in Boris Jarh (Matija Gubec), med pionirji B pa Zoran Klemenčič (Rog), Aleš Babič (Branik), Edi Ambrožič (Sloga) in Damjan Polanec ter Mitja Mohorič (oba Ptuj). Med mlajšimi mladinci so bili najhitrejši Franci Pilar (Sava), Gorazd Stangelj (Krka), Tomaž Štor (Celje), Janez Krišelj (Sava) in Kristijan Zvar (Matija Gubec), med starejšimi mladinci pa je zmagal Uroš Oven (Astra), na naslednjih štirih mestih pa so člani kranjske Save Miran Peterman, Andrej Sajovec, Tadej Žumer in Bojan Sovinec. Med člani so bili najhitrejši Iztok Melanšek (Celje), Bogdan Ravbar (Krka), Boris Premušič (Rog), Marko Baloh (Astra) in Toni Znidaršič (Sloga), med ženskami A je bil vrstni red: Dunja Trebižan (Soča), Minka Logonder (Janez Peterne), Jasna Kovač (Dol), Jelka Rakuš (Bled) in Polona Travnjakar (Grosuplje), med veterani A pa so bili najhitrejši: Martin Lenaršič (Grosuplje), Peter Bertonec (Janez Peterne), Vili Juvanc (Mladinska knjiga), Janez Krek (Janez Peterne) in Rajko Petek (Kamnik). Startalo je tudi 14 rekreativcev, zmagal pa je Gorazd Podrekar (J. Peterne), za njim pa so se uvrstili Štefan Zlebič (Koper), Marko Šubic (Alpina Žiri), Vili Uršič (Nova Gorica) in Stojan Žakelj (Alpina).

J. K.

18. septembra na strelišču v Struzevem

Kako mirne roke in pogleda ste

Kranj, 31. avgusta - Sekretariat za ljudsko obrambo v Kranju vabi na tradicionalno, že 7. odprto prvenstvo Kranja v streljanju s polavtomatsko puško, ki bo na strelišču v Struzevem v nedeljo, 18. septembra (in ne 17. septembra, kot je bilo pomotoma že obveščeno), med 8. in 17. uro. Razpis tekmovanja so že prejele vse krajevne skupnosti in delovne organizacije, tekmovanje pa bo ekipno in posamično. Tričlanske ekipe organizacij in skupnosti, srednjih šol, ustanov in okolij, kjer lahko sestavijo ekipo, je treba prijaviti najkasneje do 16. septembra popoldne na sekretariatu za ljudsko obrambo Kranj, telefon 24-187, posamezniki pa se bodo lahko prijavili še neposredno na strelišču. Pri vrstnem redu nastopanja bodo imele prednost predhodno prijavljene ekipe. Tekmovanje bo odprto, kar pomeni, da so vabljeni na preizkus strelskih sposobnosti tudi ekipe in posamezniki izven kranjske občine. Tekmovanje bo v vsakem vremenu, saj so strelska mesta pokrita in varna pred vremenskimi nevarnostmi.

Še nekaj navodil oziroma pogojev iz razpisa: strelja se z razdalje stotih metrov v krožno tarčo meter krat meter s tremi poskusnimi naboji in petimi v konkurenci; polavtomatske puške CZ M59/66 zagotovi organizator; uporaba lastnega orožja in streliva ni dovoljena; vsaka organizacija lahko prijavi po več ekip; čas streljanja za eno setjo je omejen na 20 minut, ekipni rezultati se bodo upoštevali tudi za uvrstitev posamično, kjer se bo upoštevalo pet strelcev; slovesna proglasitev najboljših bo takoj po tekmovanju, rezultati pa bodo objavljeni v Gorenjskem glasu.

J. Košnjek

Štiriindvajsete letne olimpijske igre Seul 88

Gorenjci dobro pripravljeni

Kranj, Bled, 31. avgusta - Le še devet dni nas loči do odhoda jugoslovanskih športnikov in športnic na štiriindvajsete letne olimpijske igre v Seul. Iz Beograda bodo odpotovali 11. septembra. Med temi bo tudi sedem Gorenjcev. To so: plavalec Triglav iz kranja Darjan Petrič, veslači Bleda, trener Miloš Janša, dvojec s krmarjem Janez Ambrožič, Sašo Mirjanič in Milan Janša in dvojec brez krmarja Bojan Prešeren in Sadik Mujkič.

Na Bledu še vedno pilijo svoje spretnosti veslači Bleda, ki bodo veslali za barve Jugoslavije na letnih olimpijskih igrah v Seulu. Na zadnjih pripravah v Splitu sta tudi dva naša plavalca, ki bosta skupaj s Splitčanko Ana-Marijo Petričević branila plavalne barve Jugoslavije: to sta Kranjčan Darjan Petrič in Ljubljčan Igor Majcen. Gorenjska je vedno dala dobre športnike v vseh panogah. Prav zato ni naključje, da bo grb Jugoslavije v Severni Koreji nosili sedem Gorenjcev. To so Darjan Petrič, Miloš Janša, Janez Ambrožič, Sašo Mirjanič, Milan Janša, Bojan Prešeren in Sadik Mujkič.

Darjan Petrič: »Prva moja letna olimpijada je bila leta 1980 v Moskvi. Takrat sem bil eden od najmlajših Jugoslovancev. Na 1500 m kravl sem bil dvanajsti. Leta 1984 sem bil v Los Angelesu in zasedel šesto mesto na 400 m kravl. Iz anonimnosti v svetovni vrh sem prišel na evropskem prvenstvu v Splitu leta 1981. Takrat sem bil tretji na 400 m kravl in peti na 1500 m kravl. V Guayquilu je bilo leto 1982 svetovno prvenstvo. Takrat sem bil tretji na 1500 m kravl. Moj čas 15:10,20 je bil tudi državni rekord in je tako še vedno najboljši rezultat v zgodovini jugoslovanskega plavanja. Četrty sem bil na 400 m kravl. Leta 1983 je bilo evropsko prvenstvo v Rimu. Osvojil sem bronasto kolajno na 400 m kravl in četrty na 1500 m kravl. Leta 1986 je bilo svetovno prvenstvo v Madridu. Šesti sem bil na 1500 m kravl in štirinajsti na 400 m kravl. Na univerziadi v Zagrebu sem bil leta 1987 dvakrat drugi in na EP v Franciji šesti na 1500 m kravl.

Treningi so bili intenzivni in naporni, kar mi ustreja. Z Igorjem Majcenom sva trenirala v Ljubljani in Kranju. Kako dobre so bile priprave, pove rezultat na absolutnem državnem prvenstvu na Reki. Doslej v takem času 1500 m kravl, 15:37, še nisem odplaval. Ta rezultat sem dosegel v polnem treningu, ki je bil vse do Splita, kjer treniramo.

Franci Pilar državni prvak

Kranj, 31. avgusta - Na dirkališču v Zagrebu je bilo letošnje državno kolesarsko prvenstvo. Junak tega prvenstva je bil član Roga Brane Ugrešnik, ki je v članski konkurenci na 1000 m s časom 1:11,42 dosegel nov rekord steze. To je hkrati najboljši čas, ki ga je na dirkališču dosegel kak Jugoslovane.

Med mlajšimi mladinci se je odlikoval Savčan Pilar, ki je državni prvak na 2000 m zasledovalne vožnje, na 3000 m je bil pri starejših mladincih Savčan Bojan Sovinec drugi in tretji na 1000 m. Franci Pilar je državnemu naslovu dodal še drugo mesto na 500 m vožnje. V članski konkurenci je na 1000 m zmagal Ugrešnik, Savčan Borut Ječnik je bil v tej disciplini drugi, tretji pa Aleš Tahmajster. D. H.

Jeseničani pred prvenstvom

Jesenice, 31. avgusta - Državni prvak, hokejsko moštvo Jesenic, se pospešno pripravlja na novo sezono v prvi zvezni ligi. Start lige bo 21. septembra. Jeseničani v prvem kolu doma gostijo enega od favoritorov Kompas Olimpijo iz Ljubljane.

Da bi Jeseničani pod vodstvom novega trenerja Rudija Hitija začeli prvenstvo dobro pripravljeni, bodo do pričetka prve zvezne lige odigrali nekaj kvalitetnih domačih in mednarodnih tekem. Že jutri bodo na ledu Podmežaklja gostili Kompas Olimpijo, v ponedeljek Dinamo iz Weisswasserja in v sredo Villasa iz Beljaka. Vsa tri srečanja bodo ob 18. uri.

HK Jesenice poziva ljubitelje, da čim prej kupijo letne karte (se-dišče 80.000 in stojšče 50.000 dinarjev). D. H.

Radovljiški balinarji pokalni zmagovalci

Radovljica, 28. avgusta - Preteklo nedeljo je radovljiški balinarski klub organiziral 23. mednarodni balinarski turnir Pokal Gorenjske 1988. Tekmovalo je 12 moštev iz Slovenije, Hrvaške in Italije, večinoma prvo in drugoligasti. Tudi tokrat so se izkazali radovljiški balinarji, ki so igrali v postavi Rebec, Humerca, Uran, Kavčič in Raspet. Premagali so vse nasprotnike: najprej Umag s 13:3, nato Angel Besednjak Maribor s 13:1, v polfinalu Gennarija z Reke s 13:2 in v finalu Železničarja iz Postojne s 13:1. Osvojili so pokal, ki ga vsako leto podeljuje Občinski svet Zveze sindikatov Radovljica. Zaključne tekme je spremljalo nad 200 ljubiteljev balinjanja. Vrstni red: 1. Radovljica, 2. Železničar Postojna, 3. Ronchi Italija, 4. Gennari Reka, 5. Šiška Ljubljana itd. JR

Košarkarska zanimivost

PRIJAVNICA ZA ODISEJEVO TROJKO

EKIPA _____

VODJA _____

NASLOV _____

TELEFON _____

PRIJAVNINO 20.000 DIN BOMO PORAVNALI

a) OSEBNO V PROSTORIH AGENCIJE

b) PO POŠTI

PRIJAVE SPREJEMAMO DO 10. 9. 1988, ŽREBANJE BO V PETEK, 16. 9. OB 17. URI V PROSTORIH »ODISEJA« KRAJNJ

Ljubitelji amaterskega igranja košarke ste verjetno že zasledili obvestilo, ki napoveduje zanimiv dogodek - tekmovanje trojk. Gre za igro na en koš, ki bo 17. septembra. Vse ostale informacije dobite v agenciji »Odisej«, Maistrov trg 2, Kranj. Kot pokrovitelji prireditve objavljamo prijavnico. V. B.

va z večjo intenzivnostjo. Manjša je kilometraža in to je zadnje piljenje pred odhodom v Seul. Začela bova 23. septembra na 400 m kravl, tu bom nastopil brez posebnih ambicij za vstop v A finale. Lahko bom plaval v B finalu. Želim, da bi to disciplino odplaval s 3:55. Na 1500 m kravl imava predtekmovanje 24. septembra. Tu greva oba na vse ali nič. Še posebno jaz. Moj cilj je nastop v velikem finalu. Za finale bo potrebno 15:20.«

Dr. Drago Petrič, trener: »V Splitu sta zato, ker je sedaj v Kranju in Ljubljani nestabilno vreme. Odsila sta tudi zato, da se privadita na sešulsko vročino. Zožujeta treninge, manjši so preplavani kilometri. Intenzivnost obeh je visoka. Od zadnjega četrtka pred odhodom bosta v Kranju in intenzivnost bo krajša. Temu se pravi zoževanje. Na tekmo morata priti spočita. Plavalca bosta dobro in odvisno je, v kateri skupini bosta v predtekmovanju. V prvi, drugi ali tretji. Po našem času bo ura 2 jutraj. Finale ob 12. uri po našem času. Od skupine je tudi odvisno, kakšen rezultat odplava. Po mojem bo potrebno na 1500 m kravl odplavati pod 15:20, česar je Darjan zmožen.«

Janez Ambrožič, krmar: »Komaj štiriindvajset let mi je, pa sem olimpijski reprezentant. S krmarjenjem sem se začel ukvarjati v letošnji sezoni. Začetek je bil v četvercu, nato sem prišel v dvojec. Moja dolžnost je, da smo čimbolj v ravni progi. Med treningom in tekmami imam progo v glavi, saj so povsod dolge 2000 metrov. Moj cilj je, da se čimbolje uvrstimo.«

Sašo Mirjanič: »Četverec smo razpolovili, da sta tako nastali dve posadki. Sam sedaj veslam z Milanom Janšo, čeprav sva bila s Sadikom mladinska svetovna prva. Vsi treningi od začetka sezone so bili taki, kot smo jih načrtovali. Upam, da smo se vsi trije dovolj pripravili na Bledu in Bohinju. Vsi bomo dali vse od sebe.«

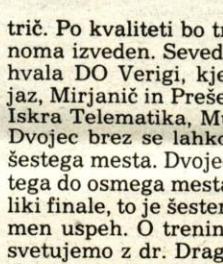
Milan Janša: »Vs trije smo dobro preštudirali zavesljaje. V sedmih minutah jih je dvesto petdeset. Pripravljeni smo, da gremo v Seul dobro pripravljeni. Pričakujem, da bomo uvrščeni tja do osmega mesta. Borili se bomo, da priveslamo v veliki finale. Če nam bo to uspelo, se bomo na vso moč potegovali za čimboljše mesto.«

Bojan Prešeren: »Pričakujem uvrstitev od petega do osmega mesta. Konkurenca je močna. Izstopata le posadki Velike Britanije iz Romunije, ki sta razred zase. Nato je še osem posadk, med katerimi sva tudi midva s Sadikom. Z nekaj srečo in optimizmom do samega zavesljaja pride nato pričakovana uvrstitev.«

Sadik Mujkič: »Tako kot moj sotekmovalec Bojan sem enakega mnenja, da sva bova uvrstila od petega do osmega mesta. Zame je že to uspeh, da sem prišel v olimpijsko reprezentanco. V predtekmovanju in nato v finalu bova delala vse, kar nama je dano.«

Milan Janša, trener in eden od vodij veslaške odprave: »Ob naši posadki sta normalno dosegli res v prvi mednarodni konkurenci na regati v Luzernu. V letošnji sezoni smo trenirali po načrtih, ki jih izdelava jaz in Slivnik v veliko pomoč nam je tudi dr. Drago Petrič. Po kvaliteti bo trening do konca popoldneva izveden. Seveda gre pri vsem tem za hvalo DO Verigi, kjer smo zaposleni trije jaz, Mirjanič in Prešeren. Na roko gre Janši Iskra Telematika, Mujkiču pa DO Integral. Dvojec brez se lahko uvrsti od tretjega do šestega mesta. Dvojec s krmarjem pa od petega do osmega mesta. Vsaka uvrstitev v veliki finale, to je šesterica posadk, bo že ogromen uspeh. O treningih in prehrani se posvetujemo z dr. Dragom Petričem. Prav vse slanje in plavanje sta skoraj enakovredni vodni športni disciplini.«

D. Humer

Foto: F. Perdani

Predsednik FISA Thomas Keller zadovoljen

Bled, 31. avgusta - Predsednik svetovne veslaške zveze FISA Thomas Keller je končal obisk na Bledu, kjer bo leta 1989 svetovno prvenstvo v veslanju. Predsednik Keller je bil z obiskom zadovoljen.

Sprejel ga je tudi predsednik IS SR Slovenije Dušan Sinigoi. V prisrčnem pogovoru je bil navzoč tudi predsednik organizacijskega komiteja svetovnega prvenstva leta 1989 Vlado Klemenčič in predsednik VZ Jugoslavije ing. Herman Savec ter dolgoletni veslaški delavec Božo Benedik. Predsednika Thomasa Kellerja je sprejel tudi podpredsednik ZIS Janez Zemljarič, ki je bil na zadnjem svetovnem prvenstvu leta 1979 predsednik organizacijskega odbora. D. H.

VABILA, OBVESTILA

Radovljiški balinarji igrajo doma - Jutri, 3. septembra, se bo nadaljevalo tekmovanje balinarjev v medrepubliški ligi-sever. Radovljiški balinarji, ki trdno zasedajo drugo mesto, bodo igrali doma z Zrinjcem iz Zagreba. - JR

Teniški tečaji v Kranju - Trenerji Teniškega kluba Triglav iz Kranja organizirajo jesenske tečaje in nadaljevalne teniške tečaje za odrasle in mladino. Prijave sprejema vodja tečajev Marko Čirič v ponedeljek, 4. septembra, od pol štirih dalje na asfaltnem igrišču stadiona Stanka Mlakarja.

V nedeljo avtorally Kriška planina - AMD Cerklje prireja v nedeljo, 4. septembra, s startom ob 8. uri pred Zadržnim domom v Cerkljah tradicionalni rally Kriška planina, kjer bo ob 11. uri proslava. Na startu bo spretnostna vožnja, na Ambrožu pa tekmovanje v streljanju z zračno puško. Kdor bo prišel na cilj, bo prejel 25.000 dinarjev startnine. Jutri ob 17. uri pa bo v Cerkljah spretnostna vožnja motoristov. - J. Kuhar

Nogometni spored - V II. slovenski ligi igra Sava v nedeljo doma ob pol enajstih z Jadran Lamo, na Jesenicah ob 16.30 Jesenice in Naklo, Triglav pa gostuje v Novem mestu pri Elanu. Mladinci Save igrajo jutri ob 16.30 v Stražišču proti Vodicam, Britof pa ob isti uri gosti Tabor Jadran iz Sežane. V gorenjski A ligi igrajo v soboto ob 17.30 Alpina: Britof, Tržič: Celina, Kokrica: Visoko, Bitnje: Mavčiče, Zarica: Polet in LTH: Lesce, v B ligi pa v soboto ob 17.15 Podbrezje: Hrastje, Kondor: Alpeles, Preddvor: Senčur, Bohinj: Podgorje in Trboje: Grintavec. Kadeti igrajo jutri ob 10. uri, pionirji jutri ob 15.45, mladinci pa igrajo v nedeljo ob 9.30 pokalne tekme. - D. Jošt

Kolesarski maraton Kavelje-Korenina - ŠD Jakob Štucin prireja v nedeljo, 4. septembra, med osmo in deveto uro na Prebačevem in v Kamniku kolesarski maraton Kavelje-Korenina, dolg 75 kilometrov. Startnina bo minimalna, vsak pa dobi okrepčilo, kolajno in priznanje. Prijave sprejemajo pol ure pred startom.

Tržiško kegljišče odprto - KK Ljubelj Tržič je prenovil kegljišče pod avtobusno postajo. V ponedeljek bo spet mogoča uporaba. Razpored uporabe bo objavljen na kegljišču vsak dan po 17. uri, sicer pa bo kegljišče odprto vsak dan med 14. in 22. uro, v sobotah in nedeljah pa po potrebi. Vstop bo dovoljen samo v copatah. - J. Kikel

A black and white portrait of a man with a full beard and mustache, wearing a plaid shirt. He is looking slightly to the right of the camera with a serious expression. The background is dark and out of focus.

[illegible]

Gorenjc in banka — formula prihranka

Na Gorenjskem sejmu v Kranju je bilo 21. 8. 1988

**NAGRADNO ŽREBANJE
KUPCEV**Delovna organizacija
SLOVENIJALES TRGOVINA

Srečnim nagradencem čestitamo, vsem kupcem se
zahvaljujemo in se priporočamo za obisk in nakup!
SLOVENIJALES TRGOVINA (logotype) Poslovalnica
Ljubljana-Vižmarje
Plemljeva 86, tel.: 061 51-771

	Kupon št.	Nagrada
1. BEČAN Milena, Seničica 24/a, Medvode	1343	smuči
2. VIDMAR Stane, Gregorčičeva 6, Kranj	1462	smuči
3. JELČIČ Sašo, Sevnica	1466	tenis lopar
4. STANJKO Dušan, Cankova 24, Cankova	2091	šotor tramp
5. VIDMAR Stane, Gregorčičeva 6, Kranj	1465	kemični WC
6. VIDMAR Stane, Gregorčičeva 6, Kranj	1470	omarica za čevlje
7. STANJKO Dušan, Cankova 24	2042	omarica ve-ga
8. ZUPANČIČ Tone, Medenska 80, Ljubljana	2081	jogi 190 x 80
9. BOŠKOVSKI, Za Žago 2, Bled	1296	šotor gem-ma
10. VIDMAR Stane, Gregorčičeva 6, Kranj	1473	namizna svetilka
11. HACE Brane, Jureta Gabrovška, Kranj	1631	kuhinska miza
12. POŽAR Neva, Groharjeva 18, Kamnik	1559	sanke 1100
13. HAJER Silva, Sadarjeva 18, Komenda	1388	stol savarin
14. KLUN Matjaž, Žolgerjeva 12, Ljubljana	2120	miza 11305
15. BELICA Matjaž, Pokopališka 15	1648	dodatna blazina
16. POGAČNIK Ivanka, Volčji potok 18, Radomlje	1390	dodatna blazina
17. JELČIČ Majda, Sevnica	2082	dodatna blazina
18. ČELIK Franc, Predvor 37, Predvor	1342	nahrbtnik
19. POJE Branka, L. Hrovata 5, Kranj	1941	kamp stol
20. FENDE, Jezerska 50, Kranj	1939	anorak
21. BERNIK, Vodnikova 6, Ljubljana	1562	anorak
22. ZUPAN Milena, Krnica 59 a, Zg. Gorje	1394	anorak
23. BOROJEVIČ Teja, Matije Blejca 20, Kamnik	1333	anorak
24. GARTNER Neli, Rožna dol. C. I/17, Lj.	1837	termokontej-ner
25. DREMELJ Ivan, Bratovševa ploščad 24, Lj.	1997	termokontej-ner
26. KOS Dragica, OF 9, Mengeš	2165	termokontej-ner
27. KOS Dragica, OF 9, Mengeš	2164	termokontej-ner
28. ROZMAN Slava, Ravnica 2, Kamna gorica	1339	termokontej-ner
29. BEČAN, Sebenje 61, Tržič	1677	rolka
30. VERBIČ Jože, C. Toneta Fajfarja 15, Cerklje	2190	cokli
31. HAFNER Marjan, Trg Prešernove brigade 7, Kranj	2163	cokli
32. OBLAK Viki, Njivice 8, Zg. Besnica	1069	kozarci
33. KOREN, Valjavčeva 5, Kranj	1067	kozarci

**KOMUNALNO, OBRTNO IN GRADBENO PODJETJE
KRANJ — z n. sol. o.
TOZD KOMUNALA
TOZD VODOVOD, KANALIZACIJA****OBVESTILO O CENAH KOMUNALNIH STORITEV**

Na podlagi sklepa Izvršnega sveta SO Kranj z dne 24. avgusta objavljamo cene komunalnih storitev:

- PROIZVODNJA IN DISTRIBUCIJA VODE:**
  - cena za gospodinjstvo 597,47 din/m³
  - cena za industrijo 631,64 din/m³
- PREČIŠČEVANJE IN ODVAJANJE ODPLAK**
  - cena za kanalizacijo in čiščenje za industrijo, gospodinjstvo in drugo potrošnjo 527,00 din/m³
- ODVOZ GOSPODINJSKIH ODPADKOV**
  - stanovanjska površina
  - 1 x tedenski odvoz 40,70 din/m²
  - 2x tedenski prevoz 81,44 din/m²
  - poslovna površina
  - 1 x tedenski odvoz 55,00 din/m²
  - 2 x tedenski odvoz 110,00 din/m²
  - Manipulativni in skladišni prostori 55,00 din/m²
  - SMETNJAKI
  - razdalja do 10 km 1.414,00 din/kom
  - razdalja nad 10 km 2.082,00 din/kom

Cene veljajo od 1. septembra 1988 dalje, oziroma od prvega naslednjega odčitka vodomera dalje.

Elkroj**Elkroj****INDUSTRIJSKA PRODAJALNA NA
DETELJICI V TRŽIČU bo odprta tudi na****ŠUŠTARSKO NEDELJO****Izkoristite priložnost ugodnega nakupa hlač
za vso družino!****DELAVSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA**

v šolskem letu 1988/89 vpisuje v programe studija ob delu za pridobitev poklicev:

- višji upravni delavec: VI. stopnja zahtevnosti, šolanje traja 4 leta
- ekonomski komercialni tehnik: V. stopnja zahtevnosti, šolanje traja 4 leta
- administrator: IV. stopnja zahtevnosti, šolanje traja 3 leta

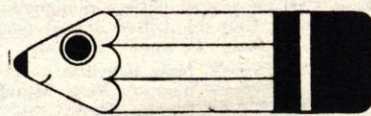
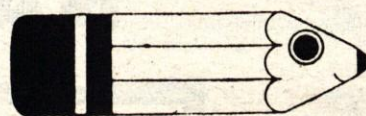
Vpisne obrazce in podrobnejše informacije dobite na Delavski univerzi Škofja Loka ali po telefonu: 064-60-888 in 61-865.

**Tržiška industrija obutve
in konfekcije p.o., Tržič****NA ŠUŠTARSKI
NEDELJI V TRŽIČU
prodaja**

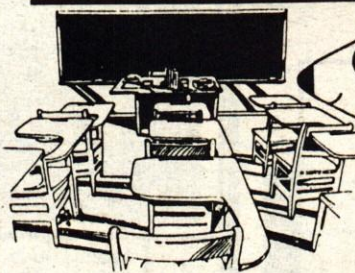
- moške in ženske jakne in bluzone iz ovčje in svinjske nape ter velurja
- ženska krila iz ovčje nape
- otroške bluzone

**IZKORISTITE PRILOŽNOST ZA UGODEN
NAKUP NA STOJNICAH NA ZAČETKU TRGA
SVOBODE!****XX. JUBILEJNA
ŠUŠTARSKA
NEDELJA****TRŽIČ, 4. 9. 1988****PETEK, 2. september****ob 18. uri** odprta razstava Ex-tempore v Kurnikovi hiši**SOBOTA, 3. september****od 9. do 17. ure** odprta razstava Ex-tempore v Kurnikovi hiši**od 9. do 19. ure** razstava ptic društva »Kalinka« v Domu družbenih dejavnosti**od 10. do 20. ure** razstava obutve PEKO v paviljonu NOB**ob 19. uri** modna revija in igran prikaz starih čevljarških običajev na prostoru za Virjem**NEDELJA, 4. september****od 7. ure dalje** Šuštarški semenj na Trgu svobode**od 7. do 19. ure** razstava ptic društva »Kalinka« v Domu družbenih dejavnosti**ob 8. uri** koncert godbe na pihala z nastopom mažoret na prostoru pred avtobusno postajo**od 8. do 17. ure** odprta razstava obutve PEKO v paviljonu NOB**od 9. do 13. ure** »Predstavljajo se tržiški glasbeniki« na parkirnem prostoru SO Tržič**od 9. do 17. ure** »šuštarška delavnica« pred paviljonom NOB**ob 10., 12. in 14. uri** modne revije PEKO in igran prikaz starih čevljarških običajev na prostoru za Virjem**ob 15. uri** Velika šuštarška veselica Srečelov

Ves dan odprt oddelek usnjarstva in čevljarstva v muzeju!

Ob vsakem vremenu bo v prodajnem paviljonu Deteljica potekala
sejemska prodaja obutve in v paviljonu NOB razstava obutve Peko**TURISTIČNO DRUŠTVO TRŽIČ****KAKO KUPITI IN PRODATI RABLJENE ŠOLSKE KNJIGE**

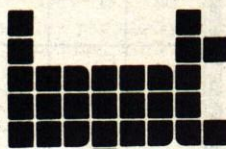
knjižni boljši sejem organiziramo pred prodajalno POSREDNIK na Kôkrici

od 31. avgusta do 2. septembra
od 13. do 17. ure

ter 3. septembra od 10. do 12. ure

Vabljeni vsi, ki želite prodati ali kupiti šolske knjige za osnovno in srednjo šolo!

bombažna predilnica in tkalnica | tržič**NA ŠUŠTARSKI NEDELJI V TRŽIČU****UGODNA PONUDBA NA STOJNICI IN V
PRODAJALNI NA DETELJICI**vsi izdelki — posteljina, prti, metraža so znižani za **20 %****POSEBNA PONUDBA — REKLAMNE CENE:**

bela damast garnitura — blazina in kapna samo

25.000 din

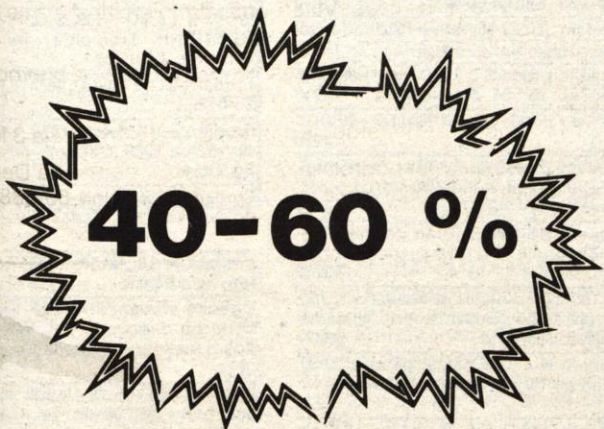
damastni prt 140 x 140

samo 15.000 dinostanki blaga za oblačila — 2 m **samo 6.700 din**

OBLAČILA NOVOST OBLAČILA

na šušarski nedelji 4. septembra 1988

znižane cene poletne konfekcije
ugodna in pestra ponudba jesenske konfekcije

Obiščite naše stojnice blizu cerkve in izkoristite priložnost!

OBLAČILA NOVOST OBLAČILA

ALPETOUR

TURISTIČNA AGENCIJA

RABAC — JESENI IN POZIMI NUDIMO **UPOKOJEN-CEM** RESNIČNO POCENI POČITNICE (TEDENSKO BIVANJE S POLNO OSKRBO V HOTELIH Z BAZENOM ŽE ZA 102.000)

VIS, 3 DNI, ODH. 7. 10.

OHRID, 5 DNI, ODH. 5. 10.

SALZBURG, 1 DAN, ODH. 17. 9.

MÜNCHEN, OKTOBERFEST, ENODNEVNI OBISK BAVARSKE PRESTOLNICE IN PIVSKEGA PRAZNIKA, OD 17. 9. DO 2. 10.

DUNAJ — ODH. 30. 9.

BRNO — OLOMOUC, ODH. 22. 9.

ČESKI GRADOVI, 7 DNI, ODH. 26. 9. (UGODNO)

GRČIJA, KLASIČNA TURA, ODH. 4. 10.

DRESDEN, ODH. 5. 10.

CARIGRAD, ODH. 5. IN 8. 10.

KRAKOV, ODH. 12. IN 15. 10.

BUDIMPEŠTA, ODH. 7. IN 14. 10.

RIM, ODH. 25. IN 27. 11.

INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH.

Mala šola, nadaljevalni tečaj

Kinološko društvo Naklo obvešča ljubitelje kinologije, da pričinja z jesenskimi šolanjem psov, ki bo potekalo na poligonu KD Naklo v bližini gramoznice Bistrica v Naklem. Zbor vseh interesentov je v ponedeljek, 5. 9. 1988, ob 17. uri na poligonu.

Potekal bo tečaj male šole za vodnike s psi od 4 mesecev do 1

leta starosti. Na tečaju si bodo pridobili osnovna znanja vzgoje psa in se tako pripravili na spomladansko nadaljnje šolanje svojih ljubljencev.

Za vodnike, ki pa so s svojimi psi že opravili začetno šolanje in izpit B, pa bo potekal nadaljevalni tečaj, ki bo pripravil pse za opravljanje službenega izpita ISP 1.

Kinološko društvo Naklo

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

POČITNICE 88 - DOMOVINA

Posezonsko znižanje cen tudi v KOMPASU!

OD 27. 8. NAPREJ:

☆ BOL/Brač, zasebne sobe, polpenzion, SAMO 170.000

din za teden dni — MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE!

☆ NOVIGRAD/Dep. Stela Maris, polni penzion, SAMO

139.500 din za teden dni

OD 3. 9. NAPREJ ZNIŽANJE CEN V Rabcu, Cresu, Baški,

Njivicah, Crikvenici, Rabu in Novalji!!!

OD 10. 9. NAPREJ ZNIŽANJE CEN V Poreču, Rovinju, Rabu

in Bolu!!!

V poslovalnicah KOMPASA vam bodo posredovali vse

podatke o objektih in znižanih cenah.

POČITNICE 88 - TUJINA

KONKURENČNE CENE — BOGATA IZBIRA!

☆ ŠPANJA, Palma de Mallorca, Ibiza, odhodi vsak torek.

Plačljivo v 4 obrokih!

☆ GRČIJA, Kreta, Santorini, odhodi vsak torek.

Plačljivo v 4 obrokih!

PALMA DE MALLORCA

SUPER JANEZOVA PONUDBA za odhode v

septembru. Odhodi vsak torek z ljubljanskega letališča.

Tedenski letalski paket — prenočišče, zajtrk, 550.000

din, druga oseba 100.000 ceneje.

Tedenski letalski paket — polpenzion, 620.000 din,

druga oseba 100.000 ceneje. Možnost plačila v 4 obrokih.

Inf. in prijave v vseh KOMPASOVIH poslovalnicah.

KOMPASOVI JESENSKI IZLETI PO DOMOVINI

PRIPOROČAMO ZA SKUPINE:

☆ LETALSKI IZLETI: Vis, Hvar, Črna gora, Makedonija,

Bosna in Hercegovina, Vojvodina

☆ AVTOBUSNI IZLETI: Rogla, Prekmurje, Brioni in Rovinj,

Kornati, Sirogojno, Kopački rit...

☆ AVTOBUSNI IZLETI K SOSEDOM: Rezija, Avstrijska

Koroška

NA VAŠO ŽELJO PRIPRAVIMO TUDI DRUGE PROGRAME!

PRIPOROČAMO:

☆ ZA VSE, KI ŽELE »UJETI« ŠE ZADNJE KOPANJE NA

MORJU ALI JEZERU

— Za konec tedna na morje — ZADAR, 2 ali 3 dni, avtobus,

letalo, september že od 106.000 din naprej

— SAJ NI RES PA JE — OHRIDSKO JEZERO, 5 dni, letalo,

september, oktober, 437.500 din

S KOMPASOM NA KONCERT V BUDIMPEŠTO:

Sting, Bruce Springsteen, Peter Gabriel, 6. 9., 1 dan

KOMPASOVI IZLETI V TUJINO

☆ PADOVA-BENETKE, 1 dan, 10. 9., 1. 10., 1 dan

☆ VERONA-GARDA-CORTINA D'AMPEZZO, 23. 9., 3 dni

☆ SAN MARINO-RIMINI, 2 in 3 dni, 16. 9., 24. 9.

☆ RIM — SKOZI STOLETJA, 5 dni, 14. 9., 19. 9.

☆ EGIPAT, 9 dni, 17. 9. in 24. 9.

☆ NEW YOR-LOS ANGELES-SAN FRANCISCO, 11 dni,

10. 10.

☆ BRAZILJA IN ARGENTINA, 15 dni, 26. 12.

☆ KENIJA-SEJSELI, 13 dni, 21. 11., 28. 12.

STROKOVNA POTOVANJA

☆ PADOVA, FLOR MART — cvetlična razstava, 3. 9., 1 dan

☆ PARIZ

— PRET A PORTE, moška in otroška moda, 4 dni, 2. 9.

— MEDNARODNI SEJEM USNJA, 4 dni — 16. in 17. 9.; 5 dni

— 3. 9.

— PREMIER VISION, AVTOMOBILSKI SEJEM, TAPETE in

HISNE OBLOGE, 4 in 5 dni, 30. 9. in 1. 10.

☆ KÖLN-FOTOKINA '88, 4 dni, 6. 10.

☆ DÜSELDORF, IGEDO, 3 dni, 11. 9.

☆ LONDON, Moška in otroška moda, 4 dni, 16. 9.

☆ MILANO, VENDE MODA in MODIT, 3 dni, 29. 9.

☆ FRANKFURT, INTERSTOF, 4 dni, 24. 10.

☆ LUZERN, Prenova starih gradenj, tri dni, letalo, 7. 9.

☆ FRANKFURT, Avtomehanika, 4 dni, letalo, 12. 9.

☆ ESSEN, ENTRORGA, 4 dni, letalo, 13. 9.

☆ AMSTERDAM, Aquatec, Enviro, 4 dni, letalo, 20. 9.

☆ STUTTGART, Obdelava kovin, 3 dni, letalo, 13. 9.

☆ DUNAJ, INTERTOOL — mednarodni sejem orodjarstva, 3

dni, avtobus, 27. 9.

☆ DÜSELDORF, Svetovno prvenstvo frizerjev, letalo, 4

dni, 1. 10.

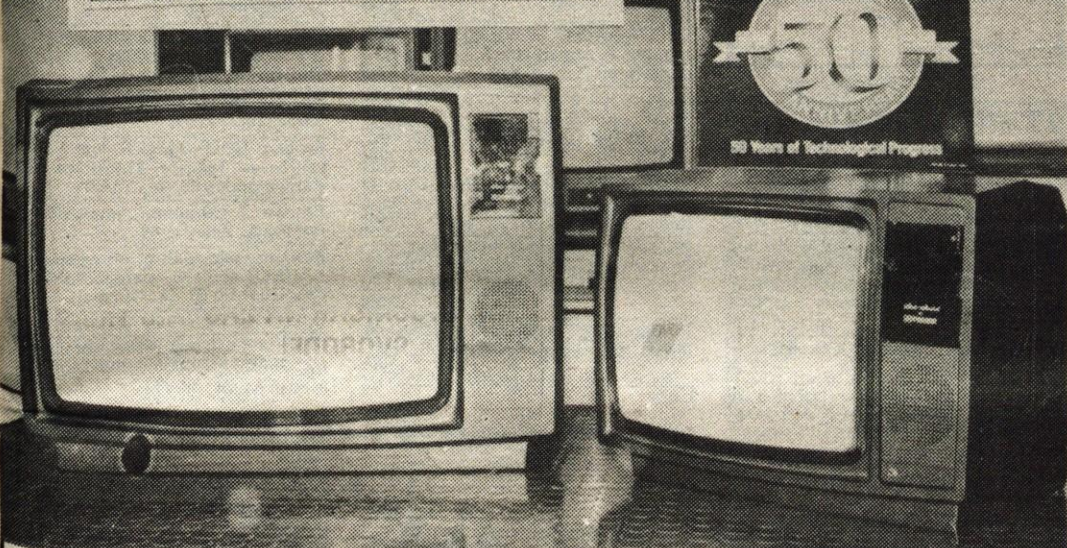
☆ MÜNCHEN, INTERLIFT, 3 dni, 13. 9., letalo

☆ MILANO, BI-MU sejem orodjarstva, 3 dni, 15. 10.

☆ BOLOGNA, SAIE — gradbeni stroji, 2 dni, 28. 10.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice:
Skojka Loka Nama — tel.: 61-957, Kranj, — tel.: 28-473,
Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora
— tel.: 88-162

MERKUR KRANJ

V MERKURJEVI prodajalni konsignacijskega blaga PARTNER Gregorčičeva 8, v Kranju so dobro založeni s televizorji FISCHER-ZRN, cena od 559-1594 DEM + dinarske sredstva. Poleg omenjenega je dobra izbira električnih in motornih kosilnic (ALKO), toplotnih črpalk (ALKO-POLAR), oljnih gasilcev (KLÖckner), specialno ročno orodje (BELZER), razna orodja in industrijski noži, brusni material, hidravlični motorji in črpalke (VOLVO), sistemski kamni in drugo.

NOVO V CERKLJAH

KZ METLIKA TOZD
Vinska klet

je odprla
PRODAJALNO
alkoholnih in
brezalkoholnih
pijač
v **CERKLJAH**, Ulica
4. okt. 22

Močnik, tel.: 42-700,
odprto vsak dan od
12. do 19. ure,
sobota od 8. do 19.
ure, nedelja in
prazniki od 8. do 12.
ure

SE

PRIPOROČAMO

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

Zavarovani v novo šolsko leto

Posebno, tako imenovano nezgodno zavarovanje šolske mladine je ena najcenejših oblik nezgodnega zavarovanja Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjske območne skupnosti Kranj. Novost v letošnjem tovrstnem zavarovanju je enotna letna premija, ki znaša 2000 dinarjev. S plačilom tega zneska na začetku šolskega leta bodo učenci zavarovani vse šolsko leto in tudi med počitnicami.

Preventivna dejavnost v Zavarovalni skupnosti Triglav je razen različnih oblik zavarovanja redna oblika dela. Nesreča namreč nikoli ne počiva in s šole tolikšno previdnostjo se ji ni moč izogniti. Posledice je moč vsaj delno gmotno omiliti z nezgodnim zavarovanjem. Vendar pa Zavarovalna skupnost Triglav

tudi na druge načine skuša preprečevati nesreče na poti v šolo in domov. Tako je že pred leti skupaj s sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Ljubljansko banko Temeljno banko Gorenjske Kranj uvedla rumene rutke za prvošolčke. Zdaj jih bodo učenci dobili že leto prej, ko se srečajo z malo

šolo. Poleg rumenih rutk so nam znane tudi nalepke za prvošolce, kresničke, medšpičniki za kolesa... Tudi letos bo tako.

Podatki po drugi strani kažejo, da do nesreč še vedno vseeno prihaja. Zato imajo v Zavarovalni skupnosti Triglav tudi posebno nezgodno zavarovanje šolske mladine. To je še vedno ena naj-

cenejših oblik nezgodnega zavarovanja. Namen tega zavarovanja pa je, da že mladi spoznajo, da je z zavarovanjem moč ublažiti posledice nesreče. Sicer pa izkušnje in posamezni primeri kažejo, da nezgodno zavarovanje šolarjev oziroma učencev, dijakov in študentov popolnoma zadovoljuje vse potrebe po zavarovalni zaščiti.

Na Gorenjskem je bilo v šolskem letu 1987/88 vpisanih v osnovne in srednje šole 34.279 učencev, nezgodno zavarovanih pa 28.377. Tako ali drugače je bilo v tem šolskem letu poškodovanih 1.038 učencev. V 25 primerih so bile posledice hujše (in trajne), v enem primeru pa je nezgoda vzela mlado življenje.

Ta mesec se torej začneja v gorenjskih šolah urejanje nezgodnih zavarovanj šolske mladine. Trajalo bo vse do konca meseca. Letošnja novost pri tovrstnem zavarovanju je enotna letna premija, ki znaša 2000 dinarjev. Gre pravzaprav za simbolični znesek, katerega namen je, da mladi spoznajo, da zavarovanje vedno lahko omili posledice nesreče. Res je, da je na začetku šolskega leta vedno veliko izdatkov, vendar pri nezgodnem zavarovanju šolarjev ne bi smeli pomisljati. Za 2000 dinarjev bo učenec zavarovan vse šolsko leto in tudi med počitnicami.

HOTEL BOR GRAD HRIB

telefon 064-45080

KAM V NEDELJO, ALI KATERIKOLI DRUGI DAN

V Preddvor k jezeru, kjer vam priporočamo

bogato in kakovostno ponudbo v hotelu BOR

kosila in razne posebnosti pri Štefanu in Milanu v Grajski gostilni

Za vsakogar v družini kaj zanimivega v Preddvoru!

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

APARATI STROJI

Ugodno prodam šivalni STROJ bagat danica extra matic. Tel.: 62-525 13049

Prodam CIRKULAR nerabljen, v garanciji, enofazni. Zaplotnik, Repnje 11, Križe 13091

Prodam pralni STROJ EI NIŠ. Tel.: 35-913 13171

Prodam novi barvni TV, nemški, ekran 53 z dokumentacijo. V račun vžame "cimper" za hišo. Blagojevič, Hrušica 120, Jesenice 13180

Ugodno prodam novo RUŽA STEP. Tel.: 78-728 13190

Prodam TRAKTOR goseničar, gozdarsko opremljen. Tel.: 39-580 13196

Ugodno prodam štiri leta star pralni STROJ. Pod gozdom 32, Boh. Bistrica 13202

Prodam KOSILNICO bertolini, bencin, petrolej, za 7,5 Mio. Tel.: 62-908 13226

Prodam VIDEOREKORDER TECHNIK in GOLDSTAR video kamero JVC GRC 9 ter TV orbiter. Tel.: 57-529 13230

Prodam barvni TV gorenje 45 SM. Tel.: 83-813 13240

Prodam ISKRA TV color. Tel.: 37-168 13241

Barvni TV gorenje v garanciji, radioaparati Iskra z zvočniki 2 x 50 W, prenosni radiokasetofon Philips ter punte, prodam. Tel.: 25-730 13251

Prodam OBRAČALNIK pajka, malo rabljen. Štefanja gora 11, Cerklje 13262

Prodam ŠTEDILO (4 plin, 2 električna). Kuzma Vida, Jegorovo predmestje 32, Šk. Loka 13266

Prodam ŽAGO za obrezovanje lesa, z motorjem, dolžine 8 m, 2 DROMELNA, komplet z gumami, nosilnosti 2 toni. Tel.: 42-595 13271

Prodam KABINO za zetorja 49-12 in LTH hladilec za mleko ter nov potinjerjev kombiniran pajek - grablje. Stare Janez, Zavrh 8, Smartno pod Šmaro goro, tel.: 061/59-970 13272

Prodam lesen stolpni SILOS, visok 8 m, premera 3,10 m. Zapogje 11, Vodice 13277

Barvni TV grundning super kolor in pnevmatski vrtni STROJ, Black in Decker, prodam. Dežman Miro, Dežmanova 1, Lesce 13303

Prodam TRAKTOR fiat 420 TP, ugodno, vsa štiri kolesa, prevoženih 300 ur. Mrak, Zminec 27, Škofja Loka 13308

Prodam STROJ za brizganje plastičnih mas, batni, battenfeld, 40 gramski, starejši. Tupaliče 30 13309

Prodam barvni TV s daljinskim upravljanjem. Tel.: 25-451 13310

REZKALNI STROJ steinel, delovno območje 150 x 380 mm, za kovino, z dodatnim priborom trni in vpenjalne puše, ugodno prodam za 11 mio. Tel.: 44-554, Hafner Janez, Žabnica 81 13346

Prodam centralno etažno PEČ (kiparbuš), 17 kW, rabljeno 1 sezono, za polovično ceno. Tel.: 42-307 13348

Prodam ZX spectrum 46 K. Partizanska 52, Senčur 13349

Prodam fisher barvni TV, ekran 45 cm, daljinsko vodenje, star 1 leto in CO-2 varilni APARAT (160 A), star pol leta. Cena po dogovoru. Tel.: 47-169, od 15. do 18. ure 13378

Prodam malo rabljeno motorno ŽAGO homelite 290, še v garanciji. Tel.: 79-713 13385

Ugodno prodam GLASBENI STOLP BENITONE, 2 x 70 W. Tel.: 42-687 13404

Prodam eno leto star TV grundning, 37 cm ekran in usnjen kombinizem št. 52. Tel.: dopoldan 75-010, int. 490, popoldan 80-487 Svetina 13415

BLAUPUNKT AVTORADIO kasetofon, nov, ugodno prodam. Tel.: 34-734 13420

Prodam dvoredni pletilni STROJ singer. Tel.: 73-670 13421

Pralni stroj, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 26-716 13425

Prodam IZRUVAC za krompir. Velesovo 42, Cerklje 13431

Prodam MOTOKULTIVATOR gorenje s prikolico in kosilnico. Milje 18/a 13440

Prodam barvni TV in peč lokaterm. Tel.: 78-018, Bled 13452

GRADBENI MATERIAL

Prodam novo PEČ za centralno KTK, nove dravograjske STREŠNICE 2100 kosov, TERVOL, suhe COLARICE, rabljene DESKE, marmorne POLICE. Tel.: 40-318 12616

Prodam suhe smrekove obloke (opaž), šir. 5, 7, 9 cm, dolžine od 1 m do 4 m. Tel.: 64-103 12801

Poceni prodam malo rabljen betonski mešalec, bojler peč Braun in termoakumulacijsko peč Elind 4 in 25 odstotkov ceneje prodam 140 kosov novih cementnih strešnikov (Rajgelj), 8 kosov novih raznih vrtnih kril, 160 kosov modelarni blok BH 14. Edvard Horvat, Bavdkova 6, Stražišče Kranj 13113

Prodam 800 kosov modelarne OPEKE 30x20x20, rabljen betonski mešalec LIV, nekaj obžaganega lesa za ostriše ter bankine in punte. Zarnik, Štefotova 2, Senčur 13161

Ugodno prodam 2000 kosov ZIDAKOV BH 6 in 1,8 kub. m hrasta. Gros, tel.: 22221, int. 3344 13193

Prodam gradbeno BARAKO in termoton OKNO z roletom. Tel.: (061) 627-090 13197

Prodam OLJNI GORILEC, nerabljen, 11000-30000 Kcal/h, nemški. Kalan, Dorfarje 29, tel.: 44-527 13210

Ugodno prodam železna garažna dvizna vrata. Tel.: 46-521, po 21. uri 13228

Prodam 800 kosov modelarc OPEKE, deb. 12 cm. Zasavska c. 50, Kranj, tel.: 27-825 13259

Prodam garažna VRATA, višina 265 cm, širina 240 cm. Tel.: 27-561 13261

Ugodno prodam suhe mizarske PLOHE, 3 kub. metre. Tel.: 21-601 13291

Prodam 2 garažna VRATA, nova, Lip Bled, po ugodni ceni. Tel.: 78-026 13301

Prodam 24,75 kvad. m. klasičnega hrastovega PARKETA, za 100 SM. Tel.: 68-493, v nedeljo od 8. do 12. ure 13307

OPAŽ, 70 kvad. metrov, prodam. Tel.: 70-211 13326

Prodam 80 kvad. metrov smrekovega OPAŽA. Tel.: 35-953 13334

Ugodno prodam 3 tone CEMENTA. Nastran, Voglje 54, Senčur 13340

Prodam 250 kosov travnatih PLOŠČ. Jezerska c. 65/a, Primskovo 13347

Kupim LES za ostriše in 8 kub. metrov suhih COLARIC. Ivan, Betonova 20, Kranj, tel.: 25-751 13361

Prodam DESKE, deb. 25 mm. Tel.: 45-390 13363

Prodam 25 % ceneje strešno KRITINO eternit. Zavrl, Mlakarjeva 1, tel.: 25-121 13366

Prodam 4 kub. metre suhih smrekovih DESK. Tel.: 38-208 13391

Prodam strešno OPEKO, CEMENT, format karo. Tel.: 83-854 13396

Suhe ŠPIROVCE dim. 12 x 14, dolge 6 m menjam za dim. 12 x 14, dolge 8 m. Tel.: 66-429 13398

Prodam betonsko ŽELEZO 230 kg (10 mm) in 80 litrski ležeči stenski BOJLER. Tel.: 81-228 13413

Ugodno prodam ena vhodna vrata, ena balkonska vrata 100x220, eno okno 100 x 140 z roletom. Gržinič, tel.: 60-495, dopoldan 13423

Dvizna garažna VRATA LIP BLEDE, prodam za 25 SM. Tel.: 68-453 13433

Prodam betonske CEVI fi 30, 40 odstotkov ceneje. Miran Pivk, Sopotnica 16, Škofja Loka 13436

Ugodno prodam 2000 kosov STREŠNIKA NOVO MESTO in 40 kosov kombi PLOŠČ (100x50). Britof 174, tel.: 39-269 13446

KUPIM

Kupim PISALNO MIZO. Rovte 12, Podnart, tel.: 70-260 13215

Kupim parcelo v okolici Kranja. Šifra: DM 13247

Kupim KNJIGE za četrti letnik administrativne usmeritve. Tel.: 40-245 13393

NAJDENO

Na Mežakliji najdena ovca z jagnjetom se nahaja pri Rekelj Francu, Sp. Gorje 109 13288

OBVESTILA

Izdelujem INSTALACIJE centralne kurjave in CISTERNE za kurilno olje. Tel.: 79-820, zvečer 13255

BAGAT TEČAJ KROJENJA IN ŠIVANJA V KRANJU, obvešča, da začne z vpisom v nov začetni in nadaljevalni tečaj, 5. septembra 1988 ob 15.30 in 7. septembra 1988 ob 8. uri. Delavski dom, vhod 6. Prijave na NOVO tel. številko 48-757 12904

Popravljamo TV sprejemnike in obnavljamo TV ekrane. Tel.: 39-886 13082

CEMENTARSTVO KAVČIČ JOŽICA, Naklo, Polica 14, obvešča, da cenjene stranke, da imam novo telefonsko številko: 48-268. Se priporočam! 13204

Izdelujem CISTERNE za kurilno olje z dostavo ali na vašem domu in VARIM vse ostale kovine. Tel.: 79-855, zvečer 13205

Izdelujem cemehtno strešno OPEKO format kinkinda (15 na kvad. m). Izdelana je z dodatkom uvoženih plastifikatorjev. Izdabava v nekaj dneh. Tel.: (061) 831-006 13209

TV MEHANIKO PORENTA, Breg ob Savi 75, vas obvešča, da vam v najkrajšem času popravim vaš TV aparat. Tel.: 40-347 SE PRIPOROČAM! 13244

Montaža in popravilo TV anten. Tel.: 25-146 13290

Žagam drva v Kranju in okolici. Tel.: 37-213 13298

Strižem moške, vsak dan od 15. do 18. ure. Volčič Zdenka, Župančičeva 12, Kranj 13315

Poučujem klavirsko harmoniko. Tel.: 23-329, ponedeljek in četrtek od 16. do 18. ure 13367

Fotokopirnica COPIA obvešča, da cenjene stranke o novem delovnem času. Od ponedeljka do četrta od 7.30 do 14. ure in od 16. do 18. ure, petek od 7.30 do 14. ure. Se priporočamo. Kranj, C. St. Žagarja 2, tel.: 23-727 13397

SAVNA KLUB Kranj, Kokrški breg 3/a, tel.: 21-927, vabi od 1. septembra 1988, vsak dan, razen ponedeljka od 18. do 22. ure. Savna, masaža, solarij in osvežilni napitki ob prijetni glasbi. Prisrčno vabljeni SAVNA KLUB 13417

VIDEOTEKE POZOR — STAN IN OLIO, legendarna komika na tri original master kopije lahko naročite na naslov: VIDEO STUDIO »DOK«, Trg Svobode 18, 64290 Tržič — telefon: (064) 50-348 13417

OSTALO

Iščem varstvo za eno leto starega otroka v bližini Primskovega ali okolici, koncem decembra. Tel.: 22-308 13199

Prodam nov italijanski športni VOZIČEK giordani. Tel.: 35-907, po 13. uri 13276

Prodam KORUZO za siliranje. Tupaliče 30 13297

Poceni prodam krznen PLAŠČ - ovca, za manjšo postavbo, št. 42. Tel.: 24-635 13321

Iščem instrukcije za matematiko srednje šole. Tel.: 21-500 13358

Prodam bukova DRVA. Štorem, Dražgoše 59 13389

Dva otroška KOŠKA, komplet s postavkoma in blazinama, prodam. Tel.: 77-243 13399

POSESTI

Zdomec takoj kupi ob potoku HIŠO s sadovnjakom, njivo in gozdom. Tel.: 50-744 13263

V bližini Predvdora prodam manjšo stanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem. Dobremu ponudniku oddam tudi v najem. Cena po dogovoru. Šifra: PREDDVOR 13273

V Poljanah nad Škofjo Loko je naprodaj 12 ha VELIKA KMETIJA z gospodarskimi poslopi. Naslov v oglasnem oddelku. 13443

PIREDITVE

Gasilsko društvo Predvdor prireja v soboto, 3. septembra 1988 ob 15. uri TEKMOVANJE v spretnostni vožnji voznikov gasilcev v obratu Jelovice v Predvdoru. Po tekmovalju ob 20. uri ap bo na vrtu gasilskega doma VELIKA VRTNA VESELICA z ansamblom Lojzeta Slaka. VABLJENI! 13455

V Poljanah nad Škofjo Loko je naprodaj 12 ha VELIKA KMETIJA z gospodarskimi poslopi. Naslov v oglasnem oddelku. 13443

POZNANSTVA

Fant, 32 let, želi spoznati deklo ali mamico za skupno življenje. Šifra: V DVOJE JE LEPSE 13386

RAZNO PRODRAM

40 litrska sadna STISKALNICA in 300 litrska KAD naprodaj! Tel.: 62-742 13087

Prodam FLAVTO yamaha 311. Tel.: 27-459, popoldan 13159

Prodam otroški športni VOZIČEK peg. Tel.: 62-977 13183

Prodam prikolico, nosilnost 600 kg. Tel.: 80-128, po 11. uri 13184

Prodam 13 prost. m DRV in VILE za manjši traktor ter 50 gajbic. Tel.: 65-120 13187

Prodam globok otroški VOZIČEK - rjav žamet. Kovačič, Kajuhova 14, Bled 13203

Prodam brezova DRVA za kamin. Tel.: 42-559 13211

Prodam manjšo količino nosilcev in polnil za monta plato. Tel.: 25-436 13221

Prodam rabljen AVTOMATIK, pony kolo in akustično KITARO. Tel.: 34-921 13237

Prodam 5 GUM za Z 101, sava best, 165x13-70. Cena 12 SM za komad. Tel.: 45-601 13274

Prodam Z 101, letnik 1977 in štedilnik kiperbuš. Hribar, Bl. Dobrava 127 13323

Prodam otroško POSTELJICO z opremo in dolgo belo poročno OBLEKO, št. 38. Tel.: 34-228, popoldne 13324

Ugodno prodam SNEGOLOVCE za srednje veliko streho (150 kosov). Tel.: 79-809 13329

Prodam JUGO 45, letnik 1985, 13.000 km, otroški POSTELJICI z jogiji in globok otroški VOZIČEK. Ilič, Moša Pijade 11, Kranj, tel.: 26-027 13337

Prodam videorekorder NEC, star 4 mesece z dokumentacijo, za 145 SM in tomos avtomatik A 3 MS, nov, zelo ugodno. Tel.: 51-056 13341

Prodam KOSILNICO alpina in MOPED tomos 14 M. Franc Čadež, Pristava 70, Tržič 13343

DRVA suha 9 kub. m in smrekove plohe 1 kub. m, prodam. Fister, Ovshe 55, Podnart, tel.: 70-227 13405

Prodam 12 m mešanih DRV. Tel.: 68-255 13406

ŠOTR triglav za 3 osebe in dirkalno kolo junior, vse brezhibno, ugodno prodam za 15 SM in 20 SM. Tel.: 62-048 13409

Prodam DRVA. Dorfarje 21, Žabnica 13414

Prikolico za osebni avto 1800x1300, nosilnost 1200 kg, dobro ohranjeno, prodam. Jože Božič, Kranjska c. 25/a, Radovljica 13419

Prodam 1000 litrsko CISTERNO za olje. Tel.: 46-670 13445

Prodam rabljeno otroško KOLO in 250 kosov silikatne opeke. Tel.: 24-008 13448

Prodam suh borov OPAŽ. Orehovlje 13, Kranj, tel.: 36-161 13410

STAN.OPREMA

Prodam skoraj novo otroško POSTELJICO z vložkom in STAJICO 100 x 80 cm. Edita Grašič, Golnik 10/b, tel.: 46-426 13090

Prodam komplet garderobno OMARO za predsobo. Tel.: 35-728 13110

Poceni prodam starejšo SPALNICO z VZMETNICA in dva FOTELJA. Tel.: 21-201 13201

Prodam rabljene kuhinjske elemente Marlec za 50 SM in štedilnik kuppersbusch za 20 SM, dobro ohranjen. Olga Koračin, tel.: 68-703 13172

Prodam kotno sedežno garnituro potrebno popravila. Svetelj, Planina 19, Kranj 13188

HLADILNIK elektrolux 220 V, 12 V, plin, z deklaracijo, prodam. Sp. Besnica 54, Kranj 13248

Prodam po zelo ugodni ceni SPALNICO. Tel.: 22-681 13382

Prodam svetlo modro otroško posteljico z jogijem. Tel.: 50-422 13447

ODLIČEN GLASBENI PROGRAM V TRŽIČU

na veseliščnem prostoru v soboto, 3. 9. ob praznovanju 85. letnice tovarne Peko ansambel

SLOVENIJA

in gost večera

STANE VIDMAR-ZVEZDA z ansamblom

QUICK FRESH.

v nedeljo, 4. 9. na šušterski veselici ansambel

AGROPOP

in ansambel

BLEDE

Vabijo Živila, Mercator in Kava bar Slovenija

STANOVANJA

Za enoletno predplačilo oddamo STANOVANJE zakoncema. Šifra: NAJRAJE ZIDARJU 13178

V Tržiču, Radovljici, Bledu ali Kranju vzamem v najem opremljeno trosobno stanovanje s centralnim ogrevanjem ter telefonom. Naslov v oglasnem oddelku. 13224

KV zidar išče stanovanje v okolici Kranja. Tel.: 39-150 13238

Kupim ali vzamem v najem pol hiše ali celo, lahko starejšo. Šifra: POLJANSKA DOLINA 13287

Oddam sobo z uporabo sanitarij, za dobo 2 leti. Plačilo vnaprej. Šifra: TAKOJ 13338

Tričlanska družina najame STANOVANJE na relaciji Škofja Loka - Kranj ali v okolici. Nudim enoletno predplačilo. Šifra: DEVIZE 13373

Poštenemu slovenskemu fantu ali mlajši upokojenki z okolice Bleda nudim brezplačno, lepo SOBO. Župančičeva 18, Bled, Tel.: 78-315 13380

Ugodno prodam opremljeno trosobno STANOVANJE. Šifra: VODOVODNI STOLP 13424

Za eno leto oddam 1/2 hiše s telefonom in garazo na relaciji Radovljica-Kranj. Tel.: 73-670 13450

Prodam GOLF, letnik 1986. Frankovo nas. 175, Škofja Loka, stan. 4 13046

Prodam avto OPEL ASCONO 13, letnik 1979. Čirče 18, Kranj 13181

NUDIM PROSTA MESTA ZASTOPNIKA ZA INDIVIDUALNO PRODAJO IZREDNO ISKANEGA ARTIKLA. ZARADI IZREDNO STROKOVNEGA PRISTOPA DO DELA IN UVAJANJA ZAGOTOVLJEN ODLIČEN HONORAR.

ŠTEVILO PROSTIH MEST VELIKO, Vendar omejeno.

POGOJ: LASTEN PREVOZ, RESEN ODNOS DO DELA, DVOMLJIVCI NEPRIMERNI

INTERESENTNE PROSIM, DA SE JAVIJO IZKLJUČNO LE NA ENO OD TELEFONSKIH ŠTEVILK OD 9 — 12 ure ALI OD 20 — 22 ure ALI NA ŠIFRO: JESEN '88. Tel.: 064/73 349, 22 661, 51 298

Prodajni MOTORNO KOLO MZ 250 TS, letnik 1979 in prednja HAVBO za Lado 120 ter zadnja leva VRATA. C. Zlezarjev 19, Jesenice 13354

Prodajni OPEL KADETT, R 4 in trosed. Tel.: 36-098 13355

R 4, letnik 1984, zaradi odhoda v JLA, nujno prodam. Tel.: 42-820 13357

Prodajni GOLF, letnik 1985, prevoženih 55.000 km. Tel.: 35-106 13359

Prodajni BMW 1602, letnik 1970 za 260 SM. Štefeta 15, Mlaka 13360

Z 101, letnik 1977, prodam. Ogled možen v petek in soboto. Keleman, Savska c. 1, Kranj 13362

Prodajni R 4, letnik 1982 in električni pletilni STROJ. Radovljica, Gradnikova 129, stanovanje 4 13364

Tovorno PRIKOLICO za osebni avto prodam ali zamenjam za gradbeni material. Tel.: 36-568 13368

Prodajni Z 101, letnik 1984. Tel.: 25-142 13369

Prodajni GOLF JGL, letnik 1981. Vodnjak Pavel, Alpska 13/5, Bled 13370

Nujno prodam R 4 TLS, letnik 1977, registriran do februarja 1989. Tel.: 35-900 13371

Prodajni OPEK REKORD coupe, letnik 1970, registriran do 15. 4. 1989, brez motorja. Karoserija je dobro ohranjena. Ali menjam za manjši avto. Vidmar, H. Verdika 41/a, Jesenice 13372

Prodajni TOMOS 14 M, letnik 1987. Tel.: 89-043, popoldan 13374

Prodajni R 4, registriran do avgusta 1989. Tel.: 33-133, zvečer 13375

Prodajni Z 101, letnik 1981. Hajdinjak Ljubo, Zaloše 22, Podnart 13376

Prodajni FORD capri, letnik 1980 in videorekorder, VHS sistem, star 1 leto. Čahajič, Prešernova 25, Jesenice 13377

GOLF JL, letnik 1979, prodam. Debelak, Hrstje 184, tel.: 36-594 13381

Prodajni ZASTAVO 750, letnik 76, celog ali po delih. Mlaška cesta 89 13383

Prodajni 126 P, letnik 1980, cena 170 SM in nov KAVČ trosed po polovici. Tel.: 23-430 13384

Prodajni dobro ohranjeno Z 101, letnik 1978. Jenko, Kocjanova 20, Kranj 13387

Prodajni APN 6. Meglič Marija, Golnik 115 13388

Prodajni dobro ohranjen GTL 4, letnik 1978. Peterman Franc, Zg. Gorje 21/a 13390

Prodajni žensko KOLO. Tel.: 79-092 13392

Prodajni R 5 TL. Tel.: 48-202 13394

Ugodno prodam MOTOR 14 M, letnik 1987. Burkelj Sandi, Naselje pod hribom 61, Gozd Martuljek 13395

Prodajni Z 128, letnik 1987. Ogled vsak dan po 16. uri. Slabe, Smledniška 39, Kranj - Čirče 13395

Prodajni avto VW hrošč, letnik 1975. Tel.: 34-457 13400

Prodajni R 4 TLS, letnik 1983. Tel.: 66-755, popoldan 13401

Prodajni GOLF JGL diesel, 12/82, rumene barve, dodatno opremljen. Ozebek, Britof 356, Kranj 13402

Prodajni LADO 1600, letnik 1980, najboljšemu ponudniku. Tel.: 33-044, Kranj 13403

Poceni prodajni Z 101, letnik 1978 in tovrni avto OM LUPPETO 25. Velič, Sp. Gorje 23 13407

Prodajni LADO 1500 SL, letnik 1978, prevoženih 65.000 km. Tel.: 28-645 13408

Prodajni AX 11 TRE citroen, rdeče barve, registracija 1988 maj, v ceno9 vzamem tudi gradbeni material. Tel.: 50-475, popoldan 13416

Prodajni Z 101, starejši letnik. Uranič, Proletarska 48, Tržič P 13418

Prodajni Z 750, letnik 1978. Sever, Blejska Dobrava 143 13422

Prodajni FIAT 125 PZ, popolnoma obnovljen. Janez Frelj, Posavec 64, Podnart 13427

Prodajni MOPED APN 4. Tel.: 37-123 13428

Prodajni R 4 GTL, letnik 1986 in barvni TV, star 8 let. Tel.: 42-891 13429

Prodajni R 12, dobro ohranjen. Karel Kajžar, St. Rozmana 11, Kranj 13432

Prodajni moped TOMOS 14 M po ugodni ceni. Janez Ekar, Mače 14, Preddvor 13434

Ugodno prodajni FIAT 750. Mija Ivanovič, Podlujbelj 133 13437

Poceni prodajni Z 101, letnik 1976. Škofic Marjan, Mlaka Oretnikova pot 2, Kranj 13438

Prodajni JUGO 55, letnik 1984. Tel.: 78-956, popoldan 13441

Prodajni Z 101, letnik 1985, prevoženih 25.000 km, lepo ohranjena. Tel.: 35-882, popoldan 13449

Prodajni TOMOS AVTOMATIK, star eno leto. Tel.: 37-116 13454

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim ŠIVILJO za delo v lahki konfekciji. Tel.: 45-316 13070

Zaposlim delavko za opravljanje hišnih in gospodinskih del. Tel.: 45-316 13071

V delo vzamem vsa ključavničarska dela ali varjenje, obločno CO2 avtogen ali struženje večjih komadov. Gorenja vas 61, nad Škofjo Loko 13121

Obtrnik! Vzajem delo na dom: vodenje knjigovodstva, delo na stroju ali pakiranje. Tel.: 62-532 13145

Sprejem delo na dom-šivanje. Tel.: 68-173 13173

Zaposlitev: Če ste v denarnih težavah, imate proste vikende in lasten prevoz, vam nudimo pomoč na tel.: 49-047, od 14.30 do 16. ure, od 20. do 21. ure 13182

Iščemo KUHAJKA za delo v pizzeriji. Tel.: od 7. do 9. ure tel.: 26-866 13194

Če želite honorarno delo, krasen zaslužek in imate lasten prevoz, pokličite tel.: (064) 33-837, popoldan 13216

Iščemo KUHAJICO upokojenko za delo v popoldanskem času. Tel.: 75-504 13217

Zaposliti želimo KURJAČA za centralno ogrevanje za kurilno sezono 1988/1989. Pogoji: enomesečni tečaj za kurjenje v visokotlačnih pečeh. Nagrada po dogovoru. javiti se na naslov: Hišni svet, ul. Moša Pijade 13, Kranj 13232

Ste ustvarjalna, kreativna, samostojna šivilja, srednjih let, oglašite se na GT Sport Tržič, Trg svobode 16, tel.: 50-697 13243

Za pomoč pri opravljanju zlatarske dejavnosti sprejem v redno delovno razmerje kandidata s končano poklicno šolo in veseljem do opravljanja tega dela. Pisne ponudbe pod Zlatarstvo, Brane Pustovrh, Mestni trg 1, Škofja Loka 13245

Honorarni zaslužek nudim komunikativnim osebam. Plačilo takoj. Tel.: 39-782 13253

Iščem kakršnokoli delo v zasebnem sektorju. Tel.: 38-377 13270

Honorarno zaposlimo pridnega in komunikativnega potnika ali potnico. Delo ob vikendih. Honorar odličen. Šifra: LASTEN PREVOZ 13283

Mlajši poklicni voznik B, C in E kategorije, išče redno zaposlitev. Tel.: 24-523, popoldan 13296

Nudim ŠTIPENDIJO učencu poklicne lesne šole. Mizarstvo Ovsenik, tel.: 35-770 13356

Denar leži na cesti, le pobrati ga je treba. Če ne veste kako, imate pa avto in čas, pokličite tel.: 24-971, ob delavnikih do 10. ure 13435

Iščem sodelavca kovinarske stroke za zelo perspektivno popoldansko obrt na območju Škofje Loke. Tel.: 69-342 13444

Mladim ambicioznim osebam nudimo HONORARNO zaposlitev na področju akviziterstva. javite se na tel.: 50-331 13453

Prodajni 20-100 kg težke PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 13153

Prodajni lažjo 9 mesecev brejo KRAVO. Sr. vas 6, Begunje 13181

Prodajni TELICO simentalco, staro en teden. Žeje 12, tel.: 70-312 13212

Prodajni 10 dni starega BIKCA simentalca in krompir za krmo. Zmrzlikar, Breg 5, Komenda 13227

Prodajni nemške OVČARJE z rodovnikom. Tel.: 57-281 13280

Prodajni KRAVO s tretjim teletom. Jama 8, Mavčiče 13282

Prodajni TELIČKO in BIKCA, črno-bela, stara 10 tednov. Kuralc Franc, Zabnica 45 13320

Prodajni BIKCA in teličko, težka 120 kg. Zgoša 47/a, Begunje 13325

PAPIGO z lično veliko, okroglo kletko, prodam. Tel.: 74-078 13339

Prodajni brejo KOBILCO haflinger z rodovnikom. Smokuč 23, Zirovnica 13365

Prodajni TELICO v 9. mesecu brejosti. Tel.: 79-093 13379

Prodajni TELICI črno-belo ali križanko po telitvi. Nova vas 3, Preddvor, tel.: 45-189 13410

Prodajni TELICO, staro 8 mesecev. Senčur, Pipanova 26 13411

Prodajni KRAVO simentalco v 9 mesecev brejosti. Ovsie 18, Podnart 13412

KRAVO s teletom in PRAŠICE 70 kg, prodam. Fujan, Hraše 5, Smlednik 13426

Prodajni mlado KRAVO simentalco, dobra mlekarica v devetem mesecu brejosti. Virnik, Rupa 25, Kranj 13430

Prodajni KRAVO simentalco, ki bo tretjič oktobra teletila, ali po izbiri. Predoslje 1, Kranj 13439

KOKOŠI 5 mesecev stare, prodajamo. Beleharjeva 49, Senčur 13442

Prodajni BIKCA simentalca, starega 1 mesec. Lahovče 4 13451

ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni umrl naš dragi

MARJAN MILATOVIČ

Od njega se bomo poslovili v petek, 2. septembra 1988, ob 16. uri iz druge mrliške vežice na pokopališču v Radovljici.

Žalujoci: žena Justa, sinova Ivan z družino in Marjan ter ostalo sorodstvo

Radovljica, Medvode, 1. septembra 1988

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz sektorja za kakovost in zanesljivost

MARJAN LUŽAN

roj. 1945

Od njega smo se poslovili v ponedeljek, 29. avgusta 1988, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Sindikalna organizacija
SAVA Kranj

V SPOMIN

JOŽETU SVOLJŠAKU

Kozinovemu atu iz Godešiča

Tretje leto že mineva, kar zapustil si nas ti, v črni zemlji mirno zdaj počivaš. Življenje naše je zdaj prazno, ker tebe več med nami ni, spomin na tebe dragi ata pa vedno še živi.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Žalujoci vsi, ki so ga imeli radi

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina, brata in strica

MARIJANA LUŽANA st.

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam stali ob strani v težkih trenutkih. Posebno zahvalo izrekamo sosedom, sodelavcem, sindikalni organizaciji DO Sava Kranj, zdravnikom, pevcem in g. kaplanu.

VSI NJEGOVI

Kranj, 30. avgusta 1988

JELOVICA

JELOVICA, lesna industrija, p.o. Škofja Loka, Kidričeva 58

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard ponovno objavlja prosta dela in naloge:

1. VODENJE VAROVANJA DO

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe gasilske ali druge ustrezne smeri in 24 mesecev delovnih izkušenj ali IV. stopnja strokovne izobrazbe gasilske ali druge ustrezne smeri in 48 mesecev delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev 4. in 5. člena Odloka o delih in nalogah, ki so posebnega pomena za splošno ljudsko obrambo
- izpit za voznika B kategorije

2. UREJANJE DRUŽBENEGA STANDARDA

Pogoji:

- V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri in nad 24 mesecev delovnih izkušenj ali IV. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri in nad 48 mesecev delovnih izkušenj
- izpit za voznika B kategorije

3. KURJENJE VT KOTLA

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe kovinskopredelovalne ali elektrotehniške smeri in 24 mesecev delovnih izkušenj na področju energetike
- uspešno opravljen preizkus znanja

4. VEČ KV MIZARJEV

za opravljanje del in nalog v obratu v Kranju in Škofji Loki

Za vsa prijavljena prosta dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave, na naslov Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58 — kadrovska služba. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

Ob prerani smrti ljubega moža in očeta

MAKSA KOŠIRJA

iz Preddvora 68/a

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, še posebej družinam Cvek, Zadnikar in Pangeršnik za nesebično pomoč, delovnim organizacijam Exoterm, Iskra Terminali, Elektro Gorenjske in Alpetour. Hvala g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem za zapete žalostinke in govornikom za poslovilne besede. Vsem, ki ste darovali cvetje in ga številno pospremili na njegovi zadnji poti iskrena hvala.

ŽALUJOČI: žena Zofka, sinova Boris in Branko

Preddvor, 23. avgusta 1988

Ob boleči izgubi ljube

ALOJZIJE GROS

se iskreno zahvaljujem Marijinim sestram iz Predoselj za nesebično pomoč, g. župniku za slovesen pogrebni obred in cerkvenemu zboru za lepo petje. Hvala vsem za izkazano pomoč v težkih trenutkih, za izrečena sožalja in spremljanje na njeni zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Milena z družino

V SPOMIN

Dragi moji, ne jokajte na mojem grobu, le tiho k njemu pristopite in večni mir mi zaželite!

1. septembra je nimilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dobri mož in oče

PETER NOVAK

Grudnov ata z Jame

Odkar Te ni več, je v našem domu nastala velika praznina, v naših srcih pa trpka bolečina. Hvala vsem, ki za hip stojite ob njegovem grobu in se z lepo mislijo spomnite nanj.

Žena in otroci z družinami

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, strica, svaka, nečaka in bratranca

JOŽETA SITARJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli pisno in ustno sožalje, darovali prelepo cvetje in nam kakorkoli lajšali bolečino. Hvala govornikom za ganljive poslovilne besede, pevcem bratom Zupan za ganljive pesmi in GD Primskovo za spremstvo.

Žalujoci: žena Olga in drugo sorodstvo

Kranj, 24. avgusta 1988

Kam za konec tedna?

Na planino Jezero, na Sedmera in nazaj v Bohinj

Saj se spominjate tistega prelepega temno zelenega jezera, ki ga sem in tja pokažejo na televiziji ob »Sloveniji moji deželi«. Ni eno od Triglavskih sedmerih jezer, pač pa jezero s planine Jezero. Ni težko priti tja, le 1450 m je visoko. Iz Stare Fužine v Bohinju se dvignete do Vogarja, v dobri uri ste pri Železničarski koči, od tod pa imate še dobro uro in pol do planine Jezero. Tu je v Integralovi koči že drugo leto za oskrbnika Drago

Pančur, operni pevec, ki se ga planinci dobro spominjajo s Kriške gore. Tu lahko prespite, do 18. septembra bo odprto vsak dan, sobe in sanitarije so čiste in urejene, skoraj kot v hotelu. Tudi drago ni; planinec tu prenoči že za 5000 din. Dobro vas bodo postregli z enolončnico. Kuharica Marija Zaplotnik se trudi za goste v kuhinji.

Jezero niti ni premrzlo in če se boste hoteli osvežiti - izvolite. Naslednje jutro nadaljujte pot

čez planino Dedno polje in Ovčarjijo ter Prode ali čez Štapce na Sedmera jezera. Če boste imeli pred seboj lep dan, se s planine Jezero povzpnete še na Pršivec (uro in pol daleč), od koder je enkratni razgled na Bohinj in vse hribe. Lahko pa zavijete tudi na najlepšo našo planino - Laz, kjer se dobi skuta, sir, kislo mleko.

No, če le morete se na Sedmera triglavsko jezera spustite čez Štapce. Obe jezerci in kočii imate tik pod seboj. Mimogrede ste pri koči in pri oskrbniku Zinki, ki ne more skriti veselja, da bo vendarle kočii enkrat temeljito prenovljena in povečana. 65 novih ležišč ima. 25. septembra bo uradna otvoritev in pravi praznik slovenskih planincev. Prisrčno vabljeni tudi takrat!

Le dodobra si opodijte pri obeh prelepih zelenih jezerih, kajti pot do doline je še dolga. Do Komne je skoraj 3 ure in s Komne v Bohinj spet uro in pol. Če bi se odločili za Komarčo, vedite, da si z njo pot sicer nekoliko skrajšate, vendar je huda strmina potem do slapa Savice. To je ena najlepših planinskih poti pri nas in če le morete jo prehodite. Še in še se boste nanjo vračali. Spodaj pa, če bo le vreme, si dajte duška v Bohinjskem jezeru. Zasluzite si dobro, dolgo plavanje. Kot prerajeni boste šli potem domov. No, tudi vrček piva si smete privoščiti pri Rožiču. Tudi tega ste si pošteno zaslužili!

D. Dolenc

Srečanje planincev na Lipanci

Bled, 30. avgusta — Planinsko društvo Bled organizira v počastitev 40-letnice obstoja in delovanja društva srečanje planincev, ki bo v nedeljo, 4. septembra 1988, pri Blejski koči na Lipanci. Slavje se bo pričelo ob 11. uri s kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali lovci rogisti, mladi planinci iz blejske osnovne šole in pevci. O društvenem delu bo spregovoril predsednik PD Bled Janez Petkoš, pomembnost planinstva v kraju pa bo predstavil predsednik skupščine KS Borut Rus. Po proslavi bo za razvedrilo gostov skrbel domači godec.

Do Blejske kočii se je moč povzpeti peš od Mrzlega studenca na Pokljuki po gozdni cesti do konca nad Breznom v Medvedovi konti, od koder je do kočii še dobre uro peš po planinski stezi. Peš je možen tudi dostop iz Krnice nad Zgoranjimi Gorjami in iz Mojstrane skozi Krmo in čez Lipanska vrata do kočii. Z avtom pa je moč od Mrzlega studenca po gozdni cesti skozi Kranjsko goro do konca nad Breznom v Medvedovi konti, ali po gozdni cesti do planine Javornik, od koder je do kočii 40 minut hoda.

Iz blejskega planinskega društva še sporočajo, da bodo organizirali brezplačen prevoz obiskovalcev z avtobusom. Odhod avtobusa bo ob 8. uri in 30 minut z avtobusne postaje na Bledu. Če bo vreme to nedeljo slabo, bodo srečanje preložili za en teden.

I. J.

III. Glasov izlet

V torkovi številki smo vam podrobneje predstavili vsebino tretjega Glasovega planinskega izleta na katerem zopet pričakujemo, tako kot na dosedanjima izletoma, dober odziv. Tokrat sporočamo še ure odhoda. Dobimo se na kranjski avtobusni postaji ob 7.30 na postajališču za Škofjo Loko ali pa ob 8.30 na avtobusni postaji v Škofji Loki. Vabljeni!

V. B.

V škofjeloški Nami so pripravili dan za mlade sladkosnede

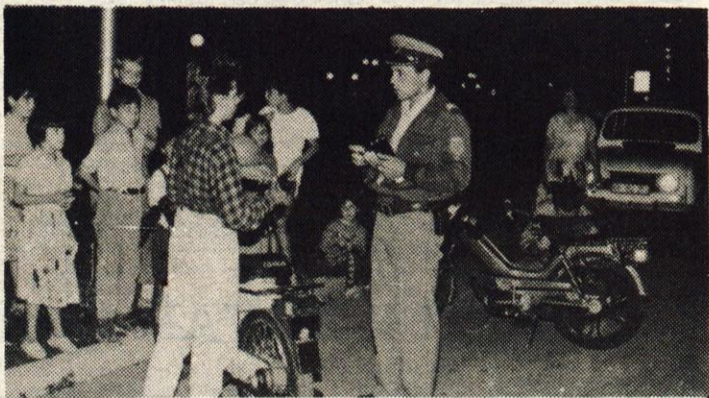
Veseli zadnji počitniški dan

Škofja Loka, 31. avgusta — Ko so se v sredo pod večer v Namini restavraciji zbirali malčki, pa tudi starejši šolarji in njihovi starši, je bilo videti toliko zadovoljnih obrazov, kot bi se počitnice ravnokar začele. Precej pred napovedano uro so otroci čakali, da bodo poskusili tortice in peciva iz Zmajčkovega butika, da se bodo s starši in sošolci usedli za mizo in pogovorili, kaj vse so pripravili za prvi šolski dan.

Gotovo ne moremo reči, da se mladi škofjeločani nimajo priložnosti najesti dobrih tortic, saj Homanova hiša ni znana le domačinom. Gotovo pa je bolj zabavno, če vedo, da je prireditev, popestrena s sladkanjem, namenjena prav njim. Če jih povrh sprejmejo še prijazni natakariji in pesem ob zvokih kitare, potem zadnji dan počitnic hitro postane vesel. Skrbni ob šoli bo dovolj preko leta...

»Skupaj s Kompasom smo se v Nami odločili, da šolarjem popestrimo zadnji šolski dan. Sklenili smo, da jim pripravimo sladice iz Zmajčkovega butika, ker so resnično kvalitetne, poleg tega pa smo poskrbeli tudi za glasbo. Kar presenečeni smo, da je

odziv tako velik, da so otroci tako navdušeni. Tudi sicer bomo še pripravljali popestritev v restavraciji,« je povedala Zvezdana Česen, organizatorica gostinstva v DO Nama, Niko Bonča, namestnik vodje strežbe v restavraciji, pa je že ob koncu sredine prireditve imel veliko novih domislic, kako pripraviti še prijetnejše vzdušje, še pestrejšo prireditev: »To je za nas prava izkušnja in zelo smo presenečeni nad takšnim obiskom. Zato bomo podobne prireditve gotovo še pripravljali, le da jih bomo še skrbneje načrtovali,« je povedal. Šolarji pa so obljubljali, da bodo še prišli.

V. Stanovnik
Slika: F. Perdan

Kranj, 31. avgusta — Med mopedisti, motoristi in kolesarji je zadnje čase vse več povzročiteljev prometnih nezgod, pa tudi odzveji teh vozil in njihovih delov niso med kaznivimi dejanji nobena redkost. To sta tudi razloga, da so kranjski miličniki zadnji počitniški dan pripravili obsežno preventivno akcijo, v kateri so ustavili 135 voznikov na dveh kolesih. 38 med njimi so jih zaradi različnih kršitev prijavi sodnikom za prekrške in 19 mandatno kaznovali. Kolikšen preventivni učinek ima lahko taka akcija, ki je tokrat zajela Planino in območje okoli kranjskega stadiona, bo do konca motoristične sezone videti na cestah. — Foto: G. Šinik

Tekmovanje gasilcev šoferjev

Preddvor, 1. septembra — Gasilsko društvo Preddvor bo priredilo jutri, 3. septembra, v obratu Jelovice v Predvoru tekmovanje gasilcev šoferjev v spretnostni vožnji za prehodni pokal občinske gasilske zveze Kranj. Na tekmovanje so povabili šoferje z 132 gasilskih društev. Srečanje ne bo imelo le tekmovalnega značaja, ampak tudi družabnega. To je prvo tovrstno tekmovanje pri nas. Po tekmovanju ob 20. uri, bo veselica, na kateri bo igral ansambel Lojzeta Slaka.

J. K.

Glasba in šport

Bled, Bohinj, 1. septembra — Ta konec tedna na Gorenjskem ne bo veliko turističnih in zabavnih prireditev. V petek zvečer, 2. septembra, bo na blejskem otoku večer komorne glasbe. Na orgle bo ob 20. uri igral Hubert Bergant. V soboto, 3. septembra, bo večerni promenade koncert na Jezeru s pihalnim orkestrom Jesenice, v nedeljo ob 8. uri pa se bo začel turistični turnir v tenisu na igriščih v Zaki. Edina večja prireditev, ki jo ta konec tedna pripravljajo na bohinjskem koncu, pa bo nedeljsko srečanje borcev Jeseniško-bohinjskega odreda ter planincev. Ob 11. uri se bodo zbrali pri planinski koči na Uskovnici.

V. S.

NESREČE

Odrezalo mu je prsta

Kranj, 31. avgusta — 29-letni Milan Balažič iz Voklega se je ponesrečil pri delu, ko je v tozdu TAP v kranjski Savi odpravljaval napako na mešalni liniji. Stroja ni izklopil, izkoristil je kratek trenutek, ko je linija stala. Ko pa je snemal verigo, se je stroj avtomatsko vklopil, tedaj pa je bilo že prepozno, da bi umaknil roko.

Nenadoma pred avto

Bohinjska Češnjica, 29. avgusta — V bližini žage na Bohinjski Češnjici se je pripetila nesreča, ker je 7-letni Andrej S. izza traktorske priklovice nenadoma stekel na cesto. Deček je bil namreč ušel z njive, kjer je bil s staro materjo, nato pa se je obelšen na zadnjo stran traktorske priklovice peljal s traktoristom Janezom Markljem. Ne da bi pogledal, je skočil z vozila na cesto, tik pred avto Jožice Šmitek, ki ga je zadel, da je obležal hudo ranjen.

Kam plove gorenjska partija?

Pripravili smo anketo o mladinski organizaciji, sindikatu... zvezo komunistov pa smo zadnje čase kar malce zanemarili. Odtod tudi odločitev, da postavimo vprašanja, ki se nanašajo na (ne)aktivnost posameznih partijskih celic širom Gorenjske. Poznate sekretarje občinskih komitejev ZK, v kolikšni meri gre gorenjska partija v smeri »socializma po meri ljudi«?

Znane so neštete popisane pole časopisnega papirja, posneti radijski trakovi in televizijski filmi o avantgardni organizaciji zgodovinskega porekla. »Primer ZK«, kot bi ga verjetno označili posamezni senzacionalisti, je tako kot vse sila večplastna zadevščina. Nimamo namena operirati s Slobodani, Stipeti, Milani ter delati takšne in drugačne primerjave, naša želja je veliko skromnejša. Ostajamo namreč v našem domačem gorenjskem okolju in se sprašujemo po resnični aktivnosti ter smeri naravnosti posameznih partijskih celic. Gre seveda zgolj za izsek razmišljanj štirih naključnih sogovornikov, podrobnejša (novinarska) analiza dejavnosti ZK na Gorenjskem pa bi mogoče morala najti mesto v eni izmed prihodnjih števil...

ampak bolj slutil.

Marija Kloor iz Kranja: »Za sedanjí čas težko komentiram, ker sem se kot upokojenka v veliki meri izolirala od tega. Če pa govorim za tri, štiri leta nazaj, je partija še imela neko vlogo, vsekakor sem jo čutila. Mislim, da je takrat imela vsepovsod svojo besedo, skoraj pri vseh odločitvah, nisi je čutil,

no bolj usmerjena v tovarne namesto v krajevne skupnosti, čemur se praktično ne posveča pozornosti.«

ne gorenjskega sekretarja ZK, sicer pa sem jih včasih poznal. Mogoče se premalo pojavljajo v javnosti.«

V. Bešter
Foto: G. Šinik

Jože Marjek-Joco iz Kranja: »Če naj bi bila partija to, kar v deklaracijah in sklepih piše, potem bi jo morali bolj čutiti. Če poznam kranjskega sekretarja ZK? Seveda Mervič in Bavdek, slednjega poznam že od nekdaj, ko je bil še mladinski funkcionar. Partijska aktivnost je še vedno poznam ne kranjskega sekretarja ZK, sicer pa sem jih včasih poznal. Mogoče se premalo pojavljajo v javnosti.«

V Stari oselici kljubujejo razdejanju

Voda nam je vzela cesto

Stara Oselica, 31. avgusta — Razdrapano pot od Topličarja na Srednjem Brdu proti Stari Oselici še vedno priča o neurju, ki je pretekli teden pustilo tu gori. Potok Oselščica, ki jo izpod Ermanovca napaja, močnejši od domačij ubira v dolino, se še ni docela vrnil v staro strugo, cesto tja gor do Klemenčiča pa je odneslo. Veliko dela bo še, preden bo avto peljal do zadnje domačije.

Ljudje iz Stare Oselice so strahoma in nemočmi gledali, kako jim razbesnele vode spodjedajo cesto, nanašajo pesek in zemljo na dvorišča, požirajo pridelek, zasipajo mostove, hudourniki pa, ne meneč se za struge, zalivajo njive, travnike, kleti... Od 1926. leta, ko je velika povodenj odnašala mostove po Poljanski dolini, pravijo, da ne pomnijo takega razdejanja. 80-le

Eskad Salkić iz ljubljanskega podjetja za urejanje hudournikov teden z bagrom odhva nanose po neurju.

(ob neurju je kar ušla iz »ojnice«, s ceste odstranili nanose, nato pa utrdili, da bodo Oseličani spet lahko vozili po njej.

Tja gor h Klemenčičevim je bila makadamska pot poprej primerna za osebne avtomobile in tovornjake. Prav dan pred neurjem so gospodarju pripeljali material s tovornjakom. Z avtobusom, s katerim mladi Jakob Klemenčič vozi delavce in šolarje v dolino, pa že prej niso mogli.

»Tudi traktorsko pot, ki od naše hiše vodi navzgor v hrib, je odneslo, pa cesto na drugi strani, tako da smo zdaj docela odrezani od sveta. Niti krompirja ne moremo pripeljati. Vsaj še dva tedna bo tako, preden odstranijo navlako iz struge in s ceste in le-to utrdijo,« je povedal Klemenčič, ki je bil z družino ravno na poti v dolino - peš kajpada, saj z avtom še lep čas ne bo mogel na razdrapano cesto. »Za popravilo je menda na voljo okoli 800 starih milijonov, a bo komaj dovolj za odpravo neznanske škode, ki jo je tu gori

Klemenčičeve je tako rekoč odrezalo od sveta. Zasuta cesta jim ovira vsakdanjo pot v dolino.

D. Ž.

80-letni Janez Špiček, Hobe po domače, ne pomni neurja, bi napravilo toliko škode.

naredilo neurje. Škoda, ker je javna skupnost Trebija, kar sodimo, nima drugega denarja kot tistega, ki ga dobi za cestno delo. Če bi bil to kak industrijski obrat, bi si kraj laže pomagali odpraviti posledice vodne ujme. Najbližje vodi, a še vedno volj stran, da ob običajnem ževju ne pride do kleti, je Galičeva hiša. Dosedaj voda nikoli niso bila tako visoka, da je ne bi bilo moč preskočiti, tokrat pa je rasla zalila klet, starega vagona (znan nam je z naslovne ce ene prejšnjih števil Gorenjskega glasa) je plaz dobesedno zakopal, zasulo je dvorišče, vrta je voda kar odtrgala in razdrapala krompirjevo njivo. bi bili vedeli, bi hišo zavarovali, tudi za primer vodne ujme. potožila Galičičeva gospodinja ki se je pravkar vrnila iz Škofje Loke, kjer se je s kmetijskim sodelavcem pogovarjala o spornem, ki se zlivajo na njivo zemljo.

D. Ž.
Slika: F. Perdan